

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

JENS M. LAURIDSEN

MIN SLÆGTSHISTORIE

MED STAMTAVLER
OG KULTURHISTORISKE NOTER

Birkedommergaarden i Vilslev

I BIND
ASCHOU-SLÆGTEN

UDGIVET AF
HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT

MIN SLÆGTSHISTORIE

BIND I

REDAKTØR: *CARL NIELSEN*,
TJÆREBORG
—
EGET FORLAG

JENS M. LAURIDSEN

MIN SLÆGTSHISTORIE

MED STAMTAVLER
OG KULTURHISTORISKE NOTER

I BIND
ASCHOU- OG VILSLEV-SLÆGTEN

UDGIVET AF
HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT

1943
RIBE BOGTRYKKERI
AAGE JACOBSEN

J. M. LAURIDSEN

F O R O R D

HERMED har vi Fornøjelsen at udsende første Bind af nærværende store Slægts- og Kulturhistorie.

Forfatteren forærede i Sommeren 1942 Manuskriptet til Familien, hvorefter Gaardejer *Hans Holdensen*, „Stejlgaard“ ved Bramminge og undertegnede med Bistand af Forfatteren og „Historisk Samfund for Ribe Amt“ gik i Lag med Forarbejderne til Bogens Trykning. Ved et Slægtsmøde, der blev afholdt paa Hotel „Kikkenborg“ i Bramminge d. 15. November 1942, samledes 200 Familievenner for at tage endelig Bestemmelse om Arbejdets Videreførelse. Udvalget blev ved denne Lejlighed suppleret med *Dalgas Thomsen*, *Darum*, *Martin Nielsen*, *Darum*, og *A. F. Hansen*, *Vejrup*, men foruden disse har Forfatterens Hustru *Karen*, ydet et stort Arbejde med Ordningen af Billedmaterialet.

Maalet for vort Arbejde var at faa Bogen trykt og at faa den trykt paa godt Papir med gode Fotografier, saa den for Familiens Medlemmer blev en værdig Slægtsbog og for andre kulturhistorisk interesserede en smuk og lødig Bog om Bondens Liv og Færden i den gamle Marskby. Vi haaber, det er lykkedes for os at opnaa, hvad vi stræbte efter, og at Udstyret nogenlunde maa svare til Indholdet.

Ved Korrekturlæsningen er der udvist Skaansomhed, saa Forfatterens personlige Stil er bevaret. Jeg vil mene, Bogen er let læselig og saavel indholdsmæssig som stilistisk et Stykke særpræget Hjemstavns litteratur.

Nogle faa af de tilsendte Billeder har desværre vist sig at være saa utydelige, at det ikke har været muligt at fremstille brugelige Klicheer efter dem.

Angaaende Datoer og Aarstal *efter 1890* har Forfatteren udelukkende været henvist til personlige Opgivelser, hvorfor han ikke kan paatage sig noget Ansvar for Rigtigheden af disse. Oplysninger om Fejl modtages gerne, og der vil muligvis blive udsendt Rettelsesblade til Subskribenterne.

Til Hjælp til Slægtsbogens Trykning er der fra forskellig Side ydet større og mindre Pengebidrag, for hvilke Udvalget bringer Bidragyderne en hjertelig Tak.

Tjæreborg i Januar 1943.

CARL NIELSEN

Ved at studere de gamle Slægtninge lærer Du at kende Dig selv.

ANLEDNING OG INDLEDNING

EN Høstdag, da jeg maa have været en 12aars Dreng — vistnok i Aaret 1883, — mens vi sad samlede omkring Middagsbordet i mit Barndomshjem i Vilslev, var min Fader kommen til at fortælle om sin Slægt paa fædrene Side. — Foruden mine Forældre og os Børn var til Stede en gammel Arbejdsmand, *Jeppé Mikkelsen*, som havde hørt til i Gaarden i ca. 70 Aar og tjent der under 3 Slægtled.

„Baade min Fars Fader, Laust Thomsen, og hans Farbroder, Lambert Thomsen, var begge ved Ægteskab blevne bosiddende Landmænd i Vilslev. De to Brødre var kommet til Vilslev fra Landsbyen Næsbjærg ved Varde, hvor de var fødte, og de vidste at fortælle, at deres Slægt havde været hjemmehørende i Næsbjærg og Omegn i mere end to Hundrede Aar. Fødegaarden i Næsbjærg var i de 3 sidste Slægtled gaaet i Arv fra Fader til Søn, og disse 3 Gaardejere hed Thomas Juel; det var deres Kendingsnavn, ingen brugte andet, og det gjorde de heller ikke selv, dette Navn blev brugt paa Dokumenter, ligesom det staar anført i Næsbjærg Sogns Kirkebøger — undtagen ved deres Daab, thi Døbenavnet var til dem alle 3 „Thomas Thomsen“. Det var forøvrigt en stor Del af Slægtens Medlemmer, der førte Juelnavnet. De gamle fortalte og troede paa, at Navnet Juel stammede fra Adelslægten Juel, og at de nedstammede fra Juelslægten som en uægte Gren af denne. De mest kendte Navne af Juelslægten er vel nok Navnene paa Søheltene fra Slaget i Køgebugt, Niels og Jens Juel. Det skulde dog ikke være direkte fra nogen af dem, de nedstammede, men fra en Sidelinje. — Der gik endog et Sagn i Familien om, at der, i Anledning af en Arvesag, var gjort Forsøg paa at faa Slægtskabet gjort gældende ad Rettens Vej, og at Familienmedlemmerne i Næsbjærg desaarsag havde været samlede,

men da der blev forlangt, at der skulde stilles et Depositum paa 30 Lod Sølv, før Sagen kunde fremmes, viste det sig, at Slægten var for fattig til at fremskaffe det forlangte, hvorfor Sagen maatte opgives.“

Min Fader sluttede sin Fortælling omtrent saaledes:

„Hvor meget, der er sandt af denne Historie, ved jeg ikke, da den aldrig helt er bleven opklaret. Det er maaske nok noget Sludder, men at Familien i Næsbyerg fastholdt den og troede derpaa er sikkert nok.“ —

Den gamle Arbejdsmand, Jeppe Mikkelsen, bemærkede hertil, at hvad de gamle gemte og huskede af Slægtsminder, skulde man være varsom med at kaste Vrag paa, da de baade var stærke i Hukommelsen og havde en egen Evne til at bevare Mindet om alt, hvad der kunde tjene til at fremhæve Slægtens Anseelse. Men, tilføjede han, hvordan kan det være, at hverken din Fader eller din Farbroder Lambert har beholdt Navnet Juel; her i Byen er der jo næppe nogen, der aner noget om dette Navn, og de maa sandsynligvis have haft det i Næsbyerg.

Hertil svarede min Fader, at da Brødrene gik der hjemme i Næsbyerg, var de vel nok Thomas Juels Dreng, — Laust og Lambert, — og med Hensyn til, at de ikke har ført Juelnavnet med til Vilslev, har min Fader Laust Thomsen fortalt følgende:

„Min ældste Broder og min Fader hed som nævnt begge Thomas Juel, de var begge baade Gaardmænd og Skoleholdere i Næsbyerg, og Skolebørnene hittede da paa at kalde dem „Thomas Trill“ — (Juel = Hjul, et Hjul kan trille) — og da jeg og min Broder Lambert kom til Vilslev, var vi enige om at aflægge Juelnavnet, da vi ikke vilde, at vore Børn skulde faa Navnet „Trill-unger“, som vi selv havde maattet døje med i Næsbyerg.“

Denne Historie morede vi Børn os over, vi gik jo selv i Skole og forstod den.

Det, min Fader fortalte denne Middag, gjorde Indtryk paa mig og fæstnede sig saa stærkt i min Hukommelse, at jeg altid har følt, at min Smule Interesse for Historie har sit Udspring derfra.

Jeg var dengang Skoledreng og holdt meget af at gaa i Skole. Vi havde en ypperlig Lærer, der forstod at fortælle, saa Børnes Interesse fangedes, og Fantasien sattes i Sving. Det kunde

være festlige Timer, naar han fortalte Bibelhistorie, Eventyr, Geografi eller Danmarkshistorie, der altid var tilrettelagt efter Børnenes Opfattelsesevne. — Jeg, der vistnok var noget lærenem, fulgte stærkt og interesseret med i Skoleundervisningen, men overfor Fædrelandshistorien maatte jeg ofte reagere, min Lektie deri læste jeg vel nok, men ikke af Lyst. Kongerækken var væmmelig at lære udenad, meget værre end Regnetabellerne, og selve Handlingen i Historien syntes jeg var hæslig. — Konger og Krige, Rænker og Rov, Mord og Plyndringer var det meste. Drog Fjenderne ind i Landet og udøvede disse Grusomheder, lærte vi at hade dem af hele vor Sjæl. — Men var det Danskerne, der drog i Kamp for Fædrelandet og sejrede, ja, saa var de Helte, som hele Folket jublede for, uagtet de gjorde sig skyldige i de samme Grusomheder, som vi lærte at hade Fjenderne for. Jeg fandt, at Fædrelandshistorien var grufuld og modbydelig, og derfor var min Interesse for Historien ringe.

Vel kunde Fortællingerne om de store Søhelte: Huitfeldt, Juel, Tordenskjold, Villemoes o. fl. vække Beundring og skabe Begejstring i Drengeflokken. — Jeg mindes en af mine bedste Skolekammerater — en Slægtning — der var meget begejstret for Søheltene og de danske Krigsbedrifter. Baade hans og min Fader havde deltaget i Krigen 1864, og de fortalte begge baade gerne og godt om Krigsbegivenhederne, men medens min Fader jævnlig i sin Fortælling lagde sin Afsky for Krigens Hæslighed for Dagen, var det noget anderledes, naar min Kammerats Fader fortalte; han havde en egen Evne til at rive os med, saa vi næsten maatte følge ham under Fortællingen, som om vi selv var med i Begivenhedernes Gang, uden at han dog søgte at skjule Krigens Raahed og Grusomhed, men det var ligesom, dette blev stillet noget i Skygge under hans ypperlige Fremstillingskunst.

En Dag var min Kammerat og jeg kommet til at skændes om Søheltene; jeg fremstillede da Peter Tordenskjold som en lille, skidt Knægt, der netop lavede alle disse Uartigheder, som vi vilde blive straffet for, hvis det havde været os, der havde gjort dem. — Han var en Plage for sin Mor, den værste af 18 Børn, han sloges og kom tit hjem til hende med Tøjet i Laser, og selv, da hun prøvede at sy Læderbukser til ham, der kunde taale en Del, forstod han dog at faa dem slidt i Stykker, idet han satte

sig paa en Slibesten, som han fik andre Drengene til at dreje rundt, saa han fik slidt Hul paa Bukserne, — at han senere blev sat i Skræderlære, var vel nok noget med den Bagtanke, at han selv skulde lære at holde sit Tøj vedlige og vide, hvad det vilde sige at være saadan en Rivekat, som han var. Men Peter løb af Lære, kom til København, og lærte at slaa Folk ihjel. Krigshaandværket var noget, der passede ham, noget efter hans Natur, — men en uartig Knægt var han.

„Ja, det er rigtig nok“, indrømmede min Kammerat, „men“, føjede han til, „ved du ikke nok, at det altid er de uartige Drengene, der bliver til noget her i Verden!“

Da jeg en Gang fortalte min Mor Historien om Peter Tordenskjold og endte den med, at han blev dræbt i en Kaardeduel, endnu inden han var naaet 30 Aars Alderen, sagde hun: „Ja, der kan du se, min Dreng, den Slags det ender altid galt.“

Min Faders Fortælling denne Høstdag om Næsbjærgslægten, og at den kunde føres ind i Juelslægten, næsten forbløffede mig; at jeg kunde være i Slægt med den betydeligste af de danske Søhelte var ikke til at begribe, og dog var der en Mulighed for, at det kunde være rigtigt. Den Tanke appellerede stærkt til mit ærgerrige Drengesind, jeg blev jo næsten nødt til at indstille mig anderledes til Historieundervisningen end hidtil, og jeg var fra den Dag af mere interesseret i Historieundervisningen, end jeg før havde været.

Vistnok noget paa Grund af min Ulyst til Historielektierne laante min Lærer mig B. S. Ingemans og Georg Starbæchs historiske Romaner i 24 Bind, dem fik jeg Lov at tage med hjem fra Skolen, et Bind ad Gangen. Bøgerne fik jeg læst i Løbet af et Aar, tildels om Sommeren, mens jeg som Hyrdedreng vogtede Køerne paa Marken. Det var rigtignok Historie paa en anden Maade, end vi var vant til i Skolen, jeg slugte det ene Bind efter det andet, det var jo ikke lutter Krigsbegivenheder, de trængte dybere ind i Folkelivet end Fædrelandshistorien gjorde, der var Handling og Poesi, saa det kunde blive til noget. Dertil kom, at jeg lærte at se Historien baade fra dansk og svensk Side, — jeg syntes forøvrigt bedst om de svenske Romaner. I Georg Starbæks svenske Romaner var det Danskerne, der var Fjenden, men i Ingemans Romaner var det derimod ofte Svenskerne, der var

Fjenden. Jeg lærte, at Begrebet Venner og Fjender helt og holdent afhænger af, hvordan man personlig er eller bliver indstillet, og at Historieundervisningen kan blive farlig, fordi den saa let kan give os en Indstilling, som er uægte, naar Paavirkningen sker i en bestemt Retning og maaske med et bestemt Formaal.

Jeg læste disse Bøger med Begejstring og fandt dem herlige, men selve den romantiske Glans, hvori Historien blev fremstillet, var dog ikke i Stand til at dække over Krigenes Hæslighed. Og jeg lærte efterhaanden, at Historie hverken er Poesi eller Romantik, men at Historie er Realiteter, Livets nøgne Virkelighed, det der leves, det der virkes, det der sker fra Dag til Dag. Historie skal være neutral og sand. Det gælder al Historie — ogsaa Slægts-historie. —

Samme Høstdags Eftermiddag var gamle Jeppe Mikkelsen og jeg paa Vej til Marken hver med et Knippe Halmbaand paa Nakken. — Høstvejret havde i flere Dage været ustadigt, men i Dag skinnede Solen, og en frisk Vind fra Nordvest strøg ind over Markerne, Kornet kunde blive tørt til Hjemkørsel, og vi var forud for Høstvognen for at binde Negene i ekstra Baand, som Datidens Høstskik var. — Mine Tanker var optagne af Faders Fortælling om vor formentlige Nedstamning fra Juelslægten, og jeg kunde ikke lade være at spørge den gamle Jeppe, om han troede, det kunde være sandt, at vi var i Slægt med Søhelten Niels Juel.

Dertil svarede Jeppe, at det kunde han selvfølgelig ikke vide noget om, han havde jo ikke indgaaende Kendskab til min Faders Slægt, men, føjede han til, der er sket saa mange mærkelige Ting her i Verden, der kan virke overraskende, naar de bliver opklarede, og der kan jo godt være noget om det, din Far fortalte, især da det er overleverede Slægtsminder, og hvad han har fortalt skal nok være rigtig. — Men forøvrigt synes jeg, at Historien om din Moders Bedstemor er ligesaa mærkelig, som Historien om Nedstamningen fra Niels Juels Slægt.

„Hvad for noget?“ sae jeg: „har min Moder ogsaa en Slægts-historie? Stammer hun maaske ogsaa ned fra Søhelten?“

„Nej,“ sae den gamle, „det gør hun ikke, men Bedstemoderen og hendes Søster var kommet langt, langt nede fra Jylland; de løb

hjemmefra som Smaapiger, kom ind over den store, jydsk Hede paa deres bare Ben og havnede her i Vilslev, hvor den ældste, som hed Maren, blev gift med Birkedommeren, og den yngste — Lisbeth, blev gift med din Moders Bedstefar, Michel Jensen, begge disse Børn er blevne Stammemødre til store og agtværdige Slægter her paa Egnen.“

Jeg: „Hvorfor løb de hjemmefra?“

Jeppe: „Jeg tror nok deres Forældre var døde, og saa løb de ud i Verden paa maa og faa.“

Jeg: „Ja men Jeppe, det er jo næsten som i Eventyret om de forældreløse Børn, der løber ud i Verden og vinder Prinsessen og det halve Kongerige. — Hvor kom de fra, og hvorfor kom de til Vilslev?“

Jeppe: „Ja, det ved jeg ikke rigtig Besked om, men det tænker jeg, din Moder kan fortælle dig.“

Jeg: „Det var dog forunderligt, Jeppe. Er det ogsaa sandt, eller er det bare en Krønike, som du fortæller?“

Jeppe: „Det er sandt, for jeg har selv kendt disse jydsk Piger, som vi kaldte dem. — Jeg var selv saa godt som et forældreløst Barn, min Mor var en fattig Tjenestepige, og jeg kom som seks Aars Dreng i Gaarden hos dine Oldeforældre, Lisbeth og Mikkel Jensen, som Tjenestedreng. Jeg blev hos dem, saa længe de levede, og da din Bedstefader overtog Gaarden efter dem, blev jeg hos ham som Avlskarl, saalænge han levede, efter hans Død bestyrede jeg Gaarden for hans Enke, din Bedstemoder, i mange Aar. Da saa Datteren, din Mor, blev gift med din Far, og de overtog Gaarden, vedblev jeg vel ikke som fast Tjenestekarl, men har dog hele Tiden siden været Arbejdsmand i Gaarden og er kommen der saa ofte, der har været Brug for mig. — Jeg er vistnok den, der har været længst i den gamle Gaard, der har jeg altid følt mig hjemme, og jeg har jo heller aldrig haft noget andet rigtigt Hjem, selv om jeg ikke hører til Slægten.“

Vi var nu kommet ud i Marken og fik travlt med at binde Negen i Kjarve; thi Kornet var blevet tørt og tjenlig til Hjemkørsel, og saa maaatte Samtalen høre op; men jeg havde faaet noget at tænke paa, der optog mine Tanker stærkt. Jeg havde aldrig før anet, at der var noget, der hed Slægtshistorie, men nu var Interessen vakt, og jeg tabte den aldrig helt siden.

I de følgende Dage maatte min Moder holde for, men det var forbavsende lidt, hun vidste at fortælle om sin Bedstemoder og hendes Søsters Herkomst, udover det gamle Jeppe havde fortalt, hun kunde bekræfte hans Fortælling, men hvorfra de var kommet, og hvorfor de var løbet hjemmefra, vidste hun ikke meget om, hun mente dog, at de stammede fra Skanderborgegnen og vistnok fra en By, der hed „Ring“, eller dog noget med Ring ved Navnet. — Og om Aarsagen til, at de var løbet hjemmefra, fortalte hun, at Moderen var død fra dem, og saa var de søgt ud i Verden. — Maren, den ældste af dem, var blevet optaget paa Herregaarden „Kjærgaard“, hvor hun var vokset op, medens Søsteren Lisbeth var blevet Plejebarn i Vilslev Præstegaard hos Præsten Knud Lang, hvorfra hun senere blev gift med min Oldefader.

En Dag, ikke saa længe efter, medens jeg var i Skole, fortalte jeg min Lærer, hvad jeg havde faaet at vide om min Slægt, baade om Juelerne og om de „jydske Piger“, og han lyttede interesseret til. — Efter at vi havde haft Frikvarter, kom han og gav mig et Stykke Papir, hvorpaa han havde opført Navnene paa en Del Byer paa Skanderborgegnen, der alle havde — ring — i Navnet, og han mente, at naar jeg viste min Mor disse Navne, kunde hun maaske finde den By blandt dem, hvorfra hendes Bedstemor var kommet. — Det prøvede jeg. Der var bl. a. opført følgende Navne: Storing, Lillering, Fruering, Ring og Ringgive; men min Mor turde ikke bestemme, hvilken af dem, der var hendes Bedstemoders Fødeby, dog var hun tilbøjelig til at tro, at det var fra Lillering, hun stammede; thi hun vidste, at en Gang havde hendes Fader og hendes Farbroder, Niels Lang, samt hendes ældste Søster, der hed Lisbeth, der dengang var 10 Aar, været kørende til deres Moders Fødeby; Rejsen maa være gjort omkr. Aaret 1845, vistnok i Anledning af en Begravelse og en Arvesag. Da de kom hjem, havde de fortalt, at Ring kun var en lille By, og derfor troede hun, at de jydske Piger maatte være fra Lillering.

Med den Forklaring maatte jeg foreløbig lade mig nøje, men jeg lovede mig selv, at naar jeg en Gang blev saa stor, at jeg havde Forstand paa de Dele, da vilde jeg søge at faa opklaret, hvordan det hængte sammen baade med Afstamningen efter Juel-slægten, saavel som med Historien om de to eventyrlystne Piger.

Tiden gik imidlertid. Da jeg blev konfirmeret og voksen, fik jeg andet at tænke paa end Slægtshistorien, Arbejdsdagen var lang, og den Fritid, der kunde blive, havde jeg stærkt Brug for til Idræt og Læsning. Senere, da jeg blev Mand, fik Gaard og Grund, Familie og Hjem, blev der endnu mindre Tid til at tænke paa Slægtens Historie. Sagen blev gemt hen, men ikke glemt.

Et Par Gange hændte det dog, at jeg fik Paamindelser om at tage fat paa Slægtshistorien. —

Den første Gang var i 1905, da en af min Faders Brødre, Graves Lauridsen, Kjærgaard Skov, døde. Han var den yngste af Søkendeflokken og nok den mest livlige, han havde nogen Mani for at samle sammen paa skriftlige Efterladenskaber. En Tid efter at han var død, besøgte jeg hans ældste Søn, Jokum Lauridsen, denne viste mig da alle de gamle Papirer, som Faderen havde samlet sammen og efterladt sig, og spurgte mig, om han skulde brænde dem, eller hvad han skulde gøre med dem? — Jeg bad ham da om at faa hele Historien foræret, hvis han ikke selv ønskede at udnytte dem. — Jeg fik dem, og ved at gennemse alle de gamle Papirer fandt jeg bl. a. en hel Del ret fyldige Slægtsop-tegnelser baade om Familien fra Næsbyerg og Familien paa Fædrenegaarden i Vilslev. — Nu havde jeg jo allerede næsten tilfældig faaet begyndt paa Slægtshistorien paa min Faders Side. — Men stort mere blev det heller ikke til den Gang. — Senere, i 1908, uddøde der en Slægtsgren efter den ældste af de „jydske Piger“. Den sidste af denne Gren hed Nikolaj Jæger Aschou i Vilslev, og dennes Fader Hans Aschou, der havde været Landmand og Snedkermester i Byen, var en efter daværende Forhold særdeles oplyst Mand. Da Slægtsgrenen nu var uddød, blev der afholdt Skifteforretning og offentlig Auktion over Familiens Efterladenskaber. Blandt de Sager, der blev solgt paa Auktionen, var der en hel Del Bøger samt en Bunke Breve og en hel Del andre skriftlige Ting, som jeg købte paa Auktionen, og da jeg fik de købte Sager hjem, viste det sig, at der deri var en god Del Oplysninger om de „jydske Piger“ eller om Slægten paa min Moders Side, saa nu havde jeg noget at bygge paa baade paa fædrene og mødrene Side.

I 1912 havde min Fader, der var omkring 80 Aar og var paa Aftægt, begyndt paa at nedskrive sine Erindringer fra Krigen

1864 (trykt i Dagbladet „Sydvestjyllands Venstreblad“ 1913), hvor han havde gjort hele Felttoget med som Underofficer. Ved denne Lejlighed kom han og jeg til at tale sammen om gamle Dage og gamle Familiemedlemmer. Jeg fortalte ham da, hvad jeg allerede havde faaet oplyst om Slægten, og at jeg undertiden tænkte paa at indsamle alle de Oplysninger om Slægten, som jeg kunde fremskaffe. — Det førte til, at baade Far og Mor ofte og gerne fortalte mig Ting og Begivenheder, som de huskede, og som jeg efterhaanden nedskrev. Desuden gav Fader sig til at samle sammen og ordne paa sine egne gamle Papirer, saavel som paa alt, hvad hans Forgængere paa Gaarden havde efterladt sig af skriftlige Sager. Det viste sig snart, at det var en betydelig Del Arkivalier, der fandtes i Chatollerne paa den gamle Slægtsgaard. Især efter den første Selvejer paa Gaarden, Michel Jensen, fandtes der en betydelig Del velbevarede Dokumenter som Skøder, Pantebreve, Processer, Skifteforretninger, Fæstebreve og meget andet, ligesom der ogsaa efter min Bedstefader, Jens Michelsen, fandtes en Del Familieoptegnelser samt en Del Familiebreve. Alt dette fik jeg samlet sammen, og Slægtsarkivet var dermed grundlagt.

Men saa kom Verdenskrigen — 1914 — og saa blev der igen andet at tænke paa og beskæftige sig med end Slægtshistorien, den maaatte henlægges og foreløbig stilles i Bero. —

Ved Juletid 1921 døde min Moder, og det gik mig, som det vel saa ofte gør ved en saadan Lejlighed, at de gamle Minder vældede frem, jeg kom atter til at tænke paa Slægtshistorien og blev klar over, at skulle jeg komme nogen Vegne med den, var det paa høje Tid at faa begyndt, det gjaldt om at faa saa meget at vide af de gamle som muligt; de tog jo hver et Stykke Arkiv med sig i Graven, naar de faldt fra, og det, de tog med sig, var jo uhjælpelig tabt. —

Ved at tænke over Fremgangsmaaden, jeg skulde bruge, fandt jeg snart ud af, at det blev nødvendigt at lægge en fast ordnet Plan, der maatte en Begrænsning til, thi ellers kunde det let føre til, at man kom til at brede sig alt for vidt, men at indskrænke sig til en eller flere lige op og ned førende Slægts-Linjer vilde igen blive alt for fattigt og tørt. — Jeg bestemte mig da til først at følge Slægtslinjen paa de 2 gamle Slægtsgaarde i Vilslev, henholdsvis min Faders og min Moders Fødegaarde, der havde været i Slæg-

ternes Besiddelse i mange Generationer, samt at faa Rede paa Afstamningen efter Juelslægten paa Faders Side, og søgte at faa opklaret, hvorfra de jydsk Piger stammede paa Moders Side. Dernæst at føre Stamtavlerne op til vore Dage over Efterkommerne efter de 2 Brødre Laust og Lambert Thomsen fra Næsbjerg og ligeledes for de 2 Søstres — de jydsk Pigers — Maren og Lisbeth Lauridsdatters Vedkommende. De repræsenterede jo henholdsvis min Faders og Moders Slægtslinjer, og begge Par var fremmede Folk, der var tilflyttet Byen, og som havde tilført de gamle Slægter nyt Blod. Jeg skønnede snart ved at sysle med de enkelte Grene af Familierne, at disse fire havde tilført Slægten stærktprægede Særegenskaber, der havde paavirket Slægten i en overvejende god Retning. — Ved at sysle med de forskellige Grene af Slægten, traadte de Egenskaber og Ejendommeligheder, der særprægede den, stærkt frem, og det var noget af det, der kom til at interessere mig mest. Thi meget af det, der har særpræget Slægten, kan man ofte genkende i sig selv. — Nedarvningsevnen er stærk, og vi er jo uvægerlig en Del af det, vi er kommet af. Slægtsarv er ikke til at løbe fra. — Desuden søger jeg at give Billeder af Livet og Virksomheden gennem Tiderne baade inden og uden Dørs, baade i Arbejde og Fest, og af Udviklingen, som den er foregaaet fra Generation til Generation. Ved saaledes at forbinde Slægthistorien med Samtidens Kulturhistorie, haaber jeg at gøre den mere forstaaelig og letlæselig. —

At lægge en Plan var jo ikke saa svært, men at realisere den viste sig hurtigt at være betydeligt vanskeligere. — Noget af det første, jeg søgte at faa Rede paa, var, hvor de „jydsk Piger“ var kommet fra. Jeg hjemsøgte i den Anledning alle min Moders ældste levende Slægtninge, men deres geografiske Kundskaber var ikke store, og der var kun meget faa, der havde nogen Mening om, hvor deres Bedstemor havde haft sit Barndomshjem. En enkelt kvindelig Slægtning — Kirsten Lang, Darum, mente ligesom min Moder, at hun var fra en By, der hed Ring, og det kunde godt være, at den hed Lillering. Et Par andre Slægtninge — Jens Jessen, Alsbro, og Dorthe Lauridsen, Trekroner — mente derimod, at hun var kommet fra en By, der hed Uldum, og videre kunde jeg ikke komme. I Vilslev Sogns Kirkebog stod anført, at hun var død den 20. Februar 1832, ca. 69 Aar gammel, derefter

maatte hun være født i Foraaret 1763. — Jeg rejste da til Viborg for at søge Oplysninger i Landsarkivet om hendes Fødested. Jeg havde mest Tilbøjelighed til at antage, at min Moders Opgivelse af Lillering som Stedet var den rigtige, hvorfor jeg fik fat i dette Sogns — Framlev Sogns — Kirkebog og fandt ogsaa ganske rigtig, at Degnens Datter i Lillering var døbt og havde faaet Navnet „Lisbeth“ paa den formodede Tid 1763. Dermed var jeg i Grunden tilfreds, nu vidste jeg, at de „jydske Piger“ var Degnedøtre fra Lillering i Framlev Sogn; men nærmere Oplysninger om Degnefamilien fandtes ikke, ikke en Gang Degnens Navn var anført i Kirkebogen. — Degnen var jo en kendt Mand baade af Præst og Menighed den Gang, saa det var jo ganske overflødig at anføre hans Navn. — Et i Arkivet værende Degneregister gav heller ingen Oplysninger om den daværende Degn i Lillering. Skønt jeg formodede at have faaet de rigtige Oplysninger om de „jydske Piger“s Hjemsted, var de dog ikke meget fyldestgørende. Da jeg bagefter undersøgte Uldum Sogns Kirkebog, viste det mærkelige sig, at der omtrent samtidig var døbt et Pigebarn, der ogsaa havde faaet Navnet „Lisbeth“, hun var Datter af en Gaardmand i Uldum, der hed Laust Hansen, hun var døbt 2den Paaskedag d. 4. April 1763. Nu var det først ved at blive morsomt; thi nu havde hun jo næsten faaet Hjemsted baade i Lillering og i Uldum, og Meningsforskellene blandt Slægtsmedlemmerne kunde jo bekræfte begge. — Lisbeths Efternavn kendte jeg ikke, ellers kunde Gaardmandens Navn i Uldum jo nok have givet et Fingerpeg i den rigtige Retning. Jeg rejste hjem med uforrettet Sag og var ved at opgive det hele. Da kom jeg til at tænke paa den uddøde Gren af Slægten efter den ældste af de „jydske Piger“ — Maren —. Der havde jo været afholdt Skifteforretning, og i Skifteprotokollen i Ribe fandt jeg alle Adresserne paa den endnu levende Del af Slægten, som havde været arveberettigede. — Derpaa besøgte jeg dem, men med det samme magre Resultat; — de havde meget at fortælle om Slægten, men hvor deres Bedstemoder var fra, var der ingen, der vidste rigtig Rede paa, det var bare „de jydske Piger“, dem kendte de alle. Efter dette opgav jeg Eftersøgningen, indtil jeg nogle Aar senere traf sammen med en ung Kone af Slægten — Johanne Martinsen — gift med Stenhuggermester Martin Billeschou i Vejle, nu Es-

bjerg, hun fandt iblandt en Del Arvegods efter sin Bedstemoder en Navneklud, som var syet eller broderet med Silketraad af den ældste af „de jydsk Piger“ — Maren — mens hun havde opholdt sig hos Naadigfruen paa Kjærgaard, den var dateret „Kjærgaard den 23 April 1786“, den var paasyet Forbogstaverne til hendes Forældres Navne med blaa Traad, medens Forbogstaverne til hendes Søskenes Navne var syede med gul Traad. — Dermed var Gaaden løst, Pigebørnene var fødte i Uldum, hvor deres Forældre, Laust Hansen og Mette Olesdatter, havde været Gaardmandsfolk. Da jeg næste Gang besøgte Arkivet i Viborg, viste det sig at være let at faa Rede paa „de jydsk Piger“s Hjemsted og Familieforhold.

Den anden Opgave, som efter Planen viste sig at volde Vanskeligheder, var Opklaringen af Nedstamningen fra Slægten Juel. Jeg var mest tilbøjelig til at tro, at min Fader havde Ret, naar han sagde, at den Nedstammingshistorie vistnok var noget Sludder, som de gamle havde kørt med. — Jeg vidste fra min Historieundervisning, at Juellerne havde ejet store Jordegodser paa Øerne Taasinge, Lolland og Sjælland og altsaa havde opholdt sig der; det var derfor ret usandsynligt, at der skulde være borgerlige Efterkommere herovre paa Vardeegnen. Men ved Eftersøgningen af Slægtsmedlemmerne paa Næsbyrgegnen blev det sandsynligt, at der kunde være noget om Snakken. Juelslægten havde endog langt tilbage i Tiden været meget udbredt paa disse Egne endda i 2 Grene af Slægten. Den ene Gren havde haft sit Domicil paa Herregaarden Hesselmed ved Oxbøl ca. 3 Mil vest for Næsbyrge, og den anden Gren paa Herregaarden Hundsbæk ved Brørup ca. 3 Mil Øst for Næsbyrge, som ejedes af Niels Juels Fader, Erik Juel. Denne havde ogsaa ejet Ladegaarden „Abildhede“, hvor en Gren af Næsbyrge-slægten havde boet i flere Generationer. Med denne Slægtslinie var desuden Juelnavnet kommet ind i Næsbyrge-slægten. — At de gamle af Næsbyrge-slægten, som førte Juelnavnet, troede paa, at de nedstammede som en uægte Gren af Juelslægten, er sikkert nok, men Beviset er ikke ført og kan næppe føres. Sandsynligheden taler dog for, at Formodningen er rigtig, og at denne Slægtsforbindelse maa findes paa Abildhede.

Det stærke Indtryk, som min Fader Fortælling for over 50 Aar siden, om at vi var i Slægt med Søhelten Niels Juel, gjorde paa

mit ærgærrige Drengesind, har trods det, at Fortællingen kan synes at have sin Rigtighed, tabt sig meget for ikke at sige helt. Slægtsforbindelsen ligger jo saa langt tilbage i Tiden og er saa opblandet, at det ikke betyder noget mere for Slægten, men alligevel har Historien vel nok en vis Værdi som en interessant Kuriositet.

Kilderne til de følgende Slægtsoptegnelser er mange og søgt vidt omkring. Som før nævnt er der efter flere af Slægtens ældre, afdøde Medlemmer fundet adskillige skriftlige Efterladenskaber, der har givet gode Oplysninger, som der kan bygges paa, saasom Familiebreve, Testimonier og andre Optegnelser især om Fødsel, Giftermaal og Død, der ofte findes indført i Bibler, Huspostiller, Salmebøger eller lignende Steder. Dernæst har Undersøgelser paa Arkiverne givet de vægtigste Bidrag, og især med Hensyn til Identificeringen med Juelslægten er der indhentet betydelige Oplysninger paa det kgl. Bibliotek i København og Statsbiblioteket i Aarhus. — For de sidste Generationers Vedkommende er det meste bygget paa Oplysninger hentet fra Kirkebøgerne rundt i Sognene, hvor de paagældende har haft Hjemsted. I nogle Tilfælde har ogsaa Gravstenene paa Kirkegaardene maattet yde sit Bidrag. — Mange mundtlige Beretninger fra Far og Mor og andre afdøde har jeg selv haft i Minde, og ved Behandlingen af de enkelte Slægtsmedlemmer er disse Minder ofte traadt stærkere og klarere frem, end jeg selv anede, de maa jo have dæmret i Underbevidstheden og er efterhaanden blevet vakt til Live igen. — Mange af Slægtsmedlemmerne har jeg korresponderet med, og ad den Vej har jeg faaet meget at vide, som der kunde bygges paa, mange har jeg besøgt og paa den Maade faaet en hel Del at vide, som ikke vilde have kunnet lade sig gøre paa anden Vis. Hemmeligheder, som gamle Folk helst vilde have taget med sig i Graven, men som de dog i Fortællingens Hede, overvældet af Mindernes stærke Magt, tit under Taarer, har gjort mig delagtig i. — Det har været forunderligt at se, hvor gamle Kinder kunde gløde og gamle Øjne faa lysende Liv, naar Minderne

om Fortiden fik Mæle fra gamle Munde. Jeg har tilbragt mange herlige Timer med at lytte til de gamles Fortællinger og glædet mig inderlig ved deres Fortrolighed og ved at se dem selv lykkelige ved at øse ud af deres Minders rige Væld. — Ja, Erindringen, det er Livets bedste Gave i Alderdommen, den ejer de gamle fremfor de andre Tidsafsnit i Menneskelivet. — Erindringen, det er Livets Sang om os selv, og den synger vi gerne.

Jeg takker jer, alle I gamle, som har ydet Bidrag til disse Slægts-optegnelser, jeg takker for den Fortrolighed og Tillid, I har vist mig, for den Aabenhjertighed hvormed I har givet mig Indblik i eders Familieliv og i eders Sjæls dybeste Gemmer, det har ofte været lærerige Timer. Jeg vil mindes mange af disse Timer med dyb Taknemlighed saa længe, jeg lever, og jeg lover Jer, at det, I har gjort mig delagtige i, skal blive anført i disse Optegnelser med Varsomhed og med nænsom Haand, uden at det skal forrykke Billedet fra de virkelige Forhold.

Af andre, der har ydet mig mest Hjælp og Bistand, skal nævnes:

Fru Johanne Billeschou i Esbjerg (forhen Vejle), der ved Hjælp af et Arvestykke — den Navneklud, der fandtes i hendes Gemmer — som blev Nøglen til Opklaringen af „de jyske Piger“s Herkomst og til Oplysninger om Øster-Snede Slægten m. m.

Fru Kirstine Rasmussen i Gørding, der har ydet gode Bidrag til Birkedommer- og Aschou-Slægten, dels ved Hjælp af skriftlige Optegnelser efter Nikolaj Jæger Aschou, og dels ved Efterladenskaber efter Birkedommer Lassen samt ved at skaffe mig Forbindelse med andre af Aschou-Slægten's Medlemmer.

Om Vilslev-Slægten har jeg faaet Bidrag fra mange Sider, men min bedste Meddeler var dog nok den foromtalte gamle Jeppe Mikkelsen fra Toftløshus i Hunderup Sogn, skønt jeg kun var 18 Aar gammel, da han døde, er han dog den, der har fortalt mig mest om min Moders Slægt, og skønt jeg vist næppe altid var nogen samvittighedsfuld Tilhører, er jeg ofte forbavset over, hvor meget af det, han Tid efter anden fortalte mig om de gamle i Gaarden, der har holdt sig fast i min Erindring.

Om Slot- og Næsbjærgslægten har jeg en betydelig Del efter min Fader og min Farbroder, Graves Lauridsen i Kjærgaard Skov, hos hvem, der foruden, hvad de har meddelt mig mundtlig,

ogsaa fandtes en betydelig Del skriftlige Efterladenskaber. Men det betydeligste Bidrag til den ældste Del af Næsbjergslægten har jeg dog modtaget fra Kaptain Lambert Thomsen Lambertsen i København. Han havde, længe før jeg begyndte at indsamle Oplysninger om Slægten, gjort Forsøg paa at faa Klaring paa Spørgsmaalet om Næsbjergslægtens Forbindelse med Adelslægten Juel, idet han havde faaet Arkivar S. Nygaard i Viborg til at foretage en Undersøgelse og en Udredning af Næsbjergslægten for om muligt at finde Forbindelsen med Juel-Slægten. Det lykkedes imidlertid ikke, men et betydeligt Forarbejde var gjort, alt dette overlod han mig til Afbenyttelse, og det var et godt Grundlag at begynde Undersøgelserne af Næsbjerg-Slægten paa. Kaptain Lambertsen har fulgt mine Efterforskninger af denne Slægt med stor Interesse, og jeg har ofte raadført mig med ham om de opnaaede Resultater.

Fru Kathrine Therkildsen, Lille Darum, har ogsaa ydet mig god Bistand, baade med Hensyn til Næsbjergslægten, der er hendes Faders Slægtslinje, som ogsaa til Jannik- og Tækker-Slægten i Jedsted, der er hendes Moders Slægtslinje. Hun har ikke alene givet mig en hel Del mundtlige Oplysninger, men ogsaa indsamlet en hel Del skriftlige Optegnelser vedrørende Slægterne.

Foruden de her nævnte har jeg fra en Del Mennesker, som ikke hører med til Slægten, faaet en Del mundtlige Meddelelser, som yder Bidrag til Belysning af Slægtsmedlemmer set udefra, ved disse vil Kildeangivelser blive anført paa Stedet.

Dem alle, baade de nævnte og de unævnte, som har ydet mig Bistand og vist mit Forehavende Interesse, bringer jeg her min bedste Tak.

Jeg er jo ikke Fagmand som Historiker, og som Bonde er min Skrivefærdighed vel ringe nok; men det har interesseret mig at indsamle de efterfølgende Slægtsoplysninger, og jo mere jeg har arbejdet med dem, des stærkere har jeg følt mit Hjærte knyttet til denne SysseL. Den ene Overraskelse er fulgt paa den anden, og jeg synes, at jeg gennem denne Slægtsanalyse har faaet større Kendskab til mig selv end nogensinde før. — Maatte det være lykkedes mig i det efterfølgende at faa sat de gamle i Slægten et sandt og varigt Minde, at bringe dem af Slægten, som læser det

og interesserer sig for det, noget af den samme Glæde, som jeg selv har følt ved at samle det, og maatte det lykkes en og anden at faa større Kendskab til sig selv og til Livet i det hele taget ved at studere de gamle af Slægten, som gik forud for os, da har jeg naaet min Hensigt med dette Arbejde.

ØSTER SNEDE-SLÆGTEN

Et Eventyr.

DER var en Gang en Mand og en Kone, som havde 3 Børn, der alle var Piger. Manden var Møller, og saa var Konen Møllerkone, og Pigebørnene Møllerdøtre. Manden hed Oluf Møller, Konen hed Maren Jensdatter, og Pigebørnene:

Karen, Bodil og Mette,
de sloges om en gammel Hætte,
Karen drog, Bodil slog,
og Mette fik et Par nye Sko

en Gang imellem, men ellers havde de det saa dejligt i den gamle Mølle, for der var saa kønt, og der var saa meget at bestille og tage Vare paa, saa man aldrig fik Tid til at kede sig, for det var en stor Historie, alt det, som disse Møllerfolk var i Besiddelse af. Der var baade en Vandmølle og en Vejrmølle og en stor Gaard med ca. 200 Tdr. Land, og til Gaarden var der en stor og dejlig Have med Frugt og Bær og Blomster. Og saa laa det alt-sammen i en køn og frugtbar Egn midt imellem Horsens og Vejle; det var, ligesom der var mere Sol og Sommer der end andre Steder, Byerne i Sognet havde ligefrem Solskinsnavne som: Solkær, Solbjærg, Solvang og Gammel-Sole, og selve deres egen Mølle hed „Gøgemølle“, det Navn havde den faaet af de mange Kukke-mænd, der holdt til og kukkede Dagen lang i Foraarstiden i Løv-træerne i Dalen omkring Mølledammen. Vandmøllen laa lavt ved en Bæk, der har Afløb til Gesageraa, som munder ud i Horsens Fjord, og Vandmøllen laa lunt i Læ for Nord- og Vestenvinden godt skærmet af Bakkedrag. Højt paa Bakken mod Vest tronede den hvidkalkede Øster Snede Kirke, og paa Bakken mod Nord laa den straatækte Vejrmølle, der drejede sine Vinger, naar Vinden blæste.

Der var Travlhed Dagen lang, alt Kornet fra et stort Opland med gode Kornjorder skulde formales, laves i Mel og Gryn og

Vandmøllen, Gøgemølle

Grut, der var langt mellem Møllerne den Gang, og Møllerne havde Privilegium, det vil sige Eneret paa at male Oplandets Korn, der kunde ingen Konkurrence blive, derfor var Stillingen som Møller ogsaa en ret indbringende Forretning og tillige anset, da en Møller blev betragtet som staaende over Bonden i Rangforordningen. — Men ogsaa inden Døre i Møllegaarden herskede der Travlhed

Dagen lang; det store Hus skulde holdes i god Orden, der var mange Folk at lave Mad til, baade Karlene og Pigerne paa Gaarden samt Møllersvendene paa Møllerne, desuden var der Møllægæsterne, som kom kørende fra tidlig Morgen til sen Aften med Korn til Mølle, og de skulde allesammen beværtet, det krævede Skik og Brug. Der skulde bages og brygges, koges og steges, vaskes og skrubbet, syes og strikkes, spindes og kartes, Haven skulde passes og holdes i Orden. Møllerenes Smaa piger maatte tidlig til at gøre Nytte baade her og der, de lærte Husholdningens Mysterier til Gavns og blev flittige og dygtige Piger. Men de lærte ogsaa at omgaas Mennesker; thi det var ikke blot den store Tyendeflok, de daglig kom i Berøring med; ogsaa de mange Møllægæster, der skulde beværtet, lærte Pigebørnene at omgaas og behandle med Venlighed. Det maa antages, at de meget tidligt er kommet til at deltage i Husførelsen, da deres Moder døde fra dem, mens de endnu var Børn. Karen, den ældste, var kun 8½ Aar gammel, og Mette, den yngste, knapt 2 Aar den Gang.

Mølleren var ikke blot anset, men ogsaa afholdt af Egnens Folk. Af Sognets Kirkebøger ses, at Mølleren og hans Kone paa-faldende ofte har staaet Faddere til Børnene i Sognet, og Konen Maren har holdt mange af dem over Daaben, det har sandsynligvis været betragtet som en stor Ære at faa Møllerkonen til at bære Børnene under Daabshandlingen. Men naar der blev afholdt Fa-

miliefester paa Møllen, Barsel eller Bryllup, har Møllerfolkene til Gengæld lavet et ordentlig „Skrald“, der har da været Faddere i Snesevis og Gæster i Massevis.

Tiden gik, Pigebørnene blev voksne, og de kunde jo ikke alle Dage blive gaende sammen i Hjemmet i Gøgemølle hos deres gamle Fader, Oluf Møller. Forandringen skete ogsaa, men foreløbig maa vi forlade Familien i den idylliske Møllegaard og fortælle en anden Historie.

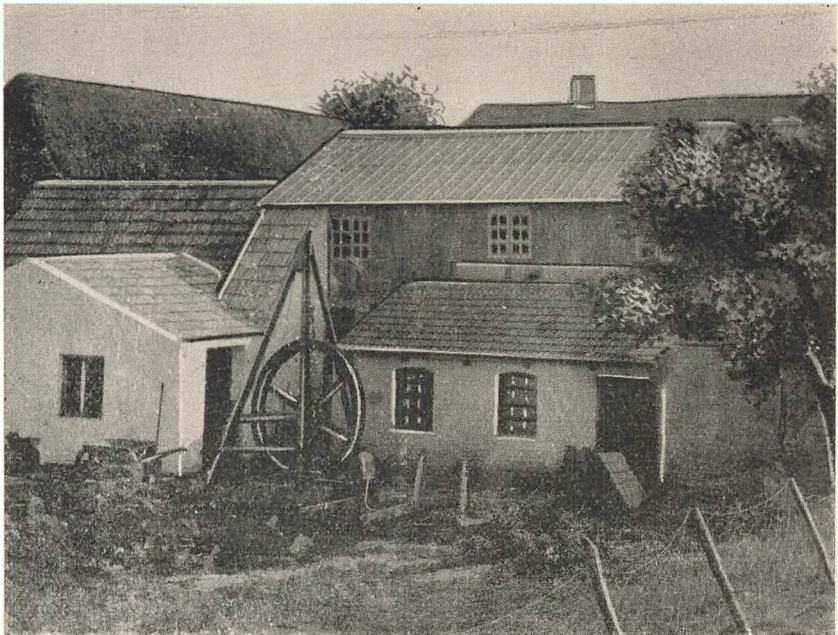
Langt ude i det sydvestlige Jylland i Nærheden af Kongeaaen og Vesterhavet laa den Gang en Herregaard, der kaldtes „Kjær-

gaard“, det var et meget stort Gods med et Jordtilliggende paa mere end 10,000 Tdr. Land omfattende 3 store Sogne — Vilslev, Hunderup og Darum. Bønderne i disse Sogne var hoveripligtige til Herregaarden, og Gaardene, de boede paa, var Fæstegaarde under den. Herremanden, der ejede al den Herlighed, var Oberstløjtnant og hed Christoffer Frederik von Gersdorff, var født i Aaret 1699 og blev 1734 gift med Frk. Margrethe Rosenørn, Datter af Generalmajor Poul Rosenørn til Herregaardene Katholm og Mejlgaard paa Djursland. — Dette Ægteskab varede kun i 14 Aar, idet C. F. v. Gersdorff døde den 1. Maj 1748 og efterlod sig Hustruen med 12 Børn — 5 Sønner og 7 Døtre. Fru Margrethe R. sad derefter Enke i 38 Aar, og i al den Tid tog hun sig selv af Forvaltningen af det store Gods med stor Dygtighed.

Hun var en god og en dygtig Kvinde, forstandig og retskaffen, og hun tog sig med særlig Omhu af sine Fæstebønder. Hun søgte at anspore dem til Dygtighed og gjorde mere for dem, end de i Øjeblikket selv forstod at skønne paa. Hun afskaffede Hoveriet, ophævede Fællesskabet og lod Soggenes Jorder udskifte, saa hver

Vindmøllen, Gøgemølle

Møllegaarden, Gøgemølle

Bonde fik sine Lodder til fri Brug. Hun var stærkt interesseret i den Bevægelse, der paa den Tid gjorde sig gældende blandt mange af Landets Godsejere og Adelsmænd, som havde til Formaal at frigøre Bønderne og at give dem Ejendomsret over deres Jord. Bevægelsen mundede ud i Stavnsbaandets Løsning og de saakaldte store Landboreformer.

Men hun har ogsaa haft dygtige og forstaaende Hjælpere, først og fremmest den bekendte og dygtige Præst, Knud Lang, der var Sognepræst i Vilslev og Hunderup. Det er temmelig sikkert ham, der har udkastet Ideerne til flere af de Landboreformer, som gennemførtes ved Aarhundredskiftet; samt Fuldmægtig Hans Smidt paa Kjærgaard og i hendes sidste Aar Birkedommer Lars Larsen i Vilslev.

Hos denne ejendommelige Kvinde af Adelstanden kommer Oluf Møllers ældste Datter Karen i Huset paa Kjærgaard i Aarene omkring 1750 som Husjomfru. Hvorledes dette er gaet til, er der ingen nulevende, der ved at fortælle om; men det kan

tænkes at være sket paa følgende Maade: Af det foran oplyste fremgaar, at Margrethe Rosenørns Barndomshjem har været paa Herregaardene Mejlgaard og Katholm ved Kattegat paa Djursland, hvor hendes Slægtninge har boet. Da hun formodentlig, efter at hun er bleven gift og kommet til Kjærgaard, en Gang imellem har besøgt sine Slægtninge i det gamle Hjem, er det meget sandsynligt, at hun kan have overnattet i Gøge-Mølle, der ligger omtrent midtvejs paa den 26 Mil lange Vej mellem Kjærgaard og Mejlgaard. Turen skulde jo gøres med Heste og Vogn, bedre Befordringsmiddel kendtes ikke den Gang, og med Hestekøretøj kunde en saadan Køretur ikke gøres paa mindre end 2 Dage, og saa maa det endda antages at have været overmaade strengt baade for Folk og Heste. Men i Gøge-Mølle, der jo var et halvt offentligt Sted, hvor der daglig kom mange Folk, og hvor der var god Plads baade til Mennesker og Heste, kan hun godt have overnattet, lært de dygtige Møllerdøtre at kende og skønnet, at Karen var en Pige, der vilde kunne forestaa Husjomfrupladsen paa Kjærgaard, hvorefter hun har fæstet hende og taget hende med sig til Kjærgaard. Det kan være gaaet saadan til, men det er kun Gisninger. Imidlertid er det sikkert, at Karen Olesdatter fra Gøge-Mølle kom til Kjærgaard og blev hos Margrethe Rosenørn i mange, mange Aar.

Men ogsaa Mette Olesdatter maatte snart forlade Hjemmet i Gøge-Mølle, idet hun blev forlovet med en Gaardmand, Laus eller Laurids Hansen fra Uldum, de blev ægteviet den 3. April 1754.

Nu var Bodil ene tilbage paa Møllegaarden med sin gamle Fader, hun var en dygtig Pige, der forstod at holde alt i den gamle solide Gænge, indtil Faderen døde; hvornaar det skete, vides ikke, men 19. Marts 1765 giftede hun sig med Peder Pedersen fra Holm-Mølle i Grejsdalen ved Vejle, som hans Fader ejede. Bodil og Peder Møller, som han nu kaldtes, gik troligt i de gamles Spor, der skete i deres Tid ingen Forandringer i Virksomheden, ja endog i Omgangen med Egnens Folk skete der ingen Ændringer, nu var det Bodil fra Møllen, der holdt Børnene over Daaben og Peder Møller, der stod Fadder til dem; og var der BARNEDAAB I Møllen, holdtes der mægtige Gilder, man blev TRADITIONEN tro, der var kun sket lidt Navneforandring.

„Kjærgaard“

Peder Møller og Bodil fik i deres Ægteskab 4 Børn, hvoraf de 2 døde som smaa, de andre 2 var Drengene og hed Mathias og Peder Pedersen, de overlevede Forældrene, der døde i en forholdsvis ung Alder. Deres Ægteskab varede kun i 9 Aar. Bodil døde først, og 3 Aar efter døde ogsaa Peder Møller. — Deres Data er forøvrigt følgende: Bodil Olesdatter er født 1728 i Øster Snede og begravet sammesteds den 6. Februar 1774 — 46 Aar gammel. Peder Pedersen-Møller er født i Grejsdalen 1737 og begravet i Øster Snede 10. Søndag efter Trinitatis 1777 — 40 Aar og 3 Mdr. gl. — Af de 4 Børn: er den ældste Oluf Møller Pedersen født i December 1765 og døde som Barn. Den anden var et Pigebarn, der vistnok er død udøbt. Den tredje hed Mathias Pedersen og er døbt 3. Søndag i Advent 1770. Den fjerde, Peder Pedersen, er døbt 19. Søndag efter Trinitatis, men Aarstallet mangler. De to efter-

levende Smaadrenge har altsaa kun været henholdsvis 7 og 5 Aar gamle, da de er bleven forældreløse. — Møllerne og Ejendommen i Ø. Snede blev solgte og kom paa fremmede Hænder; ved en Auktion over Bohavet og andet Løsøre viste det sig, hvor vel-forsynet Hjemmet havde været. I Nørvang Herreds Skifteprotokol fra den Tid, som findes i Arkivet i Viborg, er der en meget fyldig og omfattende Fortegnelse over de enkelte Ting. Smaadrene, der efter Afhændelsen af Ejendommene og alle Herlighederne sikkert maa have været økonomisk meget velstillede, kom til Holm-Mølle i Grejsdalen, hvor de, saa vidt det har kunnet oplyses, har faaet deres andet Hjem hos deres Bedstefader eller Onkel.

En god Mils Vej Nord for Øster Snede ligger Landsbyen Uldum, hvor den yngste Datter, Mette, havde faaet sit Hjem. Hun og Laust Hansen levede sammen i Ægteskab i 18 Aar og fik en stor Børneflokk, ialt 9, hvoraf de 4 døde som smaa. I Uldum var der ikke saa store Forhold som i Gøgemølle, og Børnenes største Glæde var at faa Lov til at besøge Moster Bodil i Møllen; der var meget at se og høre og altid noget nyt at opleve. Moster Bodil var saa rar, der vankede alid gode og søde Sager til Børnene. Men der var ogsaa meget, man skulde tage sig i Vare for, ikke komme for nær til Vandet i Møllendammen eller til Slusen, der kunde man jo drukne, ikke komme for nær til de snurrende Hjul i Møllerne, det kunde være farligt, ikke komme for nær til Melsækkene, for saa blev Tøjet hvidt af Melstøv, og det var ikke nemt at faa taget af igen; man skulde ogsaa tage sig i Agt for de mange fremmede Heste og Køretøjer; man kunde saa nemt komme galt afsted, jo, der var saamænd nok, man skulde tage sig i Vare for, men der var alligevel saa meget herligt i den gamle Mølle. Moster Bodil var ogsaa glad ved Søsterens Børn, især Smaapigerne; naar de besøgte Møllen, mindedes hun sin egen Barndom, da hun og Søstrene løb og legede ligesom disse; fire af Søster Mettes Børn havde hun holdt over Daaben, dem var hun altsaa baade Moster og Gudmoder til.

I Aaret 1772 døde Mette Olesdatter, hun var født 1731, døbt i Ø. Snede Kirke 14. Søndag efter Trinitatis; hun blev begravet paa Uldum Kirkegaard 8. Søndag efter Trinitatis, 9. August 1772. Hun blev saaledes kun knapt 41 Aar gl. Hun efterlod sig foruden

sin Mand, som før nævnt, en Børneflokk paa 5 Børn; der havde været 9, men de fire døde i Barnealderen. Børnenes Navne var følgende: 1. Anne Lauridsdatter, døbt i Uldum Kirke 1755. — 2. Hans Lauridsen, døbt i Fasten 1757, død som helt lille. — 3. Hans Lauridsen, døbt 1758 — ogsaa død som Barn. — 4. Maren Lauridsdatter, døbt i Uldum 1760. — 5. Ole Lauridsen, døbt 1762 — død som Barn. 6. Lisbeth Lauridsdatter, døbt 2. Paaske-dag, 4. April, 1763 i Uldum Kirke. — 7. Hans Lauridsen, døbt 1765. — 8. Ole Lauridsen, døbt i Uldum Kirke 5te Søndag efter Paaske 1768 — død som Barn. — 9. Mads Lauridsen, døbt i Uldum Kirke 3. Søndag i Advent 1770.

Af disse Børn er de med Navnene Anna og Hans sandsynligvis opnævnt efter deres Farmor og Farfar, medens Børnene Maren og Ole er opnævnt efter deres Mormor og Morfar. Oprindelsen til de to andre Børns Navne, Lisbeth og Mads, kan ikke skønnes, men de er rimeligvis opkaldt efter andre Slægtninge.

Efter Moderens Død blev det nok Moster Bodil i Gøgemølle, der blev Børnenes bedste Trøst og Tilflugt, men da hun 2 Aar efter ogsaa afgik ved Døden, og Hjemmet i Uldum efter adskiligt at dømme var ved at gaa i Opløsning, er der blevet tomt og trist for Børnene paa de hjemlige Egne, især maa det have været paafaldende for et Par af Smaapigerne, den 13-aarige Lisbeth og den 15-aarige Maren, der tager den forfærdelige Beslutning at løbe hjemmefra for at søge og finde Moster Karen paa Herregaarden Kjærgaard, der langt, langt ude sønder og vester paa, hvor Solen gik ned; hvor de saa ofte havde hørt fortælle, at hun boede og havde det saa godt hos den gode Herregaardsfrue. Derom havde Samtalen jo saa ofte drejet sig mellem deres Moder og Moster Bodil, naar de kom sammen. — Og saa en skønne Dag gør de Alvor af deres Beslutning, løber i bare Ben ind over den store og uvejsomme jyske Hede, bare med Moster Karen i Tankerne, hun den eneste i hele Verden, som Børnene kunde tænke sig i Moders Sted.

Hvordan de har udført Turen er der ingen nu, der ved noget om, men skal man tænke sig i Pigebørnenes Sted paa denne Vandring, maa Hjertet næsten krympe sig i Livet paa én ved Tanken derom. Heden strakte sig dengang over store Dele af Jylland, fra Kongeaa til Limfjorden og fra Uldum til Vesterhavet, milevide

Margrethe Rosenørn

Strækninger uden farbar Vej eller Sti, kun hist og her et Hjulspor i Lyngen, ingen Huse og ingen Mennesker, har der været nogle, har Børnene maaske undgaaet dem, da de jo ellers var udsat for at blive ført tilbage til Hjemmet. Spørgsmaalene myldrer uvilkaarligt ind paa én: Har Børnene gjort Turen uden Mad, Søvn eller Hvile? Hvordan har de orienteret sig og holdt Retningen mod Sydvest? har de kunnet forstaa at bedømme den efter Solen eller hvad? — Og man kan tænke sig Børnenes Angst

og Spænding under Turen; men over det alt har Længslernes Maal vinket: „Til Moster Karen, Moster Karen paa den store Gaard, der langt, langt borte i Skoven, der var Lykken — der var Glæden, der var gode og kærlige Mennesker, og der maaatte nok blive godt at være, for det havde Moder og Moster Bodil saa tit fortalt om.“

Naa, meget kan der lægges ind i Barnefantasien, den kan ogsaa rumme meget, men noget virkeligt om, hvordan Flugten fra Hjemmet er foregaaet, vides ikke længere, kun ved man, at Børnene er kommet ind over den jydsk Lynghede, man ved ogsaa, at de tog Fejl af Vejen, thi en Aften silde kommer Børnene Nord fra og ind i Store Darum By, her mødte de Folk paa Gaden, men disse vidste ikke, hvad de skulde gøre med de grædende Børn. Af deres Forklaringer kunde de jo forstaa, at de var vagabonderende og paa gale Veje, det kunde maaske faa ubehagelige Følger at tage sig af saadanne Omstrejfer. De besluttede da at føre Børnene ind til Degnen, han var en mere oplyst Mand end de selv, han maaatte bedst vide, hvad der var at gøre i et saadant Tilfælde.

Det vidste Degnen, han blev snart klar over Stillingen, og han har temmelig sikkert ogsaa vidst noget om Moster Karen paa Kjærgaard. Han sørger i hvert Fald for, at Børnene faar Mad og en god Seng at sove i, og det var vel nok det, Børnene mest af alt trængte til, mødige, sultne og anspændte, som de var. Nu var de faldne i gode Hænder, og vi faar tænke, at de har sovet godt i den Darum Degns gode Seng efter den farlige og anstrengende Flugt over den jydsk Hede.

Om denne Degn oplyser Lærer J. P. Nielsen, Darum, i sin Bog: „Fra Darum Sogn“ følgende: „Den første Degn i Darum, der foreligger Beretning om, er Student Peder Aschou, der skal have været Degn i Darum i henved 50 Aar, nemlig til Aaret 1793. — I hans sidste Embedstid besørgede en Søn af ham, der hed Sylvester, Embedet. Hans Gerning var nærmest Kirkebetjent og Kirkesanger i baade Darum og Bramminge Kirker. Lærergerningen indskrænkede sig til at lære Børnene at læse Religion efter Katekismus, samt de bedre begavede lidt Regning og Skrivning. I hans Tid var der ingen Degnebolig, han boede i et Hus i Midtby, som han selv havde fæstet.“

Degnen var gift og havde flere Børn, han skulde senere en

Gang i Tiden blive i Familie med den ene af de fra Hjemmet bortrømte jydsk Piger.

Den næste Dag, da Børnene havde faaet udhvilet, var blevet forsynet med Mad og lidt gjort i Stand, lod Degnen en af sine Sønner, den 12-aarige Nikolaj, følge dem til Kjærgaard. Det er nok muligt, at han har maattet fortælle om Moster Karen og om Forholdene paa den store Gaard. Til Gengæld har han vel nok faaet alt det at vide om Turen over den store Hede, som vi — deres Efterkommere — nu maa tænke os til.

Om Ankomsten til Kjærgaard og om Mødet med Moster Karen ved vi heller ikke meget, der har nok været baade Glæde og Graad, meget at fortælle om Flugten, om Hjemmene baade i Uldum og Øster Snede, der jo ogsaa var Moster Karens Hjem, og som nu begge var i Opløsning.

Men Stillingen var i Grunden fortvivlet for Moster Karen, hvad skulde hun stille op med de to hjemløse Børn, hun var jo dog kun et Tyende paa Herregaarden og havde ikke noget Hjem at anbringe dem i.

Og dog — én var der, som havde lyttet til, én, som forstod Situationen, og som var den voksen, én, som var vant til at handle: den brave Ejerinde af Godset, Margrethe Rosenørn. Hun tog sig af Børnene, sendte et ridende Bud til Uldum med Besked om, at Børnene var kommet til Kjærgaard, og at hun nok skulde tage sig af dem.

Foreløbig beholdt hun begge Børnene paa Kjærgaard, den ældste, Maren, blev der som hendes Plejebarn, medens den yngste, Lisbeth, der kun var 12 Aar, blev sendt over til Præsten Knud Lang i Vilslev for at blive undervist og konfirmeret. Præsten og hans Kone kom imidlertid til at holde af den lille Pige og beholdt hende som deres Plejebarn i mange Aar.

Endskønt Præsten Knud Lang og hans Familie ikke har noget med Slægtens Historie at gøre udover, at Lisbeth Lauridsdatter i en lang Aarrække fik sit Hjem hos denne Familie, vil det dog vist være paa sin Plads at anføre nogle biografiske Data om disse Mennesker, som Lisbeth følte sig saa stærkt knyttet til, saa længe de levede: „Knud Lang var Sognepræst i Vilslev 1744—1781, altsaa i 37 Aar, og 2 af hans Sønner var Præster i Embedet efter ham i 40 Aar, saa Familien sad inde med det i 77 Aar.

Af Optegnelser om Knud Lang og hans Familie findes følgende i Ribe Amts historiske Samfunds Aarbøger: I første Binds 1ste Hefte for 1903, Side 138 i en Afhandling af Jørgen B. Høyer om „Kvægpesten“. — I andet Binds 6. Hefte, Side 71—93 m. fl. af Jesper Madsen om „Kjærgaard“. — Og i tredje Bind, Side 266—298 af Kapellan Mikkel Mikkelsen i Vilslev om „Sognepræsten Knud Lang“. — Samt i Knud Langs egne Optegnelser om „Vilslev og Hunderup Sogne“ udgivet i „Samlinger til jydsk Historie og Topografi 1904“ ved cand. theol. Jørgen Boye Høyer i Vilslev. — Ogsaa i min Bog om „Kjærgaard“ findes adskillige Oplysninger om Knud Lang og hans Virksomhed, hans og Familiens biografiske Data findes Side 159—163.

Knud Lang er født 1718 i Dejbjerg Præstegaard v. Ringkøbing. 1735 — 17 Aar gl. blev han Student fra Latinskolen i Ribe. Tog 1736 filosofikum og 1739 Embedseksamen som Præst. Men allerede Aaret før — 1738 — var han blevet Lærer ved Ribe Skoles første Lektie, i Løbet af 6 Aar avancerede han til Skolens fjerde Lektie, hvorefter han i Marts 1744 blev kaldet til Sognepræst for Vilslev og Hunderup Menigheder. Hvilket Embede han besad i 37 Aar til sin Død 21. April 1781, 63 Aar gl. I November 1744 blev han gift med Ane Marie Henrichsen fra Sværupgaard paa Faaborgeggen paa Fyn. Hun er født i Faaborg Købstad 1719 og død i Vilslev Præstegaard 5. Maj og begravet paa Vilslev Kirkegaard Tirsdag den 12. Maj 1795, 76 Aar gl.

I Ægteskabet var der 5 Børn, 4 Sønner og 1 Datter. Datteren døde i Aaret 1756 — 1½ Aar gl. Ogsaa den ene af Sønnerne — vistnok den ældste — er død i Barnealderen. Af de øvrige 3 Sønner er Jørgen Lang født i Vilslev 1747. Han blev sin Faders Eftermand i Embedet i Vilslev; i fire Aar som hans Kapellan og efter hans Død i 6 Aar som Sognepræst. Var i 2 Aar Provst i Jørding Herred. — Han døde 25. Juni 1787, 40 Aar gl. — Hans Hustru, Johanne, f. Bødtker, overlevede ham kun i 8 Uger, hun døde 19. August 1787, 37 Aar gl. De havde ingen Børn. Den 3. Søn, Niels Lang, er født 1749 i Vilslev. Han var Kapellan i Jerne og Skads i 12 Aar — 1775—87 — og derefter Sognepræst i Vilslev og Hunderup i 34 Aar. — Han døde den 25. Maj 1821 i Vilslev. Han var gift 2 Gange, først med Ingeborg Lang, som døde i Jerne 1779, 27¼ Aar gl.; de havde en Søn, Johannes, som døde

d. 10. April 1779, 1½ Maaned gl. Hans anden Hustru, Anna Sofie, f. Nielsen, døde i Vilslev d. 23. Januar 1799, 24½ Aar gl. Den 4. Søn, Poul Lang, studerede ogsaa til Præst, men fik ingen Eksamen. Han opholdt sig Resten af sin Levetid i Vilslev Præstegaard, hvor han døde ugift 1827.

Knud Lang og alle hans Efterkommere døde saaledes helt ud i Vilslev Præstegaard. De er alle begravede paa Vilslev Kirkegaard, deres Gravplads er ved Nordsiden af Kirkens Mur mellem Taarnet og Vaabenhuset. Der findes ingen Gravsten eller Mindeplader paa deres Grave, men et Par senere Præster i Vilslev har faaet Gravsted paa Knud Langs Familie-Gravplads, og dem er der rejst Mindesten over.

Slægtsgrenen er altsaa uddød, men Plejedatteren Lisbeth sørgede for, at Navnet Lang blev ført videre i hendes Slægt, hvor det siden er blevet bevaret blandt hendes Efterkommere, hvoraf nogle har gjo

Se FT 1782

Børnenes I
1775 eller i A
Havn og har
tyret, de har
Kongerige, n
rens vedkom
Aschou-Slæ
nelserne om
Eventyr, da
ninger at by
Og saa sl

Ribe amt

Vilslev 39

i Aaret
et i god
e Even-
et halve
for Ma-
imer og-
Opteg-
længere
: Oplys-

Eventyret er ude!
„Tip, Tap Tønde,
Historien kan begynde.“

200 AAR EFTER

DE foran anførte Oplysninger om Øster Snede Slægten giver jo et lille Billede af Familieforholdene, som de maa have været det paa den Tid, men der er jo adskilligt mere, man kunde ønske at vide om Slægten fra Gøgemølle og Uldum. — Hvordan gik det senere den øvrige Del af Slægten paa disse Egne? Hvordan hænger det sammen med Fortællingen om, at de ogsaa skulde have haft Hjemsted i Ring? Mon det kunde lade sig gøre at opspore noget om Vejen og Vandringsen, de 2 Børn havde gjort over Heden? Endelig var der den førømtalte „Navneklud“ fra Kjærgaard, som Maren Lauridsdatter havde syet; den indeholdt foruden hendes Forældres og Søskenes Navne, som man hurtigt fandt ud af, ogsaa en hel Del symbolske Billeder — eller Sindbilleder — med en Del Bogstaver — antagelig Forbogstaver til Navne — spredt rundt omkring imellem, som ikke var nemme at finde en Forklaring til.

For om muligt at faa Rede paa en Del af dette besluttede jeg i 1926 at besøge de Egne og Steder, hvorfra Familien stammede. — En sommervarm Septemberdag startede jeg paa min Cykle for paa denne nemme Maade at gøre Turen, som de smaa Piger havde gjort til Fods. Jeg vidste noget om den store Hede, havde selv i min Dreng- og Ungdomstid set Dele af den, allerede Nord for Hunderup Kirke mødte man den; omtrent hele Vejen Nord for Byerne Bramminge, Gørding, Holsted, Brørup og Vejen havde man Heden, der endog flere Steder gik langt længere mod Syd. Mod Nord strakte den sig paa sine Steder helt til Limfjorden og for det meste næsten til Havet mod Vest. 100 Kv. Mil eller en Syvendedel af hele Danmark var Hede — lærte vi i Skolen.

Nu var Heden næsten forsvundet, enten opdyrket eller tilplantet. Fra Gredstedbro og til Bække var der omtrent hele Vejen asfalteret Landevej, og man mødte kun et lille Stykke Hede hist og her. For 200 Aar siden har der paa dette Vejstykke næppe været farbar Landevej for en Cyklist. Fra Bække gik Vejen over Randbøl forbi den smukke Herregaard „Engelsholm“ over Nørup til Jelling. Det var nu det daarligste Stykke af Vejen, men det havde sikkert for 200 Aar siden været den bedste Del af den, det var nemlig den saakaldte Hærvej, der i gamle Dage havde strakt sig

langs den jydsk Højderyg fra Viborg til langt ned i Slesvig; og det er ret rimeligt at antage, at de 2 Børn har fulgt denne Vej et langt Stykke maaske helt fra Uldum og til Bække, hvorfra de saa er drejet mod Vest. Det tog en Dag at cykle den 10 Mil lange Vej, og saa var der endda 3 Mil til Uldum. Hvor lang Tid havde saa Børnene ikke maattet bruge paa ufarbare og vildsomme Veje til Fods? Fra Jelling gik Turen til Grejsdalen, der laa jo Holmmølle, hvortil man formodede, at de forældreløse Drengbørn, Mathias og Peder, fra Gøgemølle maatte være kommen. Og der mente jeg, at Folkemindesmaleren Evald Tang Kristensen boede, hvis Bistand jeg vilde søge til Udtydningen af Sindbillederne og de spredte Navne paa den omtalte Navneklud.

Træt og sulten søgte jeg ind paa Hotellet i Grejsdalen for at faa Mad og Søvn. Da jeg der forhørte mig om Holmmølle, vidste man kun at fortælle, at den ikke var Mølle mere, der var kun nogle Rester af de gamle Bygninger, men i disse boede en 80 Aar gammel Mand, der hed Jeppe Rasmussen; han kendte Møllens Historie, og han var glad for at fortælle om Møllen i gamle Dage. Om Evald Tang Kristensen vidste man intet paa Hotellet. Men ved en Opringning i Telefonen til Biblioteket i Vejle fik jeg at vide, at han boede paa Møllebakken Syd for Vejle.

Næste Morgen søgte jeg til Holm-Mølle, der laa lige ved Siden af Hotellet, der var kun til Rest af det store Bygningskompleks et Par parallelle Længer, hvoraf den ene var den gamle Beboelseslejlighed. De bar Præg af at være opførte i en noget herskabelig Stil med store Vinduer og høje takkede eller vindbuede Gavle, den ene Bygning blev nu benyttet til Pakhus, i den anden boede den gamle Jeppe Rasmussen ganske alene. Han var just i Færd med at tilberede sin Davre, han var en kraftig, noget svær Mand af et jovial Temperament, det faldt let at faa ham til at fortælle om gamle Dage, og han fortalte godt. Da han blev spurgt om de to Dreng, Mathias og Peder fra Gøgemølle, og om nogen af dem havde været Ejere af Møllen, fortalte han følgende: — „Holmmølle var i mange Aar i den samme Slægts Besiddelse, den havde oprindeligt været Kornmølle til Herregaarden „Store Grundet“; men i 1863 eller 1864 gik den over paa fremmede Hænder, den sidste Ejer af den gamle Slægt, hed Mathias Møller, han solgte Møllen til en Mand, der hed Peder Hansen. Møllen blev dog ved

at være Kornmølle indtil Krigsaarene 1914—18. Da blev den omlavet til Lyngmøllefabrik, — det var den Gang, man saa sig nødsaget til at lave Mel af Lyng til Foderbrug, fordi der var lukket for Tilførsel af Foderstoffer udefra, samtidig blev der lavet Savskæreri paa Møllen, og dermed var Kornmøllens Saga forbi.“ Og han fortsatte: „For 150 Aar siden drev Grejsaaens Vand 3 Møllehjul, der hver hørte til sin Kornmølle, men nu er de alle 3 omlavet til anden Virksomhed. Holmmølle var den største Kornmølle, den havde selv Køretøjer — Møllevoogne — der hentede og bragte Kornet til og fra Møllen, desuden var der i mange Aar knyttet en Virksomhed til Møllen med Karteri, Spinderi og Stumperi.

„Grejsmølle“, der ogsaa var Kornmølle og ældre end Holmmølle, blev omlavet til den bekendte „Grejsmølle Klædefabrik“, og da blev Garntilvirkningen nedlagt paa Holmmølle. Nu er Grejsmølle Klædefabrik ogsaa nedlagt, og Møllen er omlavet til Møbelfabrik, men den gaar ikke godt. Ogsaa Holmmølle er nu omlavet til den Trævarefabrik, der ligger paa den anden Side af Aaen, hvor man forarbejder Raatræ til Forke-, Skovle- og Grebskafter, samt til Hammelstokke, Svingler og lignende Varer. Møllehjulet er ikke mere, nu udnyttes Vandkraften ved et Turbineanlæg.“ „Ak ja,“ sukkede den gamle: „Det er gaet stærkt tilbage, nu er her trist og anderledes end i de gode gamle Dage, da var der Brus i Skoven, naar Vandskodden blev hævet, og Vandet strømmede ud omkring Møllehjulet, der drejede rundt, saa Kværnene buldrede og sang, mens Kornet blev forvandlet til støvfint Mel.“ — Angaaende Slægten fra Gøgemølle vidste han ikke meget, men han vidste nok, at der havde været en Forbindelse mellem Slægterne en Gang i Tiden, men noget længere omme i Grejsdalen boede en Enke efter en Smed — Johan Nielsen —, hun var den sidste Ætling efter den gamle Møllerfamilie paa Holmmølle, og Jeppe Rasmussen mente, det var bedst, vi aflagde hende et Besøg.

Enken hed Grethe, hendes Bedsteforældre hed Margrethe og Mathias Møller, hun mente ogsaa, at der havde været nogen Forbindelse med hendes Slægt og Slægten fra Gøgemølle, men hvordan det hængte sammen, kunde hun ikke gøre Rede for, da det laa saa langt tilbage i Tiden, at Mathias fra Gøgemølle jo saa

maatte være hendes Tipoldefader. Konen var overmaade glad for Besøget, hun fik Lejlighed til at opfriske mange gamle Minder og til at præsentere meget gammelt Arvegods for os; det blev langt over Middag, før vi fik Lov at ende Besøget.

Da vi forlod Enkens Hus, laa Dalen i et Hav af Sollys. Georginer, Asters og Eftersommerens Blomsterflor i Villahaverne langs Aaen straaede i et vidunderligt Farvespil, og de paa Skrænten staaende Træer, der omsluttede hele den lune Dal, straaede omkap med Blomsterne i deres brogede Efteraarspragt. Det var et betagende Syn, jeg vendte mig uvilkaarligt mod den gamle og udbød: „Hvor er her dog henrivende smukt!“ — „Ja,“ sagde Jeppe Rasmussen: „men her er dog ikke nær saadan som i gamle Dage. Da kunde Møllersvenden sidde paa Skrænten mellem Træerne med sin Pige og drømme Fremtidsdrømme i fredfyldt Ro. Og hvor kunde der være dejligt i den stille lune Sommeraften, naar Maanen kastede sit fantastiske Lys ned mellem Løvhanget, naar Aaens Vand rislede klukkende afsted, mens Mosekonen bryggede, og Dampene fra Aaen strøg ind mellem Træstammerne, da kunde man se Elverpigerne danse til Nattergalens Sang. — Ja, da var der dejligt i Grejsdalen, da var der Ro og Fred. — Nu kommer det raslende Jernbanetog hvæsende og stønnende paa den ene Side af Aaen, medens de truttende Biler uafsladelig jager frem og tilbage paa den tjærede Landevej ved den anden Side af Aaen. Nu kommer Folk jagende i Tusindvis for at se den skønne Grejsdal; Turister kalder de sig, — nysgerrige Folk, der hverken ser eller forstaar Skønheden, men de kan jo altid prale med, at de har været her. Nu bygges her rundt omkring, det er Levemenesker, der gerne vil bo smukt, og de drager Forretningsfolk med sig. Nu er Idyllen og Freden borte; der gives vel enkelte rolige Øjeblikke, som nu, der minder om Fortidens Eventyrverden i Grejsdalen; men Tidens vilde Jag har ødelagt det hele; her er ikke længere Plads til Drømmenes rige Verden.“ — Den gamle sukede, han havde sikkert dvælet ved et Minde fra sin egen lyse Ungdomstid, og der laa en sælsom Glans i hans Blik, mens han tankefuldt stirrede ud over Dalen. — Tiden var løben fra den gamle Mand, og derfor dvælede han med inderlig Forkærlighed ved den Tid, da han var Situationens Herre.

Ogsaa jeg var blevet tankefuld. — Mon ogsaa Bodil Olufs-

datter fra Snede Mølle og Peder Møller fra Holmmølle havde sid-
det paa Skrænten under Løvtræerne her i Grejsdalen og set Elver-
pigerne danse i Maaneskin til Nattergalesang lige som gamle
Jeppe?

Det blev langt hen paa Eftermiddagen, før jeg blev færdig til
at tage Afsked med Jeppe Rasmussen, og saa gik Vejen gennem
Grejsdalen og Vejle By til Møllebakken, der ligger højt over
Byen ved Vejen Syd paa, der gaar til Fredericia. Her skulde Evald
Tang Kristensen bo, men hans Bolig var ikke let at finde, da den
var omgivet af et noget tæt Buskads, der næsten skjulte Huset,
som forøvrigt var ret stort. Den gamle Folkemindesamler var
en lille undersætsig Mand med et noget bistert Ansigt, indrammet
af et stærk graasprængt, noget strittende Haar og Skæg. Han var,
da jeg kom, optaget af at lege med et Par Smaapiger, og jeg syn-
tes, at han manglede bare den røde Hue for at minde om en
en rigtig hyggelig gammeldags Nissemand. —

Jeg hilste paa ham, opgav hvem jeg var og mindede ham om,
at jeg engang som 14-aarig Dreng havde hjulpet ham med at tage
Aftryk af Inskriptionen paa min Fødebys Kirkeklokke. — „Ja
saa,“ sagde Evald Tang: „Ja, det er rigtig nok, — det var ham
Uldal, han udgav en Bog om Kirkeklokkerne i Danmark, og saa
fik han mig til at tage Aftryk og Beskrivelse af Klokkerne i
nogle af de mest afsides liggende Kirker; men han gav mig ikke
en Øre for min Ulejlighed, ikke en Gang et Eksemplar af Bogen
kunde han afse.“ — Evald Tang var blevet ganske arrig. Jeg
søgte derfor at aflede Tanken fra dette Emne ved at prøve at tale
om noget andet. Jeg havde lagt Mærke til, at der i Boghandler-
Vinduerne i Vejle var udstillet det første Ark af Vejle By's
Historie — forfattet af Evald Tang Kristensen; — jeg hentydede
hertil og føjede til, at det jo var et temmelig stort Arbejde for en
aldrende Mand. — Men det var ganske forfejlet, thi Evald Tang
bruste op: „— De K ! de vil nok have mig til at skrive
Byens Historie, men de vil ikke give mig noget for det, — nej,
nu skriver jeg ikke en Linje mere, saa kan de faa til at skrive
Vejle Bys Historie, hvem de vil — det bliver ikke mig. — Nu
vil jeg til at skrive mine egne Erindringer, — og saa er det

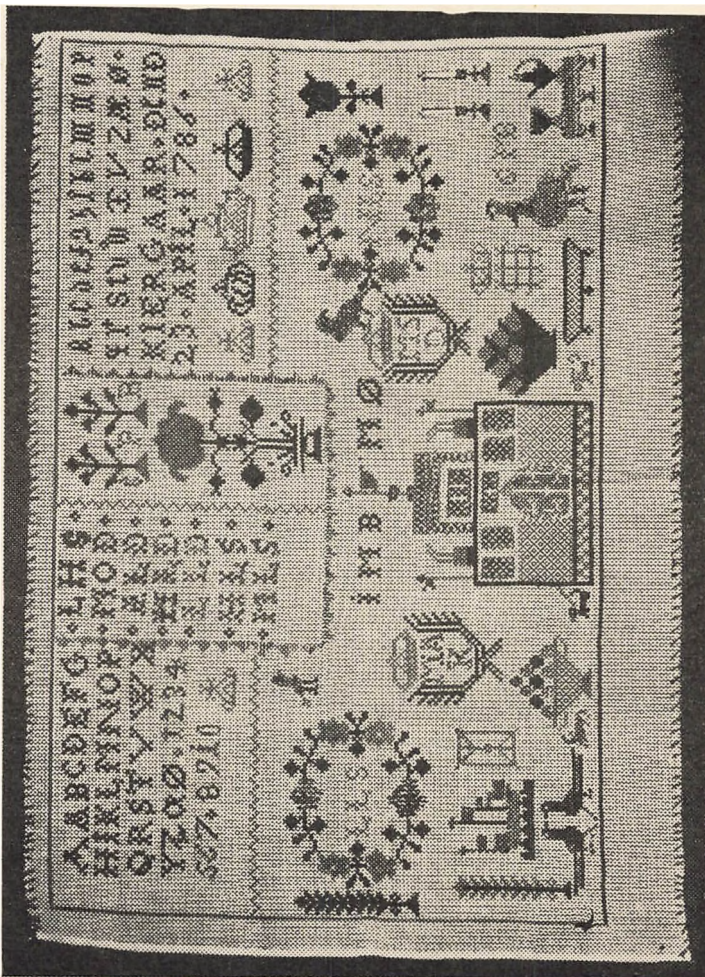
færdigt.“ — Jeg blev ked af de mislykkede Forsøg paa at komme paa Talefod med Evald Tang og besluttede da at gaa lige til Sagen; fortalte ham, at jeg var i Færd med at samle Oplysninger om min Slægt, og at jeg havde faaet et betydeligt Bidrag til Efterforskningen ved Hjælp af en Navneklud, som jeg havde fundet hos en Slægtning; men der var adskilligt, som jeg ikke kunde tyde eller forstaa baade med Hensyn til Navnene og til de Figurer, der var syet paa den, jeg vilde derfor gerne bede Evald Tang om at hjælpe mig med Tydningen af disse. — Evald Tang, hvis Sind jo var kommet i Oprør, siger saa: „Naa, det vilde De, ja, her løber saa mange, der vil have mig til at yde Hjælp, men de vil ikke give noget for Hjælpen, de synes alle, at jeg kan bruges.“ — Nu blev ogsaa jeg vred og sagde: „Hvad det angaar med Betalingen, da tænker jeg nok, vi kan komme til Rette om den, men hvis jeg er kommen til Ulejlighed, maa De meget undskyldte, Hr. Evald Tang, jeg skal snart forsvinde herfra igen.“ — Da skete det mærkelige, at den gamle Mand blev ligesaa elskværdig og indladende, som han før havde været utilnærmelig og afvisende. — „De er nok alligevel en af mine Folk,“ sagde han: „Kom saa med Kluden og lad os se paa den.“

Da Navnekluden laa udbredt paa et Bord, stod han lidt og saa paa den og sagde saa: „Hvem har syet den?“ — „Min Kone,“ sagde jeg. — „Det er Løgn, Deres Kone er da ikke 140 Aar gammel, her staar jo Datoen 23. April 1786.“ — „Nej, men denne er en Genpart, en nøjagtig Kopi af Originalen, der er fire Gange forstørret.“ — „Og Farverne er de ogsaa nøjagtige?“ — „Ja, de er.“ — „Det er ingen Fusker, der har lavet den, ja, jeg mener Originalen.“ — Saa maatte vi ind i de andre Stuer, der forresten var hele Pulterkamre, fyldt med en Mangfoldighed af gamle Sager. — I en af Stuerne fandtes adskillige Navneklude, nogle ophængte i Rammer, andre nedpakkede, og det var kendeligt, at der var en vis vedtagen Lighed mellem Kludene fra de forskellige Tidsafsnit. Den omhandlende Navneklud fra 1786 faldt godt i Overensstemmelse med de andre fra samme Tid.

Da vi igen kom tilbage til den medbragte Navneklud, forklarede Evald Tang den saaledes:

„Øverst til venstre ses Alfabetets store Bogstaver samt Talrækken; øverst til højre de smaa Bogstaver samt — „Kiærgaar

dend 23 April 1786“. — Dette sidste maa være Tiden og Stedet, hvor Kluden er syet. — Derunder er syet forskellige Former af

Navnekluden

Kroner. Rubrikken øverst i Midten indeholder Forbogstaverne til Familiens Navne. De 2 øverste Navne er syet med sort Traad, hvilket betyder, at de begge var døde, da Kluden blev syet. Det er sandsynligvis Forældrene, medens de efterfølgende Bogstaver, syet med gul Traad, sikkert er Børnenes Navne, hvoraf vel saa Syersken maa være den ene. — Læg Mærke til, at Faderens For-

bogstav danner Forbogstaverne i Børnenes Efternavne og S.— D.— henholdsvis Søn og Datter. I Rubrikken til højre derfor skal Billederne nok forestille Blomster eller Buske; mellem de to øverste ses Bogstaverne C. P. B. i gul Farve, og de staar lige ud for den første Datters Navn A. L. D. ligeledes i gul Farve. Det kan tyde paa en Forbindelse, maaske Ægteskab. Læg Mærke til, at der nedenunder Navneregisteret findes Bogstaverne I. M. B. i sort Farve, det kan være et Barn af dem, som er død; og længst nede til højre findes Bogstaverne G. M. B. i lyseblaat; det kan være et Barn af dem, som lever. Tilsyneladende maa der være en Forbindelse mellem disse 3 Navne, der alle ender med Bogstavet B. — I de to Kranse, hver paa sin Side midt paa Kluden, findes Navnene L. L. S. og N. L. S. i lyseblaat, det kan tyde paa, at Faderen har været gift 2 Gange, og at disse 2 Drenge kun er Halvsøskende til dem i Navneregisteret ovenfor. Det kunde ogsaa tænkes at være afdøde Hel- eller Halvsøskende, men saa skulde Navnene have været syede med sort Traad.

Indenfor Kransene ses 2 Cartoucher (sammeligende Indfatning af Vaabenskjolde el. l.) de indeholder Bogstaverne M. A. og M. S. med gul Traad, den øverste Del af Rammen er en Krone lig den sidste Krone i Rubrikken øverst til højre med de smaa Bogstaver. Disse Cartoucher kan tyde paa at indeholde Navne paa adelige Paarørende — men sikkert er det ikke.

Figurerne forneden til venstre er: et Par Trær, et Sejlskib, et Timeglas, et Par Duer, en Kurv med Frugt og en Hund, Menneskets trofaste Følgesvend. Det peger altsammen hen paa det timelige eller verdslige, som Mennesker staar i Forhold til. — Tid, Befordring, Dyr, Planter og Frugter. — Figurerne nederst til højre peger derimod paa det aandelige og evige. — En Kurv med Blomster, og mærkelig nok igen en Hund, en Ligkiste, et Alter med Kalken og ovenover Alterlysene; den gule kronede Fugl skal vel symbolisere den Helligaand, og foran denne et kronet Jesusmonogram — J. H. S. = Jesus Homonium Salvator = (Menneskenes Frelser), desuden findes et Par Fugle i gul Farve, den ene staaende paa den ene Cartouche og den anden hævet noget over den anden Cartouche. — De to Bogstaver M. Ø. i sort Farve kan ikke forklares. (Mon ikke Margrethe Rosenørn? Hun døde en Maaned efter Dateringen paa Navnekluden. Hun

har selv brugt den samme Maade til Antegnelse af sit Navn paa Vilslev Kirkes Vestgavl).

Og endelig nederst i Midten Billedet af en Bygning, som næppe kan være andet end den Herregaards Hovedbygning, hvor Broderiet er udført, altsaa Kjærgaard.“

Saavidt kom Evald Tang Kristensen.

Hvis det syede Billede skal forestille Hovedbygningen paa Kjærgaard, hvad man vel nok med lidt god Vilje kan faa det til, maa det være den østlige Længe set fra Gaardsiden, da det underste, Murværket under Straataget, har omtrent den samme Skikkelse som paa Billedet den Dag i Dag. — 1934. — Interessantest er Overbygningen med Vindfløjene og Skorstenene og den paabyggede Etage, Kvist eller Frontespice, hvad man nu skal kalde den. Ingen nulevende kan mindes, hvordan Bygningens Overdel har set ud, men man ved, at den har været der, og at en senere borgerlig Ejer lod Overbygningen nedbryde. Det skete paa den Maade, at han lod hugge en Fure hen langs Nederkanten af øverste Stokværk, hvorefter det lod sig gøre at vælte Murene ned i Voldgraven. Der fortælles, at Murværket var saa solidt, at det var umuligt at skille Stenene ad, derfor skete Nedbrydningen paa denne Maade.

Da der næppe findes noget Billede af den gamle Herregaard, er det syede Billede paa Navnekluden sikkert det eneste Billede, der eksisterer af Kjærgaard fra dens Storhedstid.

Besøget hos Evald Tang Kristensen blev længere end paa regnet, thi da han først rigtig var kommen i Aande, var der ingen Ende paa alt, hvad der skulde vises og fortælles. Til Tider blev han gnistrende arrig for i næste Øjeblik at være Elskværdigheden selv. Da jeg bød ham Betaling for de modtagne Oplysninger, blev han vred, vilde intet modtage og kaldte det en Fornærmelse at byde ham Penge. Men jeg fornærmede alligevel Evald Tang paa min Maade og tog en hjertelig Afsked med ham.

— Et Par Aar senere var baade Evald Tang og Jeppe Rasmussen gaaet bag det store Forhæng, der skiller mellem Liv og Død.

Turen fortsattes til Øster Snede og Uldum, men med et negativt Resultat. I Ø. Snede var der stor Begravelse, og Møllen var i den Anledning lukket, da Møllerfolkene var med, og i Uldum var der intet at faa at vide om Laust Hansen og hans Familie, der havde boet der for mere end 150 Aar siden. — Nogle Aar senere — 1933 — blev Turen gentaget og da med et noget bedre Udbytte.

Den første Rejsedag afsluttedes paa Gæstgiverstedet i Jelling, hvor Aftenen tilbragtes sammen med fire unge Seminarielærere, der lod til at interessere sig for mit Forehavende med Slægtsforskningen. Da det den følgende Dag var Kongens Fødselsdag og altsaa Fridag paa Seminariet, besluttede de at tage med paa en Del af Turen. — Den ene af Lærerne hørte med til Slægten, og en anden, som var Lærer i Litteraturhistorie og ny paa Egnen, ønskede at hilse paa Digteren Poul Martin Møllers Mindesten i Uldum. — Ogsaa jeg syntes, at der kunde være noget logisk i, at de unge Mennesker, der skulde berede Jordbunden for Fremtidens Kultur gennem Folkeskolen, ogsaa fik et lille Indblik i Fortidens Folkeliv. — Næste Morgen startede saa hele Selskabet i Bil til Øster Snede, hvor de aflagde Besøg i Gøgemølle. Det var kun lidt, der var til Rest af fordums Storhed. Mølleren, en yngre Mand, havde købt Møllen for 11 Aar siden — 1922 —, han var Vendelbo og hed K. E. Petersen. Han fortalte følgende om Møllen og Stedet: „Vejrmøllen, der havde staaet paa Bakken, nedbrændte den 4. November 1918. Hvad Aarsagen til Branden havde været, vidste man ikke, men under Kornrationeringen i Krigsaarene — 1914—18 — havde der i Gøgemølle, ligesom i saa mange andre af Landets Møller, været Statslager af Korn, men da Krigen lakkede mod Enden, og der skulde afregnes fra Statens Kornlagre, gik der en hel Ildebrandsepidemi over Landets Kornmøller, hvorved store Lagre forsvandt i Luerne, der var vel noget, der skulde dækkes hist og her, og det var vel ogsaa den letteste Maade at faa Afregningen med Staten ud af Verden paa. Alle Steder var disse Møllebrande ikke tilfældige, hvad Landets Retsprotokoller nok kan fortælle om. Men om Aarsagen til Ildens Opkomst i Gøgemølle vides som sagt intet. Møllen blev ikke genopført, thi nu, da der næsten findes en elektrisk dreven Kværn i hver Gaard, er Mølleriets stærkt paa Retur, og Vejrmøllerne vil snart være en Saga blot.“

Gøgemølle, Perspektiv

Mølleren fortsatte: „Ogsaa Møllegaarden gik op i Luer, dog ikke samtidig med Møllen, det skete den 24. September 1921. Nu er Gaarden nedlagt, Jorderne er udstykkede og solgte, et Hus, der hørte til Møllegaarden, men som laa for sig selv, nedbrændte i 1926; saa nu er der ikke andet tilbage af hele Herligheden, end det jeg ejer. — Men endnu er der dog en Del Mølleri, vi har ret godt at bestille. Tilbage er den gamle Vandmølle, det Bindingsværkshus, som I her ser, men den er noget omlavet. Møllehjulet er blevet erstattet med en Turbine, og da Vandkraften ikke er betydelig, har vi her ved den østre Gavl ladet opstille en femvinget Vindmotor paa et meget højt Jernstativ, saa den rager op over Bakken, den yder jo ogsaa en Del Kraft; vi har jo saaledes endnu baade Vand- og Vindmølle i Gøgemølle, desuden er der i Møllen indlagt Elektricitet som Hjælpekraft, saa der kan forrettes en Del endnu. — Men forøvrigt — fortsatte Mølleren med et Smil — er Gøgemølle noget mere end en almindelig Mølle endnu. Vi kan nemlig prale med, at vor Mølle er den eneste i Landet, der maler Landbrugsministerens Korn.“ — „Saa, boer Landbrugsminister Kr. Bording da her?“ — „Ja, han bor derovre i Bøgeballe, som ligger her i Sognet.“

Dermed blev der taget Afsked med Mølleren i Gøgemølle, og Turen fortsattes til Uldum.

Hvis Uldum en Gang har været en Landsby, er der ikke meget, der minder derom nu. Byen er en regulær Stationsby af den almindelige Type. En Del Huse langs en Landevej skudt op paa maa og faa med en Jernbanestation, et Hotel, en nybygget Kirke, en Del Butikker og en Højskole, som vel nok giver Byen noget Særpræg. Af den gamle Landsby og den gamle Kirke er der saa godt som intet tilbage. At danne sig et Indtryk af Byen fra den Tid, de to Pigebørn løb bort derfra, er ugørligt, og Oplysninger om Slægten er det haabløst at søge der. Det eneste, der fangede Opmærksomheden, var virkelig den førnævnte Mindesten over Poul Martin Møller, der staar lige ved Siden af Gaden. Mindestenen er der ikke noget mærkværdigt ved, den indeholder bare Navnet paa Digteren og hans Fødselsdag den 21. Marts 1794. — Men han var altsaa født og havde levet sine Barneaar i Uldum, ligesom de smaa „jydske Piger“. Hans Fader var Præst i Uldum og senere i Jelling, det er sandsynlig, at han har haft noget Kendskab til disse Smaapiger og deres Flugt over Heden; maaske har han udstedt Legitimationspapirer — Flyttebeviser, Daabsattester, da de er flyttede eller senere, da de blev gifte. — Ogsaa hans Slægt var en Møllerfamilie — deraf Navnet Møller — der i flere Generationer havde været hjemhørende paa Egnen, saa der ogsaa ad den Vej kan have været Bekendtskab med Familien fra Gøgemølle. Det er slet ikke utænkeligt, at Præstesønnen Poul Martin Møller fra Uldum har hørt fortælle om Pigebørnenes Flugt og maaske om, hvordan det senere er gaaet dem; men derom vides selvfølgelig intet nu. Derimod er det sikkert, at Poul M. Møller selv har syslet med Tanker om Flugt fra Uldum, hvad en af hans Sange, der forøvrigt ret umotiveret er blevet anbragt i Fortællingen: „En dansk Students Eventyr“, er et gyldigt Udtryk for.

Farvel min velsignede Fødeby!
min Moders Gryde ryger i Sky,
min Faders Kvie gumler i Stald,
min Søsters Hane sover paa Hjald.
Jeg vil løbe min Vej.

I Uldum tog jeg Afsked med de unge Seminarielærere og startede atter paa Cykle med Kirkelandsbyen Ring som Maal.

Min Moder og hendes Kusine, Kirsten Lang fra Darum, vidste som før nævnt begge at fortælle om, at deres Fædre, Niels Lang Michelsen og Jens Michelsen, samt den sidstnævntes ældste Datter, Lisbeth Jensen, havde været kørende fra Vilslev og til Ring til en Slægtnings Begravelse. Datteren Lisbeh var den Gang en lille Pige i 10 Aars Alderen, hun var født 1835. Rejsen maa derfor være foretaget omkring 1845. — Niels Lang og Jens Michelsen havde boet i Ring hos en Mand, der hed Laurids Madsen, og denne havde en Søster, som hed Stine Madsen. Som før omtalt havde de „jydske Piger“, Maren og Lisbeth Lauridsdatter, en yngre Broder, der hed Mads Lauridsen, det ligger derfor nær at antage, at Laurids og Stine Madsen i Ring kunde være Børn af Mads Lauridsen fra Uldum, hvor han var født 1770 ca. 1½ Aar før Moderen, Mette Olesdatter, døde. — Man gættede paa, at Faderen Laurids Hansen fra Uldum efter Mettes Død havde giftet sig igen og var flyttet til Ring v. Brædstrup, hvor han maaske havde faaet Ejendom med Konen, hvorefter han da havde solgt Gaarden i Uldum og taget de to yngste Børn: Sønerne Hans og Mads Lauridsen med sig til Ring.

Da jeg kom til Ring tæt før Aften, var hele Byen i Oprør, der skulde være Kongerevy Dagen efter, og overalt myldrede det med Soldater og Train, hele Byen var paa Benene for at overvære Forberedelsen til det store Skuespil, som man vel godt kan kalde en saadan Manøvre. Jeg gav mig i Samtale med Folkene fra Byen og sagde dem, at jeg søgte Oplysninger om min Slægt, hvoraf nogle skulde have været bosiddende der i Byen. Der samledes hurtigt en ret stor Skare omkring mig; der vistest megen Interesse for Spørgsmaalet, men det var dog ugørligt at faa sikre Oplysninger, der kunde bygges paa; det laa alt for langt tilbage i Tiden, hvorfor jeg opgav videre Eftersøgning der paa Stedet.

Hverken i Ring eller Brædstrup var der til at faa Logi eller at være for indkvarterede Soldater og tilrejsende nysgerrige Mennesker, der vilde overvære Manøvren den næste Dag, det var til Nød, man kunde faa Mad; jeg fortsatte Kursen mod Silkeborg, hvor jeg overnattede, og hvorfra jeg næste Formiddag naede frem til Viborg. Her søgte jeg op i Landsarkivet, hvor Kirkebø-

gerne og Skifteprotokollerne for de paagældende Egne paany blev gennemgaaede, uden at de bragte synderligt flere Oplysninger om Slægten end de allerede indhentede. — Om den Del af Uldumfamilien, der var flyttet til Ring, gaves ingen sikre Oplysninger. Det eneste af Interesse var, at jeg i en Panteprotokol fandt, at en Mand i Ring ved Navn Laurids Hansen Beck i Aaret 1820 (?) havde gjort Laan paa sin Ejendom. De to første Navne er jo det rigtige Navn paa Laurids Hansen fra Uldum, hvorimod Efternavnet Beck er nyt. — Men Navnet Beck kan ogsaa give en Løsning paa de 3 gaadefulde Navne, der findes paa Navnekluden, hvis Forbogstaver i Efternavnene er „B“. Hvis dette er rigtigt, er der stor Sandsynlighed for, at de „jydske Piger“s Maren og Lisbeths ældste Søster, Anna Laurids-Datter fra Uldum, har været gift med en Mand ved Navn C. P. Beck. Det er da Forbogstaverne til hans Navn, der staar lige ud for hendes paa Navnekluden: A. L. D. § C. P. B. — og saa kan Navnet I. M. B. syet med sort Traad godt være et af deres Børn, der er død, og Navnet i blaåt oven over Alteret G. M. B. kan være et andet Barn af deres. Efter dette kan det se ud til, at Anna Lauridsdatter og hendes Mand har boet i Ring ved Brædstrup, og at det er deres Søn, Laurids Hansen Beck, der har gjort Laan paa en Ejendom i Ring.

Hvis denne Slutning er rigtig, saa er det ikke saa sandsynligt, at Laurids Hansen fra Uldum er kommet til Ring ved Giftermaal og faaet Ejendom paa denne Maade. Han kan godt være flyttet med Datteren, Anna Lauridsdatter, til Ring, da hun har giftet sig med C. P. Beck og taget sine to Smaadrenge med sig. De var jo smaa og hjælpeløse, og hun var som deres ældste Søster gaaet i sin Moders Sted for dem. Barndomshjemmet i Uldum er derfor blevet solgt, og hele Familien er flyttet til Ring paa nær de to Smaapiger, Maren og Lisbet, de har maaske skullet være ud at tjene blandt fremmede Folk og har da valgt at opsøge Moster Karen paa Kjærgaard. — Efter denne Forklaring bliver det ogsaa forstaaeligt, at der kan blive Meningsforskel om, hvorvidt de jydske Pigers eller Familiens Hjemsted skulde være i Ring eller Uldum.

Det er muligt, at en fornyet Undersøgelse af de gamle Bøger og Protokoller i Arkivet vilde give en fyldigere Forklaring paa

Familiens videre Skæbne i Ring, da man nu ved Hjælp af Navnene Madsen og L. P. Beck har noget bestemt at bygge paa. Jeg blev nemlig ikke klar over Forholdet mellem Navnet Beck i Pantebogen og Bogstaverne B paa Navnekluden, før jeg var kommet hjem fra Viborg.

Men da det ikke kommer til at spille nogen Rolle i Stamtavlerne efter de „jydske Piger“, Maren og Lisbet, har jeg ikke fundet det Ulejligheden værd at trænge-dybere ned i dette Mysterium.

BIRKEDOMMER- OG ASCHOU-SLÆGTEN

I tidligere Tider blev der i de nordiske Riger oprettet Jurisdiktioner, der benævnedes „Birk“, hvor Beboerne havde deres egne Dommere og tildels deres egne Love, de hørte ikke under Herredstinget. — Det var fortrinsvis Købstæderne, der opnaaede en saadan Rettighed, men ogsaa adelige Godsejere fik Tilladelse til at oprette saadanne Birker paa deres Godser, hvor de selv ansatte Birkedommeren.

Godsejer og Rigsraad Niels Lange, der ejede Godset „Kjærgaard“, var en i Hofkredse højt anskreven Mand. Ved Kong Frederik den II.'s Kroning 1559 fik Niels Lange Ridderslaget, og samtidig blev der givet ham som en særlig Benaadning Birkerettighed til Kjærgaard af et saadant Indhold, at alt hvad Gods, som Kjærgaards Ejere enten haver eller faar i Vilslev Sogn og By, samt Hunderup og Darum Sogne, skal henhøre under samme Birk, „Hunderup Birk“ kaldet, til evig Tid, som en Belønning for den Troskab og Tjeneste, han Kongen og Riget havde bevist, som Ordene udtrykkelig lyder i den kgl. Diploma, dateret: Kjøbenhavns Slot den 9. Juli 1559.

Dette Birketing varede ikke til evig Tid, men dog i ca. 250 Aar. Saa længe Kjærgaard ejedes af Slægterne Lange og Krag havde de Birkeretten og Retten til at ansætte Birkedommere; men da Oberst Frederich Gersdorff ved Giftermaal med Erik Krags Datter, Edel Margrethe, blev Ejer af Godset, maatte han søge om Bevilling til at nyde Birkerettighederne, hvilket blev ham givet den 2. April 1687. — Men herefter faar Birkedommerens Ansættelse kongelig Stadfæstelse.

Birket henlægges under Riberhus Birk den 2. December 1791, men adskilles derfra 7. Juli 1812 og henlægges under Gørding-Malt Herreder.

I et gammelt Dokument i Landsarkivet i Viborg findes en Fortegnelse over Birkedommere og Birkeskrivere fra Oberst Frede-

rich Gersdorffs Tid, hvor Navnene paa de 6 sidste Birkedommere findes, samt Navnene paa de 2 sidste Birkeskrivere. — De 2 sidste Birkedommere var selv tillige Birkeskrivere:

Birkefogder paa Kjærgaard.

1. Christen Andersen konf. 27. September 1690.
2. Hans Nielsen konf. 4. Juli 1693 og 8. Januar 1700.
3. Jon Seerup succ. konf. 28. Januar 1729.
4. Søren Hansen konf. 28. August 1734.
5. Hans Fogh konf. 6. Februar 1767.
6. Lars Larsen konf. 10. Oktober 1781.

Birkeskrivere.

1. Hans Nielsen konf. 27. September 1690.
2. Søren Frandsen konf. 28. Juli 1696 og 8. Juni 1700.
3. Hans Fogh konf. 6. Februar 1767.
4. Lars Larsen konf. 10. Oktober 1781.

Thingstedet eller Thinggaarden laa sydligst i Hunderup By Øst for Vejen, som gaar gennem Byen, altsaa nærmest Kjærgaard, til Thinggaarden har der været et stort Jordtilliggende, som antagelig har ydet en Del af Lønnen til Birkefogden, disse Jorder maa være solgte eller bortfæstede fra 1767; thi nu benævnes Stedet „Thinghuset“, og de 2 sidste Birkedommere har ikke boet dér. Hans Fogh boede i Størsbøl i Nykirke Sogn, hvor han døde; han blev begravet den 14. Juli 1781, 81 Aar gl. Og Lars Larsen boede i Vilslev i et Boelsted — Matr. Nr. 50 —, som han ejede, da han døde, han blev begravet 22. April 1791 i Vilslev.

Skønt disse Oplysninger om Birketinget i Hunderup strengt taget ikke hører hjemme i Aschou-Slægtens Historie, har de dog en vis lokalhistorisk Interesse. Da den sidste af de nævnte Birkefogder Lars Larsen kommer til at tangere denne Slægt paa en ret ejendommelig Maade, er der god Anledning til at medtage dem her.

Lars Larsen, der, saa vidt vides, stammer fra Ballum-Eggen i Sønderjylland, var Birkedommer i Hunderup Birk i 10 Aar indtil sin Død i 1791, og han var den sidste Birkedommer i dette Birk. — Det var i hans Tid, at Fæstegaardene under Kjærgaard blev

solgt ved offentlig Auktion overvejende til Fæsterne, og det var ham, der ordnede og forestod Auktionen, ligesom det var ham, der udstedte og skrev Skøderne til Bønderne, da Gaardene blev overdraget til dem fra Fæste til Selveje. — Disse Skøder bærer alle hans Navn, idet de paa en noget pompøs Maade indledes saaledes:

„Lars Larsen af Vilslev, Kongelig Majestæts Birkedommer og Skriver til Hunderup; gør vitterlig o. s. v.“ — Forøvrigt var han vistnok en habil Jurist, der forestod Embedet med Dygtighed.

Da Lars Larsen i 1781 overtog Embedet som Birkedommer i Hunderup Birk, havde *Maren Lauridsdatter* allerede været paa Kjærgaard i flere Aar som Fru Margrethe Rosenørns Plejedatter. Hun og Birkedommeren maa, trods deres temmelig store Aldersforskel, her have lært hinanden at kende; et Bekendtskab, der senere endte med at blive til Ægteskab.

Maren Lauridsdatter var under sin Moster Karens og Herregaardsfruens gode og kyndige Vejledning blevet en dygtig Pige, der var godt oplært i de huslige Sysler, Husholdning og Husførelse, samt vel ogsaa i Haandarbejde, hvad den før omtalte Navneklud, som endnu opbevares i Familien, turde være et Vidnesbyrd om. — Dette Broderi, der er blevet Udgangspunktet for nærværende Slægtshistorie, indeholder jo væsentlig kun Bogstaver og Tal og Sindbilleder samt Dateringen: „Kjærgaar dend 23 April 1786“, — disse 3 Ord er de eneste, der findes paa Navnekluden, men de fortæller lidt om, at selv om hun har været dygtig til alt andet, har hendes Skolekundskaber været ret mangelfulde, da alle 3 Ord er galt stavede. — Dette Haandarbejde blev vel nok det sidste Maren Lauridsdatter kom til at udføre under Fru Margrethes Vejledning; thi allerede en Maaned efter — den 24. Maj 1786 — afgik hun ved Døden, medens den taknemlige lille Plejedatter stod ved hendes Leje. —

I 52 Aar havde Margrethe Rosenørn været Frue paa Kjærgaard, deraf 38 Aar som Enke. Børnene, 5 Sønner og 7 Døtre, var forlængst voksne og borte fra Hjemmet, tildels gifte og i selvstændige Stillinger. Godsets Styrelse og Forvaltning havde hun selv været stærkt optaget af. — Med Bistand af den dygtige Vilslevpræst, Knud Lang, havde hun iøvrigt søgt at forbedre Vilkaarene for Godsets Fæstebønder. — Saaledes lod hun i Aarene 1764—66

foretage en Udskiftning af Vilslev og Darum Sognes Jorder, hvorved Fællesskabet blev ophævet, saa hver enkelt Fæster fik fuld Raadighed over Driften af sin Ejendom. — I Aaret 1772 lod hun det fortrædelige og tyngende Hoveri afløse med en mindre Forhøjelse af Fæsteafgiften, og i de sidste Aar havde hun gjort Forsøg paa at overdrage Fæsterne deres Gaarde til Selveje. — Hun var i det hele virksom for at lette Byrderne og skabe gode, menneskelige Vilkaar for sine Undersaatter. Hun havde været en god Herskerinde i de næsten 40 Aar, Godset var under hendes Overhøjhed. — Men nu var hun borte, og der forestod store Omvæltninger paa Godset. — Børnene eller Arvingerne overtog ikke Godset, men lod Fæstegaardene og store Jordarealer bortsælge ved en stor Auktion, der blev afholdt i Dagene den 25. og 26. Oktober 1786. Det var, efter alle Solemærker at dømme, efter Fru Margrethes eget Ønske eller Begæring det skete.

Ved denne Auktion var Arvingerne og Slægtsmedlemmerne samlede paa Herregaarden i flere Dage. Der blev da udfoldet en Pragt og en Festlighed paa Kjærgaard, som blev husket i lange Tider, men det blev jo ogsaa Slutstenen paa det gamle Herresædes Storhed.

Jesper Madsen giver i „Fra Ribe Amt“ følgende Skildring af Auktionen: „Gamle Peder Hansen i Vilslev, ogsaa kaldet „Per Knold“, har fortalt mig i min Barndom om denne Auktion, hvor han havde været til Stede som Barn. Det havde gjort et stærkt Indtryk paa ham at se den Pragt, der her blev udfoldet. En Mængde adelige Herrer og Damer havde givet Møde i deres statelige Dragter af Silke og Fløjel og guldbaldyrede med de lange Slæb, som Tjernerne gik bagefter og holdt, de gamle svære Kareter forspændte med 4 eller 6 Heste med Sølvbeslag paa Seltøjet, de prægtige Ridetøjer, og endelig det talrige Tjenerskab i spraglede Liberier, alt dette havde taget Drengens Opmærksomhed fangen. Det blev saa ogsaa sidste Gang, at Adelen kom til at udfolde sin Pragt paa Kjærgaard. En ny Tid laa i Svøbet og stod i Færd med at bryde frem for at afløse den gamle.“ —

Alt dette havde Maren Lauridsdatter oplevet og overværet. Den forholdsvis gode og rolige Tid, hun havde oplevet paa Kjærgaard, var forbi. Nu forestod der ogsaa store Forandringer i

hendes eget Liv. De Begivenheder, der mødte hende, var vel fra hendes Synspunkt lige saa store som dem, der var overgaaet hendes sidste Tilholdssted og Hjem paa den gamle Herregaard Kjærgaard. — Her maatte hendes Tid jo snart være forbi. —

BIRKEDOMMER- OG ASCHOU-SLÆGTEN

(Tavle 1)

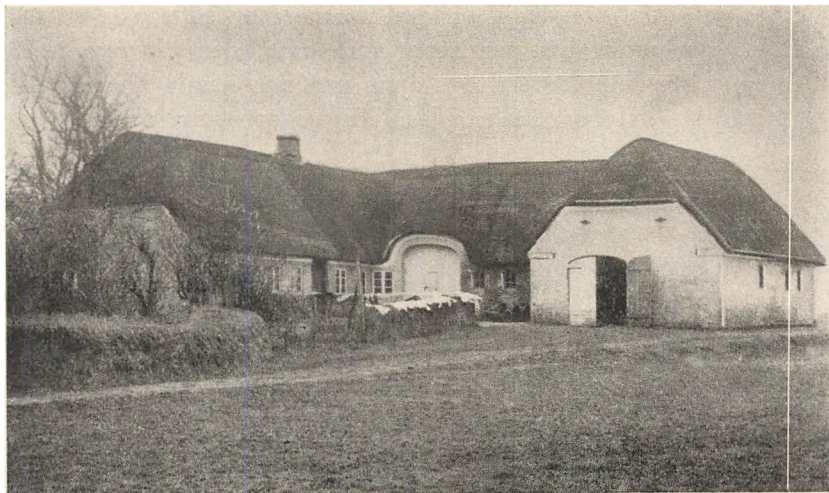
II det følgende Foraar — 25. Maj 1787 — blev Maren Lauridsdatter gift med Birkedommer *Larsen* i Vilslev, hvorefter hans Ejendom i Vilslev blev hendes fremtidige Hjem.

Allerede 2 Maaneder efter Brylluppet fødte hun en Søn, der blev døbt i Vilslev Kirke den 27. Juli 1787, hvor han fik Navnet *Christoffer Frederik Larsen*. Drengen blev kun faa Uger gammel, før han døde. Flere Børn fik de ikke i deres Ægteskab, der forøvrigt kun varede i knapt 4 Aar. —

Birkedommerens Ejendom i Vilslev var et saakaldt Boelssted, der laa i den vestligste Ende af Byen. Det var en vellholdt 3-længet Bygning med Stuehus mod Syd, — Stuehuset var efter Datidens Forhold ret stort og anseelig med Indgang fra Gaardspladsen, — en Staldlænge mod Vest og en Ladebygning mod Nord; i Ladens Østgavl var der 2 Porte, den ene var stor nok til Indkørsel med Læs af Hø og Korn, samt en Vognport; Birkedommeren maatte jo holde Køretøj til Brug ved de stadige Ture til Thingstedet i Hunderup. Han brugte dog nok mest at gøre Turene til Thingstedet paa Hesteryg. — Jordtilliggendet til Ejendommen har været godt en Snes Tdr. Land, og Driften har i hans Tid vel nok været udført ved fremmed eller lejet Hjælp.

Paa en Ridetur til Thingstedet i Hunderup i Vinteren 1791 styrtede Hesten i glat Føre med Birkedommeren, hvorved han paadrog sig en indvendig Skade, som havde Døden til Følge. — Han blev begravet paa Vilslev Kirkegaard den 22. April 1791.

Allerede den 3. December samme Aar indgik Enken Maren Lauridsdatter i nyt Ægteskab, idet hun blev viet til Bygmester *Nikolaj Jæger Aschou*, — Degnens Søn fra Darum, — netop ham der som Dreng havde fulgt de to Pigebørn til Kjærgaard,

Birkedommergaarden

Dagen efter at de havde endt Turen over den jyske Hede og overnattet hos Degnen i Darum. —

Man studser lidt ved at betragte Begivenhedernes Gang og maa uvilkaarlig spørge: „Hvad er der sket?“ Der er jo Stof til en hel Roman fuld af spændende Tildragelser. — Har der bestaaet et Forhold mellem Maren og Nikolaj Aschou gennem Ungdomsaarene? Og hvorfor saa Ægteskabet med Birkedommeren? —

Ser man lidt nøjere paa de Oplysninger, som efter Vilslev Sogns Kirkebog staar anført i Stamtavle Nr. 1 over Aschou-Slægten og sammenholder disse med det foranførte om Kjærgaard, bliver man klar over, at der er noget, der skal skjules eller dækkes over. — En Tragedie, hvori Birkedommeren har maattet spille Dæksmandens Rolle.

Det, der først falder i Øjnene, er Aldersforskellen mellem Maren og Birkedommeren, han er 44 Aar og hun 27 Aar, da de bliver gifte, og at de begge er godt oppe i Aarene, saa Ægteskabet næppe er en Følge af Ungdomsletsindighed eller Uforstand. — Dernæst Barnet, der bliver født 2 Maaneder efter Ægteskabets Indgaaelse, — ca. 40 Uger efter de store Auktionsfestligheder paa Kjærgaard. I Daaben faar Barnet den forlængst afdøde Herremands Navn, Christoffer Frederik. Hverken Maren

eller Birkedommeren har kendt Herremanden, da han var død, længe før nogen af dem kom til Kjærgaard. Daabshandlingen foretages af Sønnen efter den gamle afdøde Præst Knud Lang — Niels Lang, som var Kapellan i Jerne, hvorfra han hentesdes (Niels Lang blev kaldet til Embedet i Vilslev samme Aar). — Kammerjunker Gersdorffs Frue holder Barnet over Daaben, og Hr. Gersdorff staa selv Fadder til det. — De øvrige Faddere var Tolder Schnipp i Gredstedbro (denne Tolder og hans Familie har hørt til Omgangskredsen paa Kjærgaard, flere af Gersdorfferne har staaet Faddere til Tolderens Børn) — samt Frk. Susanne Thosenius (der i mange Aar havde været i Vilslev Præstegaard; hun blev gift med en Degn i Darum) og Poul Lang, den mislykkede Student, der alle sine Dage opholdt sig i Præstegaarden. — Mærkeligt er det ogsaa, at hverken Lisbeth, — Marens Søster, — der var i Præstegaarden dengang, eller den gamle Præsteenke, Anna Marie Lang, nævnes i denne Forbindelse. — Har de maaske været modvillige?

Den i Indledningen nævnte gamle Husmand, Jeppe Michelsen, der havde kendt de jydsk Piger fra han som Dreng kom i Huset hos Søsteren Lisbeth, har fortalt omtrent saaledes om denne Begivenhed: „Der var sket Misgreb mod Maren af en af Junkerne paa Kjærgaard, som fik Følger; men Godsejerfamilien lod hende ikke i Stikken; den tog Affære og formaaede Birkedommeren til at ægte hende for at dække over Skandalen. Det var en almindelig Mening, at Birkedommeren var steril (ufrugtbar), saa han kunde ikke være Fader til Barnet. — Forøvrigt var Maren en ordentlig og ærbar Pige. Det havde ikke været let for hende efter den gamle Frues Død. Hun havde ikke andet Hjem, og hun maatte føle sig staaende i dyb Taknemlighedsgæld til Fruen og hendes Slægtninge.“ —

Dermed er Birkedommer Lars Larsens Saga ude af denne Slægtshistorie, og det samme gælder Slægten Gersdorff fra Kjærgaard. Hverken Birkedommeren eller Herremanden har efterladt sig Efterkommere her paa Egnen, men begge deres Navne lever dog videre i Aschouslægten.

En Ting efterlod Birkedommer Larsen dog til sin Hustru af blivende Værdi, nemlig Hjemmet deromme i Vilslev Vesterby. — Her havde hun fundet Prinsen og det lille Kongerige; men

den rigtige Prins kom dog nok først, da Ungdomsvennen holdt sit Indtog deri.

Nikolaj Jæger Aschou havde lært Snedker- og Tømrerhaandværket, de to Fag hørte dengang sammen. Han var en duelig Haandværker, og da Haandværket let lod sig forene med det lille Landbrug, var Vilkaarene, Nikolaj og Maren begyndte med, ikke daarlige, og Nikolaj tog sig godt af begge Dele.

Maren, der var kommet fra Østjyllands gode og skovrige Egne, havde en medfødt Sans for Havebrug. Skønt Havedyrkning var ret ukendt i Vilslev og paa Vestkysten i det hele, — man gik vist ud fra, at Klimaet og den stærke Vestenvind umuliggjorde dette, — tog hun fat paa at faa anlagt en Have ved Huset. Et stort Dige blev opsat til Værn mod den stærke og vedholdende Vestenvind, dette Dige samt et smalt Jordstykke blev tilplantet med Egetræer for at danne et stærkt Læbælte mod Vestenvinden. Huset selv gav Læ for Nordenvinden. Jordstykket blev jævnet og kultiveret og efterhaanden tilplantet med Frugttræer og Frugtbuske. Frugttræerne blev vistnok skaffet til Veje ved, at der lagdes Frugtkerner til Spiring i Urtepotter i Vinduerne, de blev saa senere udplantede i Haven. Det blev den første rigtige Have i Vilslev, og den fandtes endnu i 1934. — Ved de fleste Gaarde og enkelte Huse fandtes der nok en lille Kaalgaard, indhegnet med et Jorddige, tilplantet med Bukketjorn til Læ, hvor man avlede lidt Kaal og Kartofler, maaske nogle Rødder og lidt Krydderierter samt enkelte Hyldebuske, det var det almindelige. — Kun ved Præstegaarden blev der ved samme Tid anlagt en Have efter samme Mønster som den ved Birkedommergaarden. I Præstegaarden opholdt Lisbeth Lauridsdatter sig jo dengang, og det er næsten sandsynlig, at hun og Søsteren Maren har været medvirkende ved dette Anlæg. Det er i alt Fald sikkert, at mange af Efterkommerne efter de jyske Piger blev udprægede Havemennesker. Selv om de nu findes spredte rundt omkring i Landet og ikke mere har Samføling med hinanden, finder man dog en udpræget Interesse for Havebrug og Frugtavl hos mange af dem. Det er en Slægtsarv, som er særegen for denne Slægtslinje. — En anden Slægtsarv, som gør sig gældende hos den kvindelige Del af denne Slægtsgren, er dens Dygtighed til Husholdning og især Madlavning; paa dette Omraade har de været

Læremestre for mange, baade Nabokoner og Tjenestepiger.

Maren og Nikolaj Aschou levede sammen i 30 Aar i et harmonisk og lykkeligt Ægteskab, det var agtbare og dygtige Folk, der passede deres Gerning og hyggede i deres Hjem. I Omgangen med Byens Folk var de baade agtede og afholdte. Deres Herkomst fra andre Byer og Egne, saavel som den Forbindelse, de havde haft med højerestaaende Kredse, førte med sig, at man saa hen til dem som staaende noget over Bondestanden i Almindelighed.

I Ægteskabet var der 5 Børn, 2 Piger og 3 Drengene, der alle nød en god Opdragelse i Hjemmet, Pigerne under Moderens dygtige Vejledning, og Drengene, der alle lærte Haandværket, hos Faderen, ligesom de ogsaa blev vænnet til Arbejdet i den lille Bedrift, som Landbruget krævede. Senere, som voksne, blev de 2 yngste Sønner sendt til København for at faa yderligere Uddannelse i Snedker- og Tømmerfaget, hvor de opholdt sig i flere Aar, og hvor de gjorde Svendeprøve. Af et Brev ses det, at i hvert Fald den ene af dem, Peder Aschou, har været i Arbejde hos en Snedkermester Knudsen, Store Kongensgade Nr. 255, Baggaarden, København. Brevet er dateret 4. Juli 1824. — Ogsaa med Hensyn til Skolekundskaber blev der sørget godt for dem, Skolevæsenet i Vilslev var næppe meget værd dengang, men noget ud over, hvad dette har kunnet præstere, har Hjemmet og især Faderen sikkert kunnet yde; Børnene har ikke blot kunnet læse, regne og skrive, men de har ogsaa kunnet tænke med Fornuft og forstaaet at handle derefter, hvad der er adskillige Vidnesbyrd om. Ligeledes findes der blandt flere af deres Efterkommere forskellige haandværksmæssigt fremstillede Genstande, der er nydeligt lavede, og som vidner baade om Dygtighed, Skønhedssans og Akkuratesse.

Maren Lauridsdatter døde den 16. August 1820 — 60 Aar gl., hvorefter Nikolaj Aschou, der sad Enkemand i 14 Aar, var paa Aftægt hos sin ældste Søn. Han døde den 28. September 1834 — 71 Aar gl. — De er begravede paa Vilslev Kirkegaard.

Maren Lauridsdatter og Nikolaj Jæger Aschou havde som nævnt i deres Ægteskab 5 Børn. Om dem følgende:

I. *Anna Sofia Magdalene Nikolajsdatter*, født d. 20. September 1792 i Vilslev. Hun var deres ældste Barn og opkaldt efter sin Farmoder, den gamle Degnekone i Store Darum. — Den 16. Juni 1823 blev hun gift med *Mads Pedersen* fra Mejlby i Lintrup Sogn; han var da 23 Aar, og hun var 30 Aar gl. — De ejede en Gaard i Mejlby, hvor de, saa vidt vides, boede saa længe de levede; men forøvrigt er det kun lidt derudover, der vides om dem. Deres Hjem laa jo i Hertugdømmet, der senere skiftevis har været under dansk og tysk Herredømme, og som en Følge deraf har Kilderne — Arkivalierne — været noget vanskeligt tilgængelige.

I Ægteskabet var der 3 Børn, om dem haves lidt bedre Oplysninger, da flere af disse og deres Efterkommere er blevet hjemmehørende i det gamle Land igen:

Om de to ældste af Børnene, Datteren 1. *Maren Aschou Madsdatter* og Sønnen 2. *Nikolaj Peder Madsen*, berettes henholdsvis under Tavle 2 og Tavle 3 til Aschou-Slægten.

Angaaende det 3die Barn, 3. Datteren *Isse* (ell. *Essi*) *Kathrine Madsdatter*, savnes Data med Hensyn til Fødsel, Ægteskab og Død, derimod oplyses følgende om hende: „Hun er født i Lintrup Sogn og gift med *Terman Hansen*, Ribe Mark, hvor de havde en Landejendom ved Trojelsknæ Nord for Ribe; senere flyttede de til Gjelsbro Øst for Ribe, hvor de ogsaa havde en Landejendom, men ogsaa den blev solgt; hvorefter de en Tid ejede et Bageri i Grønnegade i Ribe, men ogsaa det blev solgt, derefter flyttede de til Grønnebæk mellem Rødding og Jels i Sønderjylland. — En Slægting, *Kristian Sørensen*, Terpager, som husker dem, skildrer dem som pæne og meget omgængelige Mennesker, der dog nok paa deres gamle Dage blev noget drikfældige. — De havde i Ægteskabet en Datter, *Anne Sofia*, som skal være blevet gift med en Bogbinder i Haderslev. — Yderligere om denne Gren af Slægten kendes ikke.

II. *Mette Nikolajsdatter*, Maren og Nikolaj Aschous 2det Barn, er opkaldt efter Mormoderen fra Uldum. Hun er født 27. Maj 1795. Gift 1. November 1828 med en Gaardmands søn, *Hans Hansen* fra Vilslev. De arvede hans Slægtsgaard, og der skal derfor tilføjes nogle Oplysninger om denne og om hans Forældre. Gaarden er beliggende umiddelbart lige Nord for Vilslev Kirke

og fik ved Matrikuleringen 1844 — Matr. Nr. 8 i Vilslev. Gaarden var en Helgaard, 4-længet, med Stuehuset i Nordlængen mod Gaden. Laden mod Syd, i den østre Længe var Stalden, mellem denne og Laden var Indkørselsporten til den indelukkede Gaardsplads, i Vestlængen var der Plads til Vogne, Redskaber, Brændsel og lignende. — Til Øst, ud mod Kirkevejen, havde Møddingen sin Plads, Syd for Laden en lille Toft, Vest og Nord for Gaarden var der lidt Have eller Kaalgaard. Bygningerne var meget gamle, opførte en Gang i Hoveri- og Fæstetiden. Gaarden har, saa længe det kan huskes, været i den samme Slægts Besiddelse, og Indehaverens Navn har lige saa længe været „Hans Hansen“. — Hans Hansen, som blev gift med Mette Nikolajsdatter, gik som ældre Mand altid under Navnet „Gamle Hans Hansen“, det var hans Kendingsnavn, og det vil vi lade ham beholde til Adskillelse fra de andre Slægtinge af samme Navn i Gaarden.

Gamle Hans Hansens Fader, der ogsaa hed Hans Hansen, var fra Darum, hvor han i sine unge Aar havde været Skoleholder, — en Tid var han ogsaa Skoleholder i Sneum og Tjæreborg Sogne. Han kom til Vilslev og blev Ejer af Gaarden ved Giftermaal; derom beretter han selv i en meget udførlig Regnebog, som han selv har udarbejdet til Skolebrug, følgende:

„Jeg, Hans Hansen, er født i Darum 1756 den 19. Januar og kom i Ægteskab med Maren Hansdatter i Vilslev 1781 den 16. November i hendes Alders 22. Aar. Vor liden Datter, Kirsten Hansdatter, er født 1782 den 29. September.“ — Han blev en meget gammel Mand, døde den 20. September 1837, 81½ Aar gl., hans Hustrus Dødsdag kendes ikke.

Uagtet denne Hans Hansen saaledes i sin Ungdom havde været Skoleholder og sikkert endda været meget dygtig som saadan efter hans Efterladenskaber at dømme, og altsaa har haft Interesser for andet end Landbrug i de unge Aar, blev han dog en meget dygtig og energisk Landmand, der forstod at forvalte sin Gaard i Vilslev godt. — Da han 1781 overtog Gaarden, var den Fæstegaard under Kjærgaard, men ved Auktionen paa Kjærgaard den 25.—26. Oktober 1786 køber han Gaarden til Selveje — og betaler den kontant. Skødet, han faar udstedt paa Gaarden, er et meget interessant Aktstykke, som skal anføres i sin Helhed:

„Skøde fra Kjærgaard til Hans Hansen i Vilslev.

Stempel 7½ Rigsdaler
1788.

Nr. 87:

Lars Larsen

af Vilslev. Kongelig Majestæts Birkedommer og Skriver til Hunderup Birk; Gjør vitterlig at Aar 1786 den 25. og 26. Oktober haver Hans Hansen af Vilslev ved den udi Dødsboet efter afgangne Frue Oberst-Løjtnantinde Gersdorff over Kjærgaard Gaard og Gods anstillede Auktion, som højest Bydende tilkjøbt sig sit paaboende Gaard i bemeldte Vilslev Sogn og By, Hunderup Birk, staaende for Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Album for den Summa 1444 Rigsdaler 1 Mark 10 Skilling; og at han samme rigtig har betalt viser efterskrevne udstedte, og af in Cassereren, Højvelbaarne Hr. Kammerherre Sehested*, Ridder, kvitterede Auktionsregning saalydende: „Herved vorder af mig, som Inkassator for den Kjærgaardske Sterfboets faste Ejendomme Tilstaaet at Hans Hansen af Vilslev har til Afdrag paa det, han bør betale for sit paaboende Sted i bemeldte Vilslev i Følge Auktions-Conditionerne af 25. Oktober 1786 og Auktionsforretningen til mig betalt 1062 Rigsdaler 15 Skilling — Siger Tusinde, Tredsindstve, To Rigsdaler, 15 Skilling, hvorfor herved kvitteres.

Herningholm, den 8. Juni 1787.

H. Sehested.

Endvidere haver Hans Hansen af Vilslev Dags Dato betalt for sit paaboende Sted i bemeldte Vilslev de Resterende 468 Rd. — Skriver Firehundrede, Tredsindstve og 8 Rigsdaler. Hvorudi de til denne Snapsting forfaldne Renter er Indberegnet. — Thi vorder han herved kvitteret for rigtig Indbetaling og tilstaaes, at Auktions-Direktøren nu paa Anfordring til Vedkommende kan udstede lovlig Skøde. Alt overensstemmende med Auktions-Conditionerne.

Herningholm, den 1. Juni 1788.

H. Sehested.

Og da Kjøberen, Hans Hansen, saaledes for mig har bevist, at Kjøbesummen 1444 Rd. 1 Mark 10 Sk. med Renter og videre rigtig er betalt. Saa i Kraft af den kgl. allernaadigste Forordning om Auktions-Værket i Danmark dateret 19. December 1693 Skøder og overleverer jeg herved paa Embedsvegne, som Auktions-Direktør i Hunderup Birk, fra velbemeldte afdøde Fru Oberstløjtnantinde Gersdorffs høje respektive Arvinger, til Kjøberen fornævnte Hans Hansen og hans Arvinger, fornævnte sit tilkjøbte

*) H. Sehested, Herningholm og Jungetgaard, var Margrethe Rosenørns Svigersøn.

og paaboede Sted af Hartkorn 6 Td. 1 Skp. 2 Album med ald den Rettighed og Herlighed, som dertil retteligen henhører, intet i nogen Maade undtagen, være sig af Grund, Bygning, Besætning, Ægter og Arbejde, Ager og Eng, Rørtag, Forte, Fællig, Hede, Kjær, Krat, Mose, Fiskevand, Fægang, Tørvegrøft og Lyngslet, Vaadt og Tørt, inden og uden Markskjel, alt saaledes, som han samme efter Lov og Forordninger maa nyde og bruge og in Specie efter de til Kjøberens Efterretning paa Auktionsstedet bekendtgjorte Conditioner, som i Auktionsprotokollen er indførte, hvorfor og højbemeldte respektive Arvinger efter denne Dag ingen videre Lod eller Del kan eller bør have Til eller Udi bemeldte Sted og dets rette Tilliggende. Men da de derfor efter Kvittringens Indhold, har ladet oppebære fornøjelig Betaling, saa bør de som Sælgere, og deres høje Arvinger for dette Kjøb være Kjøberens faste Hjemmel efter Loven. Dette Auktions-Skøde maa uden Kald og Varsel læses og protokolleres ved hvad Retten fornødent eragtes.

Til Stadfæstelse under min Haand og Segl.

Vilslev, den 9. Juli 1788.

Lars Larsen.

Læst i Retten paa Hunderup Birks Thing. Fredagen den 11. Juli 1788 og Panteprotokollen Tilført Folio 72.

L. Larsen.“

Efter at Bønderne i Vilslev ved Slutningen af Aarhundredet havde overtaget Fæstegaardene til Selveje, fulgte der ca. 30 gode Aar, der blev Opgangstider for Landbruget og Bønderne. Selvfølelsen steg blandt dem, de følte sig som smaa Herremænd, titulerede sig som „Selvejergaardmænd“. Al Fæste og Tvang var forbi, og dertil kom de gyldne Tider. Men da Landbrugskrisen i 1818 meldte sig, blev det anderledes, enkelte maatte fra Hus og Hjem, og andre solgte bort af Jorderne for at klare Terminerne. Kun om et Par af Bønderne, Hans Hansen og Michel Jensen, i Vilslev fra den Tid ved man, at de i Stedet for at sælge — købte Jord. Jorden blev jo billig, da Udbudet var stort; disponible Penge til Jordkøbet havde de ikke, men de havde tilsyneladende let ved at laane; der var jo Folk, der havde Penge, og da de to Mænd var baade dygtige og dristige, turde Folk betroe dem deres Penge til Jordkøb. Det ses af deres efterladte Papirer, at de har laant Penge rundt omkring hos Folk til Jordkøbet, og hvorledes de efter Aars Forløb efterhaanden har faaet de ved Jordkøbet ud-

stedte Panteobligationer indfrieede igen. — Den ene af disse Mænd var den forhv. Skoleholder Hans Hansen; hans Hartkorn, og dermed hans Jordtilliggende forøgedes i disse vanskelige Aar fra 6 til 8 Tdr. Hartkorn.

Saaledes stod Sagerne, da Sønnen „Gamle Hans Hansen“ blev gift med Mette Nikolajsdatter. Gaarden var nu en af Byens største Gaarde, og den var næppe behæftet med nævneværdig Gæld. Krisen var vel ikke forbi, men man havde begyndt at tilpasse sig efter Forholdene, den Ødselhed, Flothed og Overmodighed, der kendetegnede Pengerigelighedens Tid, var ved at afløses af Spar-sommelighed og Jævnhed, og den mægtige Selvfølelse, der havde behersket Bondestanden, var blevet udjævnet stærkt i de tunge Kriseaar. De Bønder i Vilslev, der var blevne Selvejere i Slutningen af det forrige Aarhundrede, var ved at være gamle nu; og den ny Generation, som traadte til, overtog Gaardene under meget ringere Vilkaar, end de gamle havde gjort. Derfor blev det ny Slægtled af en mere rolig og afdæmpet Støbning.

Gamle Hans Hansen kan godt tjene som et Billede paa Datidens bedste Bønder i Vilslev, han havde næppe arvet Faderens Energi og Handledygtighed, men han passede sin Gaard og sin Bedrift solidt og godt, forbedrede baade Agerdyrkingen og Besætningen. Ogsaa de gamle Bygninger blev i hans Tid forbedrede og restaurerede, Laden lod han i Aaret 1837 helt ombygge, hvilket Arbejde blev udført af hans dygtige Svogre, Brødrene Aschou. Nord for Stuehuset blev der anlagt en lille Have med Frugttræer og Buske, hvilket i den Tid jo var noget sjældent ved Bøndergaarde i Byen, og Vest for Gaarden blev der Plads til en lille Køkkenhave i hvis vestre Skel ind til Naboens Grund, der blev plantet en hel Række blaa Blommetræer — „Stenblommer“ kaldtes de — som en Slags levende Hegn. — Disse Haveanlæg, der blev mere end 100 Aar gamle, har sikkert været Mette Nikolajsdatters Værk, hun havde jo nok i Hjemmet paa Birke-dommergaarden lært at interessere sig for Havebrug under Modrens Vejledning. — Gamle Hans Hansen var en noget svær Mand af et roligt Temperament, og Mette var en pæn Kone, de var et Par solide og agtværdige Mennesker, der var vellidte i Byen.

I Ægteskabet havde de 3 Børn, en Søn og to Døtre, hvoraf den yngste døde før Konfirmationsalderen. Efter at Gamle Hans Han-

sen og Mette havde ejet Gaarden i 35 Aar afstod de den til Sønnen, hvorefter de flyttede paa Aftægt. Aftægtsboligen blev opført i Forlængelse af den ny Ladebygning i Øst ud mod Kirkevejen. Her levede de 2 gamle i 15—20 Aar, indtil de i en høj Alder afgik ved Døden.

Mette Nikolajsdatter døde 10. Marts 1873, 78 Aar gl., og Hans Hansen, der overlevede hende i 7 Aar, døde den 21. Marts 1880, 83 Aar gl., i Vilslev. — — — Om Børnene:

1. *Maren Frøsig Hansdatter*, født 16. Juni 1830 — Se Tavle 4 — og
2. *Hans Hansen*, født den 16. Februar 1833 — Se Tavle 5. — Aschou-Slægten.

III. *Lars Larsen Nikolajsen* er født 10. Marts 1797 i Vilslev; han var Maren og Nikolaj Aschous ældste Søn og opkaldt efter Moderens første Mand, Birkedommer Lars Larsen.

Han lærte Bygningshaandværket hjemme hos sin Fader, ligesom han hjalp til med Ejendommens Drift. — 1824 — fire Aar efter sin Kones Død — lader Nikolaj Jæger Aschou afholde Skifte paa Ejendommen, hvorefter Sønnen, Lars Larsen, overtager Ejendommen, han skal beholde sin Fader hos sig og yde ham Aftægt, der bliver indrettet Aftægtslejlighed til ham i Østenden af Birkedommergaarden. Ved dette Skifte viser det sig, at Familien sidder i meget smaa Kaar, som ingen havde anet. — Det maa antages, at de daarlige økonomiske Forhold hidrører fra Pengekrisen, som ved den Tid var mest følelig. — En af de yngre Brødre, Peder Aschou, giver Afkald paa sin Arv, og han tilraader sine Søkende at gøre det samme. — Aarsagen til Skiftet var, at Lars Larsen vilde indgaa i Ægteskab, og da han var udset til sine Forældres Efterfølger paa Ejendommen, blev et Skifte nødvendigjort. — Den 4. December 1824 holder han Bryllup med *Ane Else Mortensdatter*. Hun er født den 31. August 1800 i Vilslev, hendes Forældre var Boelsmand Morten Jensen Kroman og Hustru Gunde Marie, f. Jørgensdatter; der havde Ejendommen — Matr. Nr. 52 i Vilslev —. 3 af hendes Søkende blev bosiddende i Vilslev og skal derfor nævnes: Broderen Jens Mortensen, — eller Jens Kromann, som var hans Kendingsnavn, (det stammer fra, at Faderen en Gang skal have haft noget Krohold paa Ejen-

dommen), arvede Fødestedet efter Forældrene. Søsteren Gunder Mortensdatter, der blev gift med Anders Sørensen (Rytter), som ejede Gaarden, Matr. Nr. 13 i Vilslev; og Broderen, Jørgen Mortensen Kromann, der senere skulde blive Ejer af Birkedommer-ejendommen.

Lars Larsen og Ane Else var dygtige og stræbsomme Folk.

Ane Else Larsen

Han passede sin Ejendom, samtidig med at han udøvede Haandværket, og Ane Else passede sit Hjem, men desforuden var hun meget benyttet som Kogekone, naar der blev afholdt Familiefester og Gilder i Byen og paa Egnen, hvilket jo gav en god Ekstrafortjeneste til Hjemmet. Lars Larsen Nikolajsen døde den 5. August 1860, kun 63 Aar gl., — en Rørelse — Apoplexi — gjorde en Ende paa hans Liv. Ane Else overlevede

ham i 14 Aar; hun døde den 14. April 1874 — 74 Aar gl. — En Søn overtog Ejendommen efter dem, men denne dør før Moderen, hvorefter Ane Else afhænder Ejendommen til den førnævnte Jørgen Mortensen (Kromann), der var hendes Broder.

Ane Else og Lars Larsen Nikolajsen havde i deres Ægteskab 7 Børn, alle Drengene. Af disse døde de 5 som ganske smaa, de 3 havde Navnet „Morten“ Larsen og 2 Navnet „Ejlert Vindfeldt“ Larsen. — De 2, der levede, var:

1. *Nikolaj Aschou Larsen*, f. 4. Januar 1825 — Se Tavle 6 og
 2. *Christoffer Frederik Larsen*, f. 6. Juni 1829 — Se Tavle 7
- Aschou-Slægten.

IV. *Peder Aschou Nikolajsen*, født 31. August 1799 i Vilslev. Han er opkaldt efter Farfaderen, den gamle Degn i Darum. Han gik mest under Navnet „Per Degn“, men om ham se Tavle 8 — Aschou-Slægten.

V. *Hans Aschou Nikolajsen*, født 20. Juni 1804 i Vilslev. Han var Maren og Nikolaj Jæger Aschous yngste Barn. Han lærte Haandværket ligesom sine Brødre hjemme hos Faderen, men tog som ung Mand til København for yderligere at dygtiggøre sig i sit Fag. Det var dog ikke alene haandværksmæssig,

han søgte at uddanne sig, han havde ogsaa Kundskabstørst i anden Retning. Foruden Tegning, Regning og andre Lærebøger vedrørende Haandværket, fandtes der i hans, efter Datidsforhold, meget store Haandbogssamling fortrinlige Lærebøger i Sprog, Historie, Geografi, Naturhistorie og meget andet, ja, endog Lægevidenskab havde han syslet med. Alt dette til Trods har han dog været ganske overordentlig overtroisk. I hans skriftlige Efterladenskaber findes en hel Del Formularer at fremsige som Middele mod Sygdomme, som Værn mod Lynild og andre Ulykker, der kan ramme Mennesker.

Efter Københavnertiden opholdt han sig mest i Vilslev, hvor han sammen med sine Brødre udførte flere store Bygningsarbejder, mest Ombygning eller delvis Ombygning af de gamle Gaarde i Byen, det var godt og smukt Arbejde, de leverede.

I 1845 købte Hans Aschou Boelstedet Matr. Nr. 54 i Vilslev, som han beboede til sin Død. Til Ejendommen var der lidt Landbrug, saa der kunde holdes et Par Køer og noget Ungkvæg, Heste havde han vist ikke. Bygningerne var gamle og noget medtagne, men Hans Aschou lod dem istandsætte og delvis ombygge, saa de kom til at se godt ud, baade ude og inde. — Den 16. December 1854 blev han gift med *Anna Nielsdatter* fra St. Darum, hvor hun var født 1811. — Den 4. September 1855 fik de en Søn, der fik Bedstefaderens Navn, *Nikolaj Jæger Aschou*.

Hans Aschou var en høj, pæn Mand, stille og rolig af Temperament, med et noget fornemt og værdigt Væsen. Han og hans Hustru levede et stilfærdigt, noget tilbagetrukket Liv, mest optaget af Haandværket og den lille Ejendoms Pasning, desuden var Hans Aschou vistnok meget optaget af Læsning i Hjemmet, hvad hans efterladte Bogsamling, der blev købt af Nedskriveren af nærværende, vidner i høj Grad om.

Da Hans Aschous Forældre døde, arvede han et ejendommeligt, jernbeslaet Skrin, der indeholdt Birkedommer Lars Larsens Uniform og Vaaben. Galauniformen var meget smuk, mørkeblaat Klæde med guldblank Knapper, Striber og gyldne Forsiringer, trekantet Hat, samt flere Vaaben, baade til Brug ved Fest og Parader og til mere hverdagsagtig Brug; — der var bl. a. flere Sabler med Livgehæng, nogle meget fint udsmykkede og andre

simplere med Træhaandtag eller Hefte, endvidere flere Pistoler og Skydevaaben. — I Aaret 1908 kom disse Efterladenskaber paa andre Hænder som Arv. Skrinet og Uniformen samt en Del af Vaabnene fik Hans Aschous Brodersøn, Murer Vilhelm Aschou i Holsted; medens en anden Del af Vaabnene samt en Bibel og andre Ting efter Maren Lauridsdatter og Nikolaj Jæger Aschou kom til Gørding og nu findes hos Købmand Knud Rasmussens Enke, Kristine, f. Aschou. —

Hans Aschou Nikolajsen døde den 26. November 1886 — 82 Aar gl. —, og hans Hustru, der overlevede ham i 6 Aar, døde den 12. Maj 1892 — 81 Aar gl. — i Vilslev. Sønnen, *Nikolaj Jæger Aschou*, der overtog Ejendommen efter dem, havde ogsaa lært Haandværket; men han var aldrig rigtig rask og kom ikke til at udrette stort. — Han blev ikke gift, men havde i mange Aar efter Moderens Død en ældre Kvinde som Husholderske. Han døde den 14. December 1907 — godt 50 Aar gl. — I 1908 blev der som nævnt afholdt Skifteforretning med Auktion paa Ejendommen, som derefter kom over paa fremmede Hænder.

Denne Gren af Aschouslægten er dermed uddød.

ASCHOU-SLÆGTEN

(*Table 2*)

1. *Maren Aschou Madsdatter*, født 28. September 1824 i Mejlby, Lintrup Sogn, er Anne Sofie Magdalenes og Mads Pedersens ældste Barn, hun blev gift den 13. Februar 1851 med Enkemand *Laust Hansen Lassen*, der var Gaardmand i Øster Vedsted ved Ribe. Han er født i Lustrup 1801. — Her i Øster Vedsted levede de sammen i 16 Aar, indtil Laust Hansen Lassen døde den 18. Januar 1867 — 66 Aar gl. —, hvorefter Maren Aschou sad Enke i 34 Aar. Hun døde i Ø. Vedsted den 12. December 1901 — 77 Aar gammel. —

Maren Aschou
Madsdatter

I Ægteskabet var der 6 Børn:

A.—1. *Ane Kirstine Lassen*, født den 20. Marts 1851 i Ø. Vedsted. Den 16. Juli 1872 blev hun gift med Købmand *Andreas Hansen* paa Torvet i Ribe. Han er født den 21. December 1837 i Sejstrup ved Gredstedbro, hvor hans Forældre var Husmandsfolk. — *Andreas Hansen*, der havde den bekendte Kolonialforretning i „Krogen“ paa Torvet, var en meget anset og dygtig Købmand, der noget senere ogsaa blev Direktør i Diskontobanken i Ribe. *Ane Kirstine* blev sin Mand en dygtig Medhjælp baade i Hjemmet og i Forretningen, hvor hun især i de første Aar ydede sin Mand en dygtig Bistand. — Forretningen drevs efterhaanden saadan frem, at *Ane Kirstine* og *Andreas Hansen* blev meget velstaaende Folk.

Da *Andreas Hansen* var kommet godt op i Aarene, afstod han Forretningen til sin ældste Søn, hvorefter han og hans Hustru flyttede ind i en smuk og rummelig Villa, som han havde købt, paa Erik Menvedsvej i Nærheden af Slotsbanken. Her døde *Andreas Hansen* efter et langt og virksomt Liv den 24. Januar 1919, over 81 Aar gammel. *Ane Kirstine* har nu siddet Enke i over 20 Aar og i al den Tid beboet Villaen tildels sammen med sin et Par Aar yngre Søster og sin yngste Datter. Hun er en venlig gammel Dame, der nu er naaet op i Halvfemserne, og hun nyder et velfortjent Otium i sit hyggelige og smukt beliggende Hjem.

I Ægteskabet er der 4 Børn:

a.—1. *Hilmar Hansen* født 4. November 1874 i Ribe. Han overtog Kolonialforretningen paa Torvet efter sin Fader og førte den videre i samme Spor. — I 1902, den 21. September, blev han gift med *Anne Margrethe Hansen*, født 3. Juli 1874 i Ribe, hun er Datter af Købmand Chr. Hansen i Ribe. *Hilmar Hansen* har nu drevet Forretningen i mange Aar, og baade han og hans Hustru er naaet godt op i Aarene, de har nu i 1940 overdraget Forretningen til *Hilmar Hansens* Søstersøn V. A. Thun.

I Ægteskabet havde de 3 Børn, 1 Søn og 2 Døtre, men Sønnen døde fra dem i voksen Alder: — 1. *Gunnar Rejnholdt Hansen* født 12. Januar 1905 i Ribe, død 15. November 1929 i Aarhus. — 2. *Inga Margrethe Hansen* født 25. Januar 1906 i Ribe og — 3. *Agnethe Hansen* født 15. August 1911 i Ribe.

b.—2. *Charles Hansen*, født 16. Juni 1876 i Ribe. Han er

statsansat Postrevisor ved Postvæsenet i København. — Ugift.

c.—3. *Helga Hansen*, født 3. Maj 1878 i Ribe. Gift den 5. Juni 1902 med Postassistent *Valdemar Thun* i Ribe. Han er født 19. August 1870 i Skive. I 1886 kom han i Postvæsenets Tjeneste, og han kom til at virke paa mange Steder. 1895 blev han Postekspedient i Randers, hvorfra han i 1898 blev forflyttet til Ribe, her blev han til 1912, da han blev Postekspeditør i Rungsted. Den 1. Maj 1914 udnævntes han til Postkontrollør i Aalborg, hvorfra han i 1915 forflyttedes til Silkeborg, her forblev han, indtil han i 1921 blev ansat som Postmester i Ribe, her kom han til at virke i godt 16 Aar, indtil han tog sin Afsked som Postmester den 1. Oktober 1937.

M. V. Thun var en dygtig Postmester, der havde Orden i sine Sager, han var desuden en hjælpsom og imødekommende Mand, som Folk, der havde med ham at gøre, satte stor Pris paa. — Han lod opføre en Villa ude ved Slotsbanken og Aaen i Nærheden af sin Svigermoders Hus, her boede han i sine sidste Aar sammen med sin Familie, travlt beskæftiget i en selvanlagt Have. Men nogen lang Livsaften blev der ham ikke beskaaret, den 11. Marts 1941 døde han ret pludselig uden nævneværdig forudgaaende Sygdom, en Blodprop blev Aarsagen til hans Død.

Foruden sin Hustru efterlod han sig 3 Børn: — 1. *Ida Elisabeth Thun*, født 7. April 1904 i Ribe. Hun er uddannet som Lærerinde. — Gift 10. Juli 1934 med Lærer Robert Møller i København; de har begge Ansættelse ved Københavns Kommuneskoler. 2. *Sigurd Flemming Thun*, født 31. August 1906 i Ribe. Han er ansat som Bankassistent i Præstø. Gift med Minna Christensen, et Barn, John, født 1. November 1941. 3. *Verner Andreas Thun*, født 7. Maj 1911 i Ribe. Han er uddannet ved Kolonialhandelen, og har som før nævnt, overtaget Forretningen paa Torvet i Ribe efter sin Onkel, Hilmar Hansen. Gift 16. Maj 1937 med Johanne Poulsen, Datter af Musikdirektør Johs. P., Ribe, et Barn, Kjeld, født 7. November 1937.

d.—4. *Alma Hansen*, født 12. Juli 1880 i Ribe. Hun er den yngste af Ane Kirstines og Andreas Hansens Børn, hun er ugift og opholder sig i Villaen paa Erik Menvedsvej hos sin gamle Moder, som hun yder Hjælp og Støtte i hendes gamle Dage.

B.—2. *Anna Sofie Magdalene Lassen*, født 17. Marts 1853 i Ø. Vedsted. Hun var ugift og opholdt sig i sine sidste Aar hos sin Søster, Ane Kirstine Hansen, i Villaen paa Erik Menvedsvej. — Her døde hun omkring 1940.

C.—3. *Mads Hansen Lassen*, født 29. Januar 1856 i Øster Vedsted. Han blev gift den 12. Oktober 1888 med *Maren Nielsen*, født 21. Juli 1856 i Baungård ved Kalvslund. De havde en Landejendom i V. Vedsted, hvor de boede i mange Aar, og hvor der voksede en Børneflokk op om dem. Her døde de begge i en ret fremskreden Alder. — Maren, f. Nielsen, døde den 12. Maj 1930, — 74 Aar gl., og Mads Hansen Lassen, der overlevede hende i godt 3 Aar, døde den 12. Juli 1933, — 77 Aar gl.

Mads Lassen og Hustru
med Sønnedatteren Erna

I Ægteskabet var der 5 Børn:

a.—1. *Hans Lassen*, født 11. April 1889 i V. Vedsted. Død der 5. Februar 1891.

b.—2. *Hansemine Lassen*, født 18. Marts 1891 i V. Vedsted. Gift 17. August 1924 med *Frands Jakobsen*. — Landmand i Lørup, Gislev Sogn paa Fyn. Han er født 18. November 1893. — De har 2 Børn: *Helga Jakobsen*, født 23. September 1925 og *Vagn Jakobsen*, født 30. April 1928.

c.—3. *Maria Lassen*, født 25. Januar 1893 i V. Vedsted, hvor hun bor. — Er ugift. —

d.—4. *Niels Valdemar Lassen*, født 13. April 1894 i V. Vedsted. Gift den 13. April 1923 med *Karen Feddersen*, født 23. Maj 1892. — De ejer hans Fødegård i V. Vedsted og har et Barn, *Erna Lassen*, født 8. Maj 1926 i V. Vedsted.

e.—5. *Martin Lassen*, født 14. Maj 1895 i V. Vedsted. Gift

Frands og Hanse-
mine Jakobsen m.
Børnene Helga og
Vagn.

13. Marts 1924 i Darum med *Kirstine Maria Thomsen* i Bramminge, født 9. Juni 1903 i Grimstrup. — De nedstammer begge fra de jydsk Piger, Martin Lassen efter Maren Lauridsdatter og Maria Thomsen efter Elisabeth Lauridsdatter, og er saaledes beslægtede.

De har haft flere Ejendomme, bor nu i Tommerby. Har 1 Barn, *Svend Høgsbro Lassen*, født 27. December 1924.

D.—4. *Lars Hansen Lassen*, født 16. Januar 1859 i Øster Vedsted, Ribe. Gift 15. Juni 1897 med Enke *Ane Kirstine Hansen* i Sejstrup. Hun er født den 14. Marts 1868 i Tjæreborg og var Enke efter Holden Jørgen Holdensen i Sejstrup, der havde en mindre Landejendom. Denne Ejendom overtog Lars Hansen nu ved sit Giftermaal med Kirstine, men da han tillige var en dygtig Skomager, forenede han Haandværket med Landbruget og dyrkede begge disse Erhvervsgrene i mange Aar, indtil Ane Kirstine døde 10. Juni 1938, hvorefter han overdrog Ejendommen til en Datter.

I Ægteskabet er der 3 Børn.

a.—1. *Holger Lassen*, født 6. Oktober 1898 i Sejstrup, Hunderup Sogn. Gift 18. November 1927 med Johanne Clausine Kristensen, født 7. Juni 1906 i Sejstrup. — Er Tømremester og bor i Raahede, Hvidding Sogn i Sønderjylland. — Har 2 Børn,

Skomager Lassen
med Familie.

1. Række fra v. er
Karen, Ane Kir-
stine og Lars L.

2. R.: Laurids H. og
Holger Lassen og
Anna Jørgine Ma-
rie Barslund, født
Holdensen.

(Se Vilslev-Slægten)

Kristian Lassen, født 25. Februar 1931 og Hans Lassen, født 1. Maj 1934.

b.—2. *Laurids Hansen Lassen*, født 21. November 1900 i Sejstrup. Gift 16. April 1931 med *Petra Lauridsen*, født 27. November 1905 i Sejstrup. — Er Tømremester og bor i Sejstrup. Har 1 Barn, Preben Lauridsen Lassen, født 14. Oktober 1931 i Sejstrup.

c.—3. *Karen Amalie Lassen*, født 30. August 1906 i Sejstrup. Har overtaget sin Fødeejendom efter Forældrene, — er ugift. — Ogsaa Lars Hansen Lassen og hans Hustru, *Ane Kirstine*, nedstammede begge fra de „jydske Piger“, han fra Maren, og hun fra Elisabeth Lauridsdatter.

E.—5. *Kristian Lassen*, født 8. Marts 1862 i Ø. Vedsted. — Han kom som dansk Soldat til Skt. Crois, Vestindien, forblev i Amerika og har ikke ladet høre fra sig siden. Er rimeligvis død.

D.—6. *Laust Olesen Lassen*, født 13. Februar 1865 i Ø. Vedsted, død der 28. April 1870.

ASCHOU-SLÆGTEN

(Tavle 3)

2. *Nikolaj Peder Madsen*, født 13. April 1825 i Mejlby, Lintrup Sogn. Gift 6. November 1860 med *Pouline Marie Poulsdatter* i Baungaard ved Kalvslund, født 18. Februar 1831 i Lintrup. Hun var Enke efter Peder Pedersen Møller i Baungaard og havde i sit Ægteskab med ham en Datter, Ane Dorthea Pedersen, der blev gift med Gaardmand Knud Brorsen i Hjortlund.

Nikolaj Peder blev ved sit Ægteskab med Pouline Marie Ejer af Baungaard, hvor de levede sammen i 17 Aar, indtil Pouline døde 14. Maj 1877, ca. 46 Aar gl. — Nicolaj Peder overlevede hende i 18 Aar, — han druknede i Kongeaaen paa sin 70 Aars Fødselsdag den 13. April 1895. —

I Ægteskabet havde de 6 Børn, hvoraf de 3 døde som smaa:

A.—1. *Peder Møller Madsen*, født 9. April 1863 i Baungaard. Gift 3. April 1894 med *Maren Larsen* fra Brangstrup paa Fyn. — De overtog Baungaard efter hans Forældre. Peder Møller var i flere Aar desuden Kommuneforstander. — Maren, f. Larsen, døde den 9. April 1913, og Peder Møller, der overlevede hende i 12 Aar, døde den 5. September 1925, — begge i Baungaard.

De havde i Ægteskabet 2 Børn:

a.—1. *Maria Madsen*, født 28. August 1898 i Baungaard, Lintrup Sogn. Gift 1921 med Alfred Højer fra Kolding. — De har en Landejendom i Knorborg (Sdr. Hygum Sogn). Og har 2 Børn.

b.—2. *Clare Madsen*, født 23. Februar 1900 i Baungaard. Gift i Juli 1922 med Jens Hansen i Harreby, Sdr. Hygum eller Fole Sogn. Ogsaa de har 2 Børn, men deres Navne og Fødselsdage kendes ikke.

B.—2. *Anna Sofie Pauline Ulrikka Madsen*, født 23. Juli 1865 i Baungaard. Gift 1889 med *Vilhelm Krøplin*. Han var Oversergent ved det tyske Grænsegendarmeri. De bor nu, 1934, i Magdeburg og har 2 Børn:

a.—1. *Helmuth Krøplin* er Lærer i Magdeburg — og

b.—2. *Villy Krøplin*, der er ansat ved Skattevæsenet i Mag-

deburg. — Begge disse Brødre deltog i Krigen 1914—18 som tyske Officerer. Villy blev saaret og har en stiv Arm. — Øvrige autentiske Oplysninger om dem savnes.

Hans Severinsen og Hustru

C.—1. *Kathrine Madsen*, f. 22. Decbr. 1867 i Baungaard. Gift 3. November 1889 med *Hans Severinsen*, født 23. Juni 1871 i Gørding. Han er Søn af Proprietær Enevold Severinsen, Gørdinglund. — De ejede i mange Aar en Gaard i Starup ved Gørding, som de nu har overdraget til en Søn, hvorefter de har taget Ophold i et Hus i Gørding By. — De har i deres Ægteskab 12 Børn, hvoraf dog de 2 yngste er døde ved Fødslen:

a.—1. *Theodor Severinsen*, født 28. December 1889 i Starup. Gift 14. Februar 1924 med *Kristiane Rosenbæk* fra Varde, født 8. December 1905. — De har et Statshusmandsbrug fra Lunderup ved Varde. Har 2 Børn: *Kathrine Severinsen*, født 3. Februar 1930 og *Grethe Severinsen*, født 10. Februar 1932.

b.—2. *Ejnar Severinsen*, født 29. Juni 1892 i Starup. Gift 10. Juni 1914 med *Oktavia Nissen* fra Aarhus, født 13. Oktober 1895. De har Manufakturforretning i Aarhus. Har 1 Barn, *Ib Riber Severinsen*, født 12. Oktober 1924.

Alfred Thomsen og Familie

c.—3. *Thorkild Severinsen*, født 12. Maj 1894 i Starup. Han rejste som ung til Amerika, hvor han 1922 blev gift med Hazel Nielsen, hun var indfødt Amerikaner, men var Datter af danskfødte Forældre. Thorkild Severinsen døde den 12. April 1932 i Amerika og efterlod sig Enke og 4

Hans Severinsens Døtre

Børn: *James, Kathrine, Robert* og en til, som vi ikke ved Navn paa.

d.—4. *Maria Severinsen*, født 23. August 1896 i Starup. — Gift 29. April 1923 med *Kristian Kristiansen* fra Alslev. Han er født 13. Februar 1884. De har Statshusmandsbrug fra Lunderup ved Varde, og 3 Drengbørn: *Karl Andreas Kristiansen*, født 6. April 1925. — *Hans Kristiansen*, født 10. September 1928 — og *Arne Kristiansen*, født 7. April 1931.

d.—4. *Maria Severinsen*, født 23. August 1896 i Starup. — Gift 29. April 1923 med *Kristian Kristiansen* fra Alslev. Han er født 13. Februar 1884. De har Statshusmandsbrug fra Lunderup ved Varde, og 3 Drengbørn: *Karl Andreas Kristiansen*, født 6. April 1925. — *Hans Kristiansen*, født 10. September 1928 — og *Arne Kristiansen*, født 7. April 1931.

e.—5. *Enevold Ventzel Severinsen*, født 7. August 1900 i Starup. Gift 1. Maj 1929 med *Bothilde Lydigsen* fra Stenderup, født 6. Februar 1901 i Højer. De ejer hans Fødegaard i Starup; men efter 1½ Aars Ægteskab døde Hustruen i Barselseng den 3. December 1930. Barnet, *Boe Severinsen*, er født 28. November 1930.

f.—6. *Thygeline Kristine Severinsen*, født 14. November 1903 i Starup. Gift 12. November 1933 med *Alfred Thomsen* fra Vejrup, født 10. Juni 1905. De boer i Tirslund ved Holsted, hvor Thygeline er fastansat Lærerinde.

g.—7. *Nanna Severinsen*, født 12. December 1908 i Starup. Gift 6. November 1930 med *Marius Nørum Petersen* fra Silkeborgengen; de bor i Grindsted.

h.—8. *Ingeborg Severinsen*, født 28. Maj 1910 i Starup. Gift

26. Januar 1930 med *Hans Marius Larsen*, født 10. Maj 1902 i St. Darum, hvor de først ejede et Hus og havde Lastbilforretning, senere lærte han Skomagerhaandværket, som han beskæftiger sig med nu i Darum. — 1 Barn.

Ogsaa de to nedstammer fra de „jydske Piger“, Ingeborg fra *Maren Lauridsdatter* og *Hans Larsen* fra *Elisabet Lauridsdatter*.

Herdis og *Willy Bager*

i.—9. *Frode Aschou Severinsen*, født 23. September 1912 i Starup — og

j.—10. *Herdis Kathrine Severinsen*, født 17. Juni 1914 i Starup. Gift i *Gørding Kirke* 3. Februar 1935 med *Elektriker Willy Chr. Bager*, født 4. Juni 1910 i Rimsø, — Søn af *Carl Sørensen Bager* og *Oline, f. Christensen*. — Et Barn, *Ellen Bager*, født 25. Juli 1935. — De bor i *Brørup*.

ASCHOU-SLÆGTEN

(*Table 4*)

1. *Maren Frøsig Hansdatter*, født 16. Juni 1830 i *Vilslev*, er *Mette Nikolajsdatter* og gamle *Hans Hansens* ældste Barn. *Maren* var en rask Pige, der havde arvet en Del af *Bedstefaderens* Egenskaber, hun var energisk og havde ikke langt mellem *Beslutning* og *Handling*. Der fortælles følgende om hende: „Da hun var ca. 20 Aar gammel, blev hun *Kæreste* med en *Tjenestekarl*, de havde i *Gaarden* — *Søren Poulsen* fra *Terpager* — hendes *Forældre* satte sig stærkt imod *Forbindelsen*, da de mærkede, hvordan det var fat, og *Karlen* blev jaget af *Gaarden*, men *Maren* satte resolut sin *Vilje* igennem. En *Aften*, da hun var færdig med *Malkningen*, satte hun *Malkestolen* og *Malkespanden* fra sig, trak i sit

bedste Tøj og stak af over til Terpager til Søren Poulsen. De havde i Mellemtiden faaet udstedt et Kongebrev og blev gift, inden hendes Forældre fik Tid til at forhindre Ægteskabet. Vielsen foretoges i Hjemmet i Terpager den 6. September 1851. — Forlovere var Poul Jakobsen og Peder Nielsen, meddeler Sneum Sogns Kirkebog.

Søren Poulsens Forældre var Poul Jakobsen og Kirstiane Jensen. — Moderen var fra Mulvad, vistnok af den Ibsenske Slægt, som er gammel paa Stedet. — De ejede en Gaard i Terpager, men den blev udstykket, saa det blev ikke den, Maren og Søren Poulsen tog i Arv; derimod købte de Nabogaarden, der laa saa tæt op til Fødegaarden, at de havde samme Indkørsel. Gaarden, de købte, var en temmelig god Gaard paa 80 Tdr. Land. Denne beholdt de i 32 Aar, indtil de i Aaret 1883 overdrog den til Sønnen Poul Kristian; men da tog Søren Poulsen 29. Tdr. Land fra Gaarden og lod opføre en Aftægtsbolig paa Gaardens Toft, som det nævnte Jordstykke blev lagt ind under, saa det blev en god, lille Ejendom, som de levede paa i deres gamle Dage.

Terpager var oprindelig en meget stor Gaard, der først blev delt i 2 Gaarde, senere blev de 2 Gaarde til 4, og nu er Udstykningsen videreført, saa Terpager er blevet en hel lille By med flere Ejendomme.

Efter at Maren og Søren Poulsen var blevet ægteviede, forsonede de gamle i Vilslev sig snart med Datteren og Svigersønnen, og de levede siden i god Forstaaelse med hinanden. — Ægteskabet varede i over 50 Aar. Søren Poulsen døde den 19. Maj 1903 i Terpager. Maren overlevede sin Mand i ca. 6 Aar, men hun fik daarlige Øjne, i de sidste 5 Aar, hun levede, var hun blind. — Sine sidste Leveaar tilbragte hun hos Datteren, Hanne Martinsen, i Esbjerg, hvor hun døde den 27. Februar 1909.

Maren og Søren Poulsen havde i Ægteskabet 6 Børn, hvoraf de 2 ældste døde i ung Alder.

A.—1. Den første var en lille Pige, der hed *Karen Sørensen*, hun døde ganske lille.

B.—2. *Hans Hansen Sørensen*, født den 19. December 1853, opholdt sig i flere Aar hos Bedsteforældrene i Vilslev, hvor han

under en uheldig Ridetur faldt af Hesten og forslog Hovedet saa slemt, at det medførte en Hjernebetændelse, der havde Døden til Følge. Han døde 19 Aar gammel.

C.—3. *Poul Kristian Sørensen*, — bedst kendt under Navnet „Kristian Poulsen“ — er født 25. August 1855. — I 1883, den

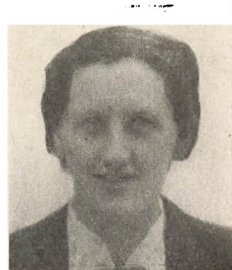
Poul Kristian Sørensen og Hustru.

14. November, blev han gift med *Karoline Jensen* fra Mulvad, hvor hun var født den 9. Juli 1859. Hun var ligesom Bedstemoderen — Farmoderen — af den Ibsenske Slægt. De overtog som før nævnt Hovedparten af hans Fødegaard, men Ægteskabet varede kun kort, efter ca. 3½ Aars Forløb døde *Karoline Jensen* den 19. Februar 1887, kun 27½ Aar gammel. — I Ægteskabet var der en Søn, *Jens Sørensen*, men han døde, inden han var et Aar gammel.

Den 6. April 1889 blev *Poul Kristian* gift 2. Gang med *Ane Marie Kristensen* fra Jedsted, hvor hun er født 3. Februar 1859. — Datter af Gaardejer *Enevold Kristensen* og Hustru i Jedsted. — De to levede sammen i et langt og lykkeligt Ægteskab gennem 44 Aar. — I Aaret 1915 afstod de Gaarden til deres ældste Søn, hvorefter de lod bygge et Aftægtshus ved Siden af Gaarden, hvori de boede i næsten 20 Aar. *Kristian Sørensen* lagde sig dog ikke hen paa den lade Side, men tog flittig Del i Gaardens Drift. Desuden var han en ivrig Fisker, der nu fik Tid at drive Fiskeri i Sneum Aa. — Han var en forstandig og veltænkende Mand, der var meget vellidt, hvorfor han ogsaa blev meget benyttet i det offentlige Liv; bl. a. sad han i 20 Aar som Medlem af Sneum-Tjæreborg Sogneraad. — Den 24. August 1933 døde *Ane Marie*, hvorefter *Kristian Sørensen* solgte Huset i Terpager og tog Op-

hold hos sin Søn og Svigerdatter i Bramminge, men da de for nogle Aar siden fraflyttede Byen, tog han Ophold paa Alderdomshjemmet i Bramminge. Kr. Sørensen er en forholdsvis rask Mand, der nu nærmer sig 90 Aars Alderen.

Kr. Sørensen og Ane Marie havde i deres Ægteskab 3 Børn, men det ældste Barn døde, inden det blev et halvt Aar gl.

Carl Marinus Sørensen og Hustru samt Datteren Ingrid Maria

c.—3. *Carl Marinus Sørensen*, født 19. December 1891 var deres andet Barn. Han blev gift den 6. Juli 1915 med *Kirstine Nielsen*, født 22. September 1893 i Darum, hvor hendes Forældre, Peder Nielsen og Hustru, var Gaardmandsfolk. Carl Sørensen havde som nævnt overtaget sin Fødegård i Terpager efter sit Bryllup, men han havde Lyst til Handelen med Husdyr, hvorfor han i 1924 solgte Gaarden i Terpager og købte en mindre Ejendom i Tømmerby, men snart solgte han ogsaa denne og flyttede til Bramminge, hvor han siden har ført en betydelig Grisehandel.

Kirstine og Carl Sørensen har kun 1 Barn, Ingrid Maria Sørensen, født 24. December 1916 i Terpager.

d.—4. *Enevold Laurids Sørensen*, født 18. Marts 1894 i Terpager, er Poul Kristian og Ane Maries yngste Barn, han læste til Skolelærereksamen paa Ribe Seminarium, hvorfra han blev dimitteret 1917, var derefter Lærer i Veldbæk ved Esbjerg 1 Aar. Han fik da Lyst til at tage Ingeniøreksamen, hvortil han tog Forberedelse i 4 Maaneder, men opgav dette Studium og havde derefter Plads som Lærer i Nordby paa Fanø et halvt Aar i 1919. I 1920 aftjente han sin Værnepligt paa Kronborg som Infante-

Enevold Sørensen
med Familie.

rist. — Vikarierede derefter et halvt Aar som Lærer i en Skole ved Aabenraa, hvorefter han blev kaldet til Lærer i Sdr. Sejerslev ved Højer i Sønderjylland. Var her Lærer, indtil han den 1. Januar 1927 blev kaldet til Ring Skole ved Brædstrup, hvor han har været siden.

Den 19. Maj 1923 blev han gift med *Dagny Hageman fra Albøge ved Grenaa*, hvor hendes Fader var Lærer. Hun er født 14. Marts 1901. — De har 3 Børn: 1. Poul Kristian Hageman Sørensen, født 27. Maj 1924 i Sdr. Sejerslev. — 2. Karen Elisabeth Hageman Sørensen, født 25. Marts 1929 i Ring — og 3. Knud Hageman Sørensen, født 30. Maj 1931 i Ring.

D.—4. *Karen Sørensen*, født den 11. Juli 1857 i Terpager. Gift 20. April 1876 med Gaardejer *Niels Kristensen* fra Gammelby i Jerne Sogn. Han er født 25. August 1854. — Gaarden, de ejede, var paa ca. 50 Tdr. Land. I Midten af Firserne solgte han Halvdelen af Gaarden til sin Svoger, og en halv Snes Aar senere solgte han ogsaa den anden Halvdel. Men han fik desværre solgt for tidligt; thi omkring Aarhundredskiftet begyndte Priserne at stige paa Byggegrunde udenfor Esbjerg, og Niels Kristensens Gaard egnede sig godt dertil, men det blev altsaa andre end ham og Karen, der fik Fordelen deraf. Da Gaarden var solgt, flyttede han og Karen til Esbjerg, hvor han en lang Tid ernærede sig som Havnearbejder. Som ældre fik han Ansættelse som Gadefejter paa Kongensgade. — Karen og Niels Kri-

Niels Kristensen og Hustru.

Maren Kristensen.

stensen var et Par gamle, joviale og hyggelige Mennesker, som det var fornøjeligt at gæste. Karen Sørensen døde den 30. September 1923 i Esbjerg. Det faldt tungt for Niels Kristensen at bære Savnet af sin gamle, gode Hustru; 3 Maaneder efter fulgte han hende i Graven, han døde ensom den 4. Januar 1924.

Karen og Niels Kristensen havde 6 Børn:

a.—1. *Hans Hansen Kristensen*, født 31. December 1876 i Jerne Sogn. Han var Forvalter paa Jydsk Andels Foderstofforretning i Horsens. — Han døde 1919 — kun 42 Aar gammel — i Horsens. Han var gift og efterlod sig 2 Sønner: Magnus og Søren Kristensen, der begge er født i Esbjerg.

b.—2. *Maren Birtha Kristensen*, født 3. April 1880 i Gammelby, Jerne Sogn. Hun rejste som ung til Amerika, hvor hun nu har Ansættelse paa Universitetet i Utah. Hun er ugift.

c.—3. *Laurids Søren Kristensen*, født 5. Juni 1882 i Gammelby. Han lærte Smedehaandværket hos Smeden i Gammelby og har nu i mange Aar været ansat paa Hofmanns Maskinfabrik i

Christian Olesen.

Selma Olesen.

Kristian Olesen.

Sørine Olesen med
Børnene Niels,
Ruth og Carl

Esbjerg. — 18. Marts 1911 blev han gift med *Elisabeth Jensen*, født 7. November 1887. — De har 4 Børn: 1. Viktor Kristensen, født 12. Juni 1912. — 2. Gerda Karla Kristensen, født 17. August 1915. — 3. Herdis E. Kristensen, født 17. Januar 1925 — og 4. Bent Kristensen, født 29. November 1928.

d.—4. *Sørine Kristine Kristensen*, født 3. Marts 1885 i Gammelby. Gift 21. September 1911 med Gaardejer *Christian Olesen*, Karstoft pr. Rønbjerg St. — Han er født den 21. September 1865 og døde 1933. — De har 6 Børn: 1. Niels Kristian Olesen, født 24. Juni 1912 — 2. Karl Sigvald Olesen, født 4. Januar 1914 — 3. Knud Emil Olesen, født 27. Juli 1915 — 4. Edith Selma Olesen, født 23. Januar 1917 — 5. Dagny Ruth Olesen, født 19. Marts 1918 — og 6. Kristian Erling Olesen, født 14. November 1919 i Karstoft.

e.—5. *Dagmar Agnes Kristensen*, født 9. Februar 1891 i Gammelby. Hun havde som ung Arbejde paa Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Cigar- og Tobaksfabrik i Esbjerg. Her blev hun kendt og senere gift med *Viggo Haldorsen*, der ogsaa var Cigarmager. Han var født i København den 24. Januar 1882, men stammede fra Island. Ogsaa efter Ægteskabet fortsatte de begge deres Gerning paa Tobaksfabriken. Viggo Haldorsen døde i en forholdsvis ung Alder, den 1. September 1929 — 47 Aar gammel — medens Dagmar fortsætter med Arbejdet paa Fabrikken.

Knud Olesen.

Viggo Haldorsen.

Dagmar Haldorsen.

I Ægteskabet var der 4 Børn: 1. Magnus Theodor Haldorsen, født 13. Juli 1910, Tømrer, rejst til U. S. A. — 2. Edith Karen Haldorsen, født 5. November 1911 — 3. Magda Nielsine Haldorsen, født 5. November 1913 — og 4. Lilly Mary Haldorsen, født 31. August 1918. — Alle fødte i Esbjerg.

f.—6. *Sigfred Valdemar Kristensen*, født 18. April 1895 i Allerup. Gift med *Kristine Johansen*, født 6. Juni 1895 i Holsted. De havde et Barn, *Grethe Kristensen*, født 14. December 1921 i Esbjerg. Barnet blev tidlig forældreløs, Moderen døde i 1925, og Faderen den 26. April 1928. — Sigfred Valdemar var Elektriker af Fag, men havde Ansættelse paa Brandstationen i Esbjerg, hvor han slog sig ihjel ved Nedstyrtning under en Brandøvelse.

E.—5. *Johanne Sørensen*, født 15. August 1859 i Terpager. Gift i November 1884 med Hans Kristian Martinsen fra Omme i Nykirke Sogn, hvor hans Forældre var Gaardmandsfolk. De købte efter Brylluppet Halvdelen af Svogerens, Niels Kristensens, Gaard i Gammelby ved Jerne. Denne Ejendom havde de i nogle

Sigfred Kristensen.

Grethe Kristensen.

Johanne Martinsen.

Hansine Colmer.

Søren P. Martinsen.

Arne Martinsen.

Aar, men den blev solgt først i Halvfemserne, hvorefter de flyttede til Esbjerg.

I Tiaaret 1890 til 1900 var det ualmindelig daarlige Tider for Landbruget, derimod var der store Penge at tjene paa Havnen i Esbjerg, og det laa jo da fristende nær for unge Folk i Nærheden af Esbjerg, som sad og haltede i det ved Landbruget at søge en Tjans der.

Dette gjorde Hans Kristian Martinsen. Han og Johanne flyttede til Esbjerg, hvor han blev Havnearbejder. — Et Par Aar efter fulgte, som før omtalt, Svogeren, Niels Kristensen, hans Eksempel.

Efter godt en halv Snes Aars Forløb hændte det en Dag under Løsning af en af Konsul Lauritzens Kuldampere, hvor Hans Kristian var beskæftiget i Lasten, at Kranen tabte sin Byrde, der styrtede ned i Lasten og dræbte ham. Dette skete den 15. Juni 1904. — Hans Kristian Martinsen blev knap 47 Aar gammel.

At denne forfærdelige Ulykke, der kom saa brat, var et haardt Slag for Familien at tage imod, er en Selvfølge. Johanne stod nu ene med 3 Børn uden Forsørger. Børnene var dog alle naaet over Konfirmationsalderen, men der blev sørget godt for deres videre Uddannelse, og den var langtfra afsluttet endnu.

Johanne — eller Hanne Martinsen, som hun altid kaldtes — havde arvet en god Del af Moderens Energi, hun tabte ikke Modet, men ved Flid og Dygtighed oparbejdede hun en betydelig Blomster- og Krønseforretning i Esbjerg. Hun var ret formuende og agtet i vide Kredse, da hun som gammel Kone lagde op. — Hun var Enke i ca. 30 Aar og døde den 21. Maj 1933 — 74 Aar gammel — i Esbjerg.

Birthe Martinsen med Børnene
Hans Christian og Karen Margrethe.

a.—1. *Hansine Kristine Nielsine Martinsen*, født 29. Oktober 1885 i Gammelby. Hun afsluttede sin Skoleuddannelse med at tage Realeksamen og fik derefter Ansættelse paa Herredskontoret i Esbjerg, hvor hun var, indtil hun den 9. September 1914 blev gift med Maskinmester *Christian P. Colmer* fra Aalborg, født 20. Marts 1886. — Han havde sejlet sammen med Hansine Martinsens Broder som Maskinist, og derigennem lærte Hansine og han hinanden at kende. — Paa Grund af Verdenskrigen blev det baade besværligt og farligt at være til Søs, Skibene var udsat baade

for Minesprængning, Torpedering og Erobring. — Colmer sejlede noget paa Sydamerika, men opgav det snart og tog Plads som Maskinmester paa en Fabrik i Valparaiso i Chile, Sydamerika.

Endskønt det var en farlig og vanskelig Rejse, lykkedes det dog for Hansine at komme over til sin Mand i Valparaiso under Verdenskrigen. Her boede de saa i nogle Aar, og skønt det var langt borte fra Hjemmet under nye og helt fremmede Forhold, befandt de sig dog godt i de nye Omgivelser. Men Opholdet i Valparaiso fik en brat Ende. Den „spanske Syge“, en meget smitsom Sygdom, som i Aarene efter Krigen hjemsøgte omtrent hele Verden og gjorde en stor Høst blandt Mennesker, naaede ogsaa til Sydamerika. Maskinmester Colmer blev angrebet af den og døde den 20. Januar 1920. — Hansine Colmer vendte da tilbage til Esbjerg som Enke, men heller ikke hun tabte Modet, hun søgte og fik en Plads paa Politimesterkontoret i Esbjerg,

hvor hun jo var kendt fra sin forrige Virksomhed paa Herredskontoret. Endnu ca. 20 Aar efter beklædér hun Pladsen som Kasserer paa Politimesterkontoret. Ogsaa hun er i Besiddelse af noget af den Energi og Dygtighed, der har særpræget adskillige

Ingeborg og Sonja
Martinsen.

af denne Slægtsgrens Medlemmer. — Fru Colmer vedblev at være Enke, og hendes Ægteskab var barnløst.

b.—2. *Søren Poulsen Martinsen*, født 2. April 1887 i Gammelby. Han var 17 Aar, da Faderen kom ulykkelig af Dage under Losning i et af Konsul Lauritzens Skibe. Konsulen tog sig da af Søren Poulsens Uddannelse, holdt ham i Smedelære og lod ham tage Maskinisteksamen. Derefter sejlede han en Tid som Maskinist med Lauritzens Skibe, hvorved han vel nok aftjente en Del af Bekostningen ved sin Uddannelse. Senere sejlede han med „Det forenede Dampskibsselskab“s Skibe, her fik han under Reparation af en Aksel en Jernsplint i Øjet, der medførte, at han blev blind paa det ene Øje. — I Krigsaarene — 1914—18 — sejlede han med Englandsbaadene, der bragte Smør og Flæsk til England, flere af disse Skibe blev torpederede eller minespængte, og Sejladsen var baade farefuld og anstrengende. Under en af disse Ture, hvor flere Skibe fulgtes ad i Konvoj, blev de angrebet af fjendtlige Krigsskibe, nogle af Fragtskibene blev torpederede, men det Skib, Søren Poulsen sejlede med, undslap dog; under disse farlige Sejlture blev hans Nerver ødelagte, og han holdt da op med at sejle.

Den 10. April 1917 blev han gift med *Birthe Hole* fra Bergen i Norge, hvor hun er født 19. Februar 1893. — Da han holdt op med at sejle, flyttede de til Bergen, hvor de nu har Fiskehandel, en Forretning, de vistnok har overtaget efter hendes Fader.

Johanne Billeschou.

Martin Billeschou.

Grethe Billeschou.

I Ægteskabet er der 5 Børn: 1. Arne Danner Martinsen, født 20. December 1917 i København. — 2. Ingeborg Martinsen, født 30. December 1918 i København. — 3. Sonja Johanne Martinsen, født 29. Juli 1920 i København. — 4. Hans Kristian Martinsen, født 10. Juni 1926 i Bergen, — og 5. Karen Margrethe Martinsen, født 5. April 1930 i Bergen.

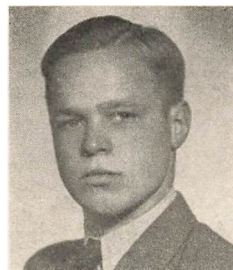
c.—3. *Johanne Marie Martinsen*, født 18. Januar 1889 i Gammelby, afsluttede sin Skoleuddannelse med at tage Handelsskoleeksamen, havde derefter Plads i forskellige Forretninger i Esbjerg og bistod sin Moder i Blomsterforretningen, indtil hun den 15. April 1921 blev gift med Billedhugger Martin Billeschou fra Vejle, hvor han er født 20. Maj 1892. De havde først en Forretning med Gravmonumenter og Billedhuggerarbejde i Vejle; denne Forretning blev imidlertid overdraget til en Slægtning, hvorefter Martin Billeschou startede en ny Forretning i Stormgade i Esbjerg, der efterhaanden voksede op og blev meget stor. Martin Billeschou er en dygtig Stenhuggermester, der har udført mange smukke Gravmonumenter og Stenfigurer, bl. a. fik han 1934 overdraget Arbejdet med alle Stenfigurer til Udsmykning af den restaurerede Slotsruin „Koldinghus“ i Kolding.

Johanne og Martin Billeschou har 4 Børn: 1. Kirsten Maria Billeschou, født 7. Januar 1922 i Vejle. — 2. Inge Billeschou, født 9. September 1923 i Esbjerg. — 3. Andreas Billeschou, født 30. December 1924 i Esbjerg, — og 4. Grethe Johanne Billeschou, født 17. Januar 1927 i Esbjerg.

F.—6. *Mette Sørensen*, født 22. August 1863 i Terpæger. Hun var Maren Frøsig Hansdatter og Søren Poulsens yngste Barn;

Kirsten og Inge Billeschou.

Andreas Billeschou.

ogsaa hun hørte til den Gren af Slægten, der var ladet med Energi og Virkelyst, og som følte Trang til selvstændig Virksomhed.

Smørproduktionen stod her i Danmark paa et ret lavt Stade, indtil Docent N. J. Fjord i Begyndelsen af 1870erne begyndte paa Forsøgene med en bedre Smørproduktion for Øje. Interessen derfor vakt, og paa mange Gaarde rundt om i Landet blev der indrettet de saakaldte Is- og Vandmejerier; d. v. s. man fik i Mælkekældrene indrettet flade Betonbassiner, hvor Fadene med den nymalkede Mælk hensattes, saa man ved Hjælp af isafkølet eller koldtrindende Vand fremmede en hurtigere og bedre Fløde-afsætning, end man før havde kendt. Det var vel nok de dygtigste Husmødre, der viste Vejen, men det blev snart de unge Døtre, der tog Opgaven op og lod sig uddanne som Mejersker. Da saa Centrifugen omkring 1880 begyndte at gøre sig gældende, og de første Dampmejerier opstod, var det ogsaa de unge Kvinder, der var i Forgrunden. Smørproduktionen var jo fra gammel Tid Kvindearbejde. Senere blev det Mændene, der vandt Overtaget ved Smørfremstillingen, de tunge Mælketransportspande og den udviklede Maskinteknik i Dampmejerierne krævede mere end Kvindernes Kræfter og Evner kunde magte. I disse Gennembrudsaaer paa Mejerivæsenets Omraade blev der kaldt paa de dygtigste og driftigste af Danmarks unge Kvinder og Mænd, og det var en ikke lille Skare, der meldte sig til Tjeneste.

Til disse unge hørte Mette Sørensen fra Terpager. Hun lod sig uddanne til Mejerske; lærte først paa Mejeriet „Kildevæld“ ved Kolding, var derefter Elev paa Ladelund Mælkeriskole ved

Brørup. En af Mejeriskolelærerne — Leegaard — fattede Interesse for den dygtige Mejerske og blev medvirkende ved hendes Karriere. Først skaffede han hende en Plads paa et privat Mejeri i Nærheden af Vejle. — Mejerieieren dér var Søn af den kendte og dygtige Møller Fogh i Jedsted Mølle ved Gredstedbro. — Senere kom hun, — ogsaa paa Leegaards Anbefaling, — til Randers som Mejerske. Her stiftede hun Bekendtskab med en Gaardmandssøn, *Jens Hansen Jensen*, født 22. August 1862, samme Dag som Mette, fra Vorup, med hvem hun blev gift den 7. Oktober 1888. — Landbrugs- og Mejerilærer Leegaard var ved den Tid beskæftiget med Udtørring af Sjørring Sø i Thy, og da der ved samme Tid blev bygget et nyt Mejeri i Sjørring, foranledigede han, at Mette og Jens H. Jensen fik Bestyrerpladsen paa dette Mejeri. Her virkede de, indtil omkring ved Aarhundredskiftet, da de flyttede til Snedsted i Thy, hvor de dog kun var et Par Aar; thi da Mettes Fader, Søren Poulsen, døde i 1903, overtog de hans lille Ejendom i Terpager; her kom de dog kun til at bo et Par Aar, hvorefter de købte en større Ejendom, „Helenesminde“, ved Kolding, og her boer de endnu, — 1935 —. Men de har ladet opføre et nyt Hus ved Strib, som de lader Børnene benytte til Sommerhus i Ferierne, indtil de maaske selv, en Gang, naar de afstaar Gaarden, vil bebo det paa deres gamle Dage.

Mette og Jens Hansen Jensen har 4 Børn: — 2 af Sønnerne har taget Navneforandring til „Degerbøl“. —

a.—1. *Peter Sigfred Degerbøl*, født 21. Juli 1889 i Sjørring. Er Kommunalærer i København. Gift med *Maria Scharnowsky*, født 28. Juni 1882 i Holstebro. De har ingen Børn.

b.—2. *Søren August Jensen*, født 5. Oktober 1891 i Sjørring. Ejer Gaarden „Helenesminde“ pr. Ejstrup — i Seest Sogn ved Kolding — ugift.

c.—3. *Magnus Anton Degerbøl*, født 8. Juli 1895 i Sjørring. Han er Dr. phil. og Amanuensis ved Universitetets zoologiske Musæum i København, har været paa Trappen til en Professorpost ved Universitetet. — Deltog i Ejnar Mikkelsens Grønlandsekspedition i 1932, hvor han gjorde et prægtigt og meget sjældent Gravfund.*)

*) Se Terkel Mathiasen: „Skrællingerne i Grønland“, Side 96—97.

M. A. Degerbøl er gift med *Ellen Karberg Jürgensen*, født 3. Januar 1896 i Svenstrup paa Als. — De har 2 Børn: Jens Thor-kild Degerbøl, født 21. Februar 1926 og Birgit Jytte Degerbøl, født 27. Juli 1929.

d.—4. *Dagny Jensen*, født 22. Maj 1902 i Snedsted. Gift 15. Oktober 1933 med *Frank Villiam Jersdorff Buchholtz*, Tand-tekniker, født 28. December 1906 i Strib. Et Barn: Xenia Rigmor Viktoria Jersdorff Buchholtz, født 1. August 1934. — Boer i Strib.

ASCHOU-SLÆGTEN

(*Table 5*)

2. *Hans Hansen*, født 16. Februar 1833 i Vilslev, var Mette Nikolajsdatter og Gamle Hans Hansens yngste levende Barn. — Allerede Aaret efter, at Søsteren, Maren, var bleven gift med Søren Poulsen i Terpager, faar Hans Hansen Skøde paa Gaarden i Vilslev i Aaret 1852. — Han var da kun 19 Aar gammel, men gamle Hans Hansen maa vel have fundet det rigtigst at gøre Skifte med Børnene, nu da Datteren selv satte Bo. Han blev dog selv ved at være Mand paa Gaarden, indtil Sønnen blev gift den 20. Juni 1863 med Naboens Datter, *Maren Sørensdatter — Thude* —, hun var født 15. Maj 1832, Datter af Gaardejer Søren Thude og Kirsten Marie Simonsdatter, der ejede Gaarden, Matr. Nr. 12 i Vilslev, lige Vest for Hans Hansens. Hans Hansen og Maren Thude fortsatte Driften af Gaarden i det gamle, solide Spor, som hans Forældre havde gjort, saalænge de levede sammen. — Hans Hansen var en livsglad Mand, der gerne gik i Byen for at faa sig en Sludder, han kunde være kaad og morede sig kosteligt, naar en Spøg, selv om den kunde være noget grovkornet, lykkedes for ham. — Lige over for Gaarden laa Byens Børneskole paa den modsatte Side af Vejen: I Haven, som vendte ud mod Gaden, stod der et Par gamle Æbletræer, der bar en Mængde smaa Æbler, og det hørte til en af hans store Fornøjelser, naar Skolebørnene om Efteraaret var paa Legepladsen, da at kaste eller strø Æblerne som Korn til Kyllinger over til Børnene, der i vild Tummel løb efter Æblerne og ikke sjældent

Maren Hansen, Døtre og Datterdatter.

fik Træskoene fulde af Vand i Gadegrøfterne eller trillede rundt i Gadesnavset af lutter Ivrighed for at faa i Frugterne. Da lo Hans Hansen, saa det gjaldede. Der lever endnu adskillige, som mindes disse Æblejagter og andre af Hans Hansens Paafund med et Smil.

Efter 25 Aars Ægteskab hændte det, at man en Morgen — 15. Januar 1889 — fandt Hansen i Stalden død for egen Haand. — Dette var forfærdeligt for Maren og Børnene og aldeles uforstaaeligt for alle. Han var som nævnt en livsglad Mand, levede i

det bedste Familieforhold, hans økonomiske Kaar var gode, han var hverken drikfædig eller udskejende, og han havde intet alvorligt udestaaende med noget Menneske; hans Død var en Gaade. — Men det hænder, et Menneske med et tilsyneladende let Sind har en snæver Horisont; forvirres deres Begreber, formørkes alt om dem, og de griber til fornuftstridige Handlinger.

Paa Gaarden blev alt ved at gaa i den gamle Gænge, ogsaa efter Hans Hansens Død. Der blev fæstet en Avlskarl eller Gaardbestyrer, og forøvrigt tog baade Maren og hendes Døtre sig af Gaardens Drift med Dygtighed. De var med baade i Mark og Enge, og der var faa eller ingen i Vilslev, der kunde læsse et større eller smukkere Læs Hø end Hans Hansens Døtre.

Med Undtagelse af Laden var Gaardens Bygninger ikke alene meget gamle, men daarlige og ubekvemme at arbejde i. Disse lod Maren og den yngste Datter, Hansine Hansen, nedbryde i Aaret 1915. — Stalden, der laa i den østre Længe, blev flyttet over i

Lærer Kristensen
med Familie.

Vestlængen, hvor der blev opført en ny Stald, der var baade tidsvarende og moderne. Paa det gamle Stuehus's Plads rejste der sig et nyt som en Fugl Fønix af Asken. — Det er i hvert Fald for Tiden det smukkeste Stuehus i Vilslev. — Østlængen blev ikke genopført, saa Gaardspladsen nu ligger aaben ud mod Kirkevejen. — Maren døde den 23. August 1917, ca. 85 Aar gammel efter at have været Enke i 28 Aar.

I Ægteskabet var der 4 Børn:

A.—1. *Mette Marie Hansen*, født 9. April 1864 i Vilslev. Gift 2. April 1887 med Gaardejer *Peder Knudsen* i Vilslev, født 24. Januar 1853 i Vilslev, hvor de overtog hans Fødegaard, Matr. Nr. 26. Men Ægteskabet varede kun i godt 6 Aar, idet *Mette Marie* døde den 10. Oktober 1893, kun 30 Aar gl. — Hun efterlod sig Mand og 3 Pigebørn:

a.—1. *Kirstine Knudsen*, født 12. December 1887 i Vilslev. Gift 28. April 1914 med Gaardejer *Jannik Andersen* i Jedsted, født 26. Juli 1885 i Varming, Seem Sogn. — De har 4 Børn: 1. *Tage Andersen*, født 25. December 1914 i Jedsted. — 2. *Arne Andersen*, født 27. September 1916 i Jedsted. — 3. *Metha Andersen*, født 2. Januar 1919 i Jedsted og 4. *Irene Dorthea Andersen*, født 4. September 1920 i Jedsted.

b.—2. *Maria Knudsen*, født 19. August 1889 i Vilslev. Gift 21. April 1924 med Lærer *P. G. Kristensen* i Dybe ved Lemvig, født 16. August 1883 i Vinderup. — Ingen Børn.

c.—3. *Mathea Knudsen*, født 14. Oktober 1891 i Vilslev. Gift 6. April 1913 med *Ditlef Jensen*, Jedsted, født 13. August 1894. — De rejste i Januar 1927 til Arizona i U. S. A., hvor de har boet siden. — De har 3 Børn: 1. *Metha Marie Jensen*, født 13. Juni 1913 i Vilslev Sogn. — 2. *Rudolf Jensen*, født 1926 i Hostrup Sogn ved Varde. Død i Januar 1927 — 10 Maaneder gl. — paa Atlanterhavet under Overfarten til Amerika. — 3. *Rudolf Jensen*, født i August 1927 i Arizona, U. S. A.

B.—2. *Hans Hansen*, *Maren* og *Hans Hansens* eneste Søn, født 28. Februar 1867, han døde 5 Uger gammel.

C.—3. *Kirsten Marie Hansen*, født 25. Juli 1869 i Vilslev. Gift 30. Oktober 1907 med *Jens Thomsen*, Jedsted, født 20. September 1858 i Abterp i Slesvig. — Til denne Datter og Svigersøn afstod *Maren Hansen* en Del af hendes Gaards Jorder, hvortil hun købte Bygninger fra en udstykket Gaard, Matr. Nr. 14 i Vilslev. — Her begyndte *Marie* og *Jens Thomsen* som Gaardmandsfolk, men deres Ægteskab og deres Manddomsgerning varede kun kort; thi allerede efter knapt 2 Aars Ægteskab døde *Kirsten Marie*, den 7. Juni 1909, 40 Aar gl. *Jens Thomsen* sad derefter i en Del Aar hen med Gaarden som Enkemand, men afhændede den senere til en Brodersøn. — Han overlevede sin Hustru i 23 Aar og opholdt sig i mange Aar, efter at han havde afstaaet Gaarden, hos sin Broder, *P. C. Thomsen*, i Jedsted, hvor han døde den 10. Juni 1932, ca. 74 Aar gl.

D.—4. *Hansine Hansen*, født den 19. Juni 1873 i Vilslev. Hun overtog Slægtsgaarden ved Moderens Død, er ugift, men driver Gaarden mønsterværdigt — omkap med de bedste i Byen; thi hun er Landbruger med Liv og Sjæl. — Hun er dog ikke uden god Bistand. Thi hendes Gaardbestyrer, *Jørgen P. Nielsen*, der har været knyttet til Gaarden i over 40 Aar, har været hende og hendes Moder en dygtig Medhjælper. De to gaar nu og er ved at blive gamle Mennesker i den nye Gaard.

ASCHOU-SLÆGTEN

(Tavle 6)

1. *Nikolaj Larsen Aschou*, født 4. Januar 1825 i Vilslev, er den ældste af Lars Larsen og Ane Else Kromans Børn. Han blev gift 15. December 1855 med *Ane Marie Sørensen* fra Tornum i Sønderjylland, hvor hun er født 24. December 1836. — 1857

Nicolaj Aschou og Ane Marie Aschou.

købte de Hovedparcellen af Anders Jepsens Gaard, Matr. Nr. 18 i Vilslev, der da blev udstykket.

Nikolaj Aschou havde i sine unge Aar lært Bygningshaandværket ligesom de øvrige Mandfolk af Aschouslægten, men da han have købt Landejendommen, gav han sig mest af med den og lagde snart Haandværket helt paa Hylden. — Her havde Ane Marie og Nikolaj Aschou deres Hjem og Virksomhed i 35 Aar, men da begge deres Døtre var blevet gifte og bosiddende i Gørding Sogn, og de selv paa Vej til at blive gamle Folk, solgte de Ejendommen i Vilslev og flyttede til Gørding, hvor de tog Ophold hos deres ældste Datter og hendes Mand paa Risagergaard i gl. Gørding. Her døde Nikolaj Aschou den 22. Oktober 1909, ca. 84 Aar gammel. Ane Marie, der overlevede ham i godt en halv Snes Aar, døde den 26. Juni 1920, ogsaa 84 Aar gl. De er begravede paa Gørding Kirkegaard. — Det var et Par gamle, agtværdige og afholdte Mennesker, der fik Lov at leve længe med hinanden. I 1905 blev deres Guldbryllup fejret i Gørding, og først 4 Aar derefter blev Ane Marie Enke. De havde i Ægteskabet kun de 2 Døtre:

A.—1. *Cecilie Marie Aschou*, født 12. Januar 1857 i Vilslev Gift den 28. September 1878 i Vilslev med *Hans Jensen* fra —

Hans Jensen med Familie.

Fra venstre staaende: Knud Rasmussen og Hustru Kirstine, f. Jensen, Anton M. Jensen, Hans Th. Pedersen og Hustru Ane Marie, f. Jensen, siddende: Ida Jensen, f. Hansen, Hans Jensen, Cecilie Jensen, f. Aschou, og Søren Larsen Jensen.

ja, det er en hel lille Solstraalefortælling. — Hans Jensen er født 13. Marts 1842 i Tornum i Lintrup Sogn i Sønderjylland, og der havde han lært Cecilie at kende, naar hun som Barn sammen med sine Forældre besøgte Moderens Slægt i Tornum. Hans Jensen, der var en uformuende ung Mand, rejste i sine Ungdomsaar til Amerika, hvor han ved Flid og Dygtighed erhvervede sig en Formue. Han gik ofte i det fremmede og tænkte paa sit Hjem og sine Ungdomsaar. Blandt disse Erindringsbilleder dukkede ogsaa det lille Pigebarn, Cecilie, fra Vilslev op, der som Barn havde vundet sig en Plads i hans unge Hjerte. Han tænkte mere og mere paa hende, og en Dag skriver han til hendes Moders Søster, der var blevet gift med Maler Jessen i Jedsted, Vilslev Sogn, og beder hende meddele ham, om hendes Søsterdatter, den lille Cecilie i Vilslev var blevet gift eller forlovet. Mosteren skrev til Hans Jensen, at Cecilie ikke var nogen af Delene. Hans Jensen snørde da sin Ransel og rejste sporenstregs hjem til Danmark,

opsøgte Cecilie i Vilslev, friede til hende og fik Ja. — Cecilie var den Gang 21 Aar gl., Hans Jensen 36 Aar. Hans Jensen købte da Risagergaard i Gørding, hvor de flyttede ind efter deres Bryllup, der fejredes den 28. September 1878 i hendes Fødehjem i Vilslev.

Paa Risagergaard levede Cecilie og Hans Jensen sammen i mange Aar i et langt og virksomt Liv, medens en stor Børneflokk voksede op om dem. Da de blev ældre, afstod de Gaarden til en Søn, hvorefter de, 1912, flyttede ind i en Villa i Gørding Stationsby, hvor de henlevede deres sidste Aar; her døde Hans Jensen den 5. August 1927, 85 Aar gl. Cecilie overlevede ham i en halv Snes Aar, hun døde 27. April 1936, ca. 80 Aar gl., i Gørding.

I Ægteskabet var der 9 Børn, hvoraf de 2 yngste døde som smaa, medens flere af de øvrige er udvandrede til U. S. A.:

a.—1. *Kirstine Maria Jensen*, født 16. Januar 1879 i Gørding. Gift 22. Oktober 1902 med Manufakturhandler *Knud Rasmussen* i Gørding, født 25. December 1872 i Nr. Lyndelse paa Fyn. De ejede i mange Aar en betydelig Manufakturforretning beliggende ved Krydssets sydøstlige Hjørne, hvor Hovedgaden og Jernbanen skærer hinanden i Gørding Stationsby; men i Begyndelsen af 1930'erne begyndte Knud Rasmussens Helbred at svigte, han lod da Forretningen bortforpagte, hvorefter han og Kirstine trak sig ud af al Virksomhed for at hvile ud og for atter at vinde Helbredet tilbage, men det skulde desværre gaa anderledes; thi den 17. April 1936 afgik Knud Rasmussen ved Døden, 63 Aar gl. Kirstine Rasmussen ejede Forretningen indtil 1941, da hun afhændede den til Forpagteren.

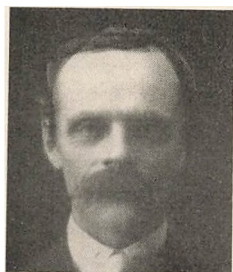
I Ægteskabet var der 2 Børn, en Datter og en Søn: Datteren, *Anna Askov Rasmussen*, er født 23. Februar 1904 i Gørding, hun rejste 1924 til Amerika, hvor hun blev gift med *Georg Schumann*, der var fra Silkeborg, men efter godt en halv Snes Aars Forløb, vendte de atter tilbage til Danmark og har nu — 1942 — et Bageri „Alderslyst“ i Silkeborg. — De har ingen Børn. — Og Sønnen, *Hans Askov Rasmussen*, er født 1. August 1906 i Gørding. Han er udlært som Kolonialkommis, var derefter — 1934 — paa Uddelerskolen ved Middelfart; men har nu selv startet en

Anna Schumann.

Hans Rasmussen.

Jens H. Jensen.

Kolonialforretning i Gørding. Han er ugift, men hans Moder bestyrer Huset for ham.

b.—2. *Jens Hansen Jensen*, født 13. April 1880 i Gørding. Den 8. April 1903 rejste han til U. S. A., hvor han blev gift med *Klara Ravnholdt*, der er født i Amerika. Hendes Fader var en Ungdomsven af hans Fader, mens denne var i Amerika. — De bor i Solvang — en dansk Koloni i Californien. — De har 2 Børn: Tvillinger, Magne og Anders Jensen, født 2. Marts 1916.

c.—3. *Nikolaj Larsen Jensen*, født 22. December 1881 i Gørding. Han rejste i Oktober 1902 til Amerika til Solvang i Californien, hvor han er gift med *Marie Hansen*, der er født paa Sjælland og altsaa ogsaa udvandret. De har 2 Børn.

d.—4. *Søren Larsen Jensen*, født 1. April 1883 i Gørding. Han ejer Fødegaarden, Risagergaard, som han overtog efter sine Forældre i Aaret 1910. — Snart efter Overtagelsen lod han Stuehuset ombygge. Han var gift med *Kirstine Nielsen* fra Tangegaard ved Gørding, men dette Ægteskab varede kun i nogle faa

Klara Jensen.

Nikolaj L. Jensen.

Marie Jensen.

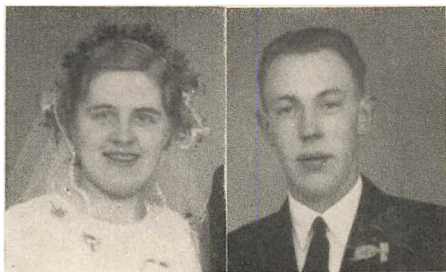
Søren L. Jensen med Familie.

Staaende fra v.: Magne J., Hans J., Krestian J., Peder J. og Anna J.
Siddende fra v.: Søren L. J., Knud J., Ida Maria J. (f. Hansen), Askov J.
og Anton Jensen.

Aar, hun døde den 10. Juni 1914 og efterlod sig 2 Børn: En Son, Kristen N. Jensen, født 1. September 1911 i Gørding. Han er uddannet ved Kolonialhandelen og er nu Købmand i Grønnebæk ved Jels i Sønderjylland. Er gift og har en Datter, Tove Jensen, født 1940. Og en Datter, Cecilie Askov Jensen, født 8. April 1913 i Gørding. — Hun er gift 1934 med *Alfred Mathiasen*, som er Mekaniker. De bor i Videbæk ved Skern og har et Barn, Carlo.

Søren Larsen Jensen blev gift 2. Gang den 1. April 1916 med *Ida Hansen*, født 16. August 1882. Datter af Ane og Søren Hansen, der nu havde Landejendom i Gørding, men som før havde haft Bageriet i Vilslev, hendes Farfar var den kendte, gamle Fruelund Smed ved Kærgaard.

Søren Jensen og Ida har i Ægteskabet haft 9 Børn, hvoraf den yngste døde som ganske lille: 1. Hans Jensen, født 19. Januar 1917 — 2. Peder Jensen, født 8. Oktober 1918. Gift med Anna,

Kristen N. Jensen og Hustru.

født Smidt, Bramminge, hvor Peter er Snedker, de har et Barn, Erik Jensen — 3. Kristian Jensen, født 14. Maj 1920 — 4. Magne Jensen og 5. Anna Jensen (Tvill.), født 2. Marts 1922 — 6. Anton Jensen, født 28. August 1924 — 7. Askov Jensen, født 9. Marts 1926 og 8. Knud

Jensen, født 14. Februar 1928. — Alle født i Gørding.

e.—5. *Anton Marinus Jensen*, født 22. Februar 1885 i Gørding. Han rejste til Amerika, hvor han blev gift med *Ninna Gjerslufsen*, som var født i Vejrup. Hun kom til Amerika, da hun var 4 Aar gammel. De har 2 Børn: Gertrude og Wanita Jensen.

f.—6. *Gertrude Marie Jensen*, født 7. Januar 1887 i Gørding. Ogsaa hun er rejst til Amerika. Gift med *Hans Ris* fra Holsted. De har 3 Børn: Jack, Georg og Gertrude Ris.

g.—7. *Ane Marie Kirstine Jensen*, født 26. April 1889 i Gørding. Gift den 21. November 1912 med Slagter *Hans Thorvald Petersen*, født den 23. Februar 1891 i Byen Loberia i Argentina, Sydamerika, hvorfra han i 1906, da han var 15 Aar gammel, vendte tilbage til Danmark sammen med sine Forældre og Søskende, hvor hans Fader købte Proprietærgaarden „Gørdinglund“. Da Hans Th. Petersen og Marie Jensen blev gift, udstykkede hans Fader, P. K. Pedersen, Varho Vestergaard fra Gørdinglund, der skulde være de nygiftes fremtidige Hjem, men efter 5 Aars Forløb solgtes Varho Vestergaard, hvor efter Marie og Hans Petersen bosatte sig i Gørding Stationsby, til de i 1921 købte en Slagterforretning i Nørrégade, som efterhaanden blev arbejdet op til en betydelig Forretning, og Hans Petersen og Marie

Alfred Mathiasen og Hustru.

er blevet et Par meget skattede og afholdte Forretningsfolk i Byen. De har 3 Børn: 1. Karen Jensen Petersen, født 17. August 1913. Gift med Dekorator F. Faurnaies Buchvald i Sønderborg — 2. Cecilie Jensen Petersen, født 21. April 1918 — og 3. Peder Kristensen Petersen, født 4. September 1921.

h.—8. *Mads Jensen*, født 21. Maj 1891 og død $\frac{3}{4}$ Aar gammel i Gørding.

i.—9. *Magna Jensen*, født 2. Juni 1894 og død $\frac{3}{4}$ Aar gammel i Gørding.

Hans Riis med Familie.

B.—2. *Ane Else Askov*, født 16. April 1868 i Vilslev. Hun opholdt sig i Ungdomsaarene hjemme hos sine Forældre i Vilslev, indtil hun den 8. Maj 1897 blev gift med Muremester *Hans Peder Hansen* i Gørding. Han er født den 8. Maj 1857 i Jernvedlund. H. P. Hansen, der var en solid og begavet Mand, blev valgt som Repræsentant for den jyske Husmandskreditforening i Ribe Amt og har nu i mange Aar, indtil sin Død, bestridt dette Hverv med megen Dygtighed.

Hans Peder Hansen døde 1935 i Gørding. Hans Hustru overlevede ham i 6 Aar, hun døde den 26. Juli 1941 — efter en Operation for Blindtarmsbetændelse paa Sct. Josephs Hospital i Esbjerg — 73 Aar gammel.

I Ægteskabet er der 4 Børn:

a.—1. *Maren Kirstine Magdalene Hansen*, født 17. September 1897 i Gørding. Rejste 1928 til Amerika, hvor hun er bosat i Californien.

b.—2. *Søren Hansen*, født 12. September 1899 i Gørding.

H. P. Hansen med Familie.

Nederste Rk. fra venstre: Ane Else H., f. Aschou, H. P. Hansen, Kirstine H. og Maria H., øverst: Søren Hansen og Nikolaj Askov Hansen.

Gift 24. September 1921 med Magda Madsine Johansen, født 12. Maj 1901 i Lourup. Søren Hansen, der ligesom sin Fader, var Murer af Profession, var indtil 1932 bosiddende i Esbjerg, hvorefter han flyttede til Gørding for at bistaa sin Fader. Efter Faderens Død i 1935 valgtes Søren Hansen til hans Efterfølger som Repræsentant for Husmandskreditforeningen i Ribe Amt. — De har 3 Børn: 1. Hans Peter Hansen, født 8. Oktober 1923 — 2. Johan Askov Hansen, født 21. November 1924 — og 3. Arne Askov Hansen, født 23. September 1929.

e.—3. *Anna Maria Kirstine Hansen*, født 17. November 1901 i Gørding. Er ogsaa rejst til Amerika og skal ligesom Søsteren være bosat i Californien.

d.—4. *Nikolaj Askov Hansen*, født 16. September 1906, i Gørding. Gift 4. September 1932 i Bramminge Kirke med Anne Margrethe Garmelgaard, Frisvad Mølle, født 17. Februar 1908. — Hendes Forældre bor nu (1934) i Elmegade i Bramminge. — Nikolaj A. Hansen er Bankassistent i „Varde Bank“ i Esbjerg.

Søren Hansen og
Hustru med Bør-
nene Hans Peter
H., Johan Askov
H. og Arne Askov
Hansen.

— Har 2 Børn: Else Marie Askov Hansen, født 24. December 1933 og Kirsten Askov Hansen, født 1. Oktober 1936 i Esbjerg.

ASCHOU-SLÆGTEN

(Tavle 7)

2. *Christoffer Frederik Larsen*, født 6. Juni 1829 i Vilslev. Han er opkaldt efter sin Faders afdøde Halvbroder, der igen var opkaldt efter Herremanden paa Kjærgaard, Christoffer Frederik von Gersdorff. Denne Slægt er saa vidt vides uddød, i hvert Fald forsvundet her fra Egnen, men Navnet er dog blevet bevaret gennem Aschouslægten, hvori det findes fremdeles.

Stoffer Larsen, som han almindeligt kaldtes, overtog Ejendommen — Birkedommergaarden — efter sine Forældre den 27. November 1858. — Den 21. April 1860 blev han gift med *Hanne Pedersen* fra Hjortlund, hun var da kun 17 Aar gammel, er altsaa født 1843. — Hun var Søster til Gaardejer Niels P. Garner i Vilslev, hvis Hustru var en Kusine til Stoffer Larsen. — Hendes Fader, Peder Garner, var Gaardmand i Hjortlund, han gav sig en hel Del af med Smugleri over Kongeaaen. Mærkelig nok var hans ældste Søn, Jørgen P. Garner, Toldkarl ved Grænsen i

Nikolaj Askov Hansen med Familie.

Vilslev i flere Aar, senere Toldkontrolør i Skern og Skanderborg, indtil han overtog Fødegaarden i Hjortlund.*) Hanne Pedersen skal have været en meget smuk Pige, hvilket vel nok har været noget medvirkende til hendes tidlige Ægteskab; men hun blev meget tidlig Enke. Efter 5 AarsForløb døde Christoffer

Larsen ret pludselig, han fik en „Rørelse“ (Apoplexi) og døde den 10. Maj 1865, 36 Aar gammel. Hanne blev snart gift igen, hendes anden Mand hed *Peder Termansen*, han var fra Vilslev og Broder til Knud og Hans Termansen, der begge var bosatte i Vilslev, og hvoraf sidstnævnte ejede Fødegaarden — Matr. Nr. 20. — Hanne og Peder Termansen afhændede Birkedommergaarden til Stoffer Larsens Morbroder, Jørgen Kromann i Vilslev. Dermed gik Birkedommergaarden ud af Aschouslægtens Eje.**)

Christoffer Fr. Larsen og Hanne havde 2 Børn:

A.—1. *Lars Larsen Aschou*, født 4. August 1861 og død 1864, 3 Aar gammel i Vilslev.

B.—2. *Søren Peder Larsen*, født 14. Maj 1864 i Vilslev. Da hans Moder giftede sig igen, og Fødehjemmet blev solgt, flyttede hun og hendes Mand til Skernegnen, hvor de købte en Landejendom — vistnok i Lønborg ved Tarm. — Men Sønnen, Søren Peder, kom i Huset hos sin Farbroder, Nikolaj Larsen Aschou i Vilslev, hvor han nød Opdragelse og Skolegang, indtil han 1875 rejste til Lønborg til sin Moder, hvor han opholdt sig, indtil han den 31. Marts 1898 blev gift med *Ane Kirstine Jensen*, født 8. April 1871 i Skern; hvorefter han flyttede dertil, — vistnok til Bølling ved Skern. — Men dette Ægteskab varede

*) Se „Fra Ribe Amt“ — Historisk Samfund — 3. Bind, 1911, Side 150. S. Alkærsig: Smugleriet ved Kongeaen.

**) Birkedommergaarden optræder igen i denne Slægtshistorie under Afsnittet „Næsbjergslægten“.

Søren Lassen med Familie.

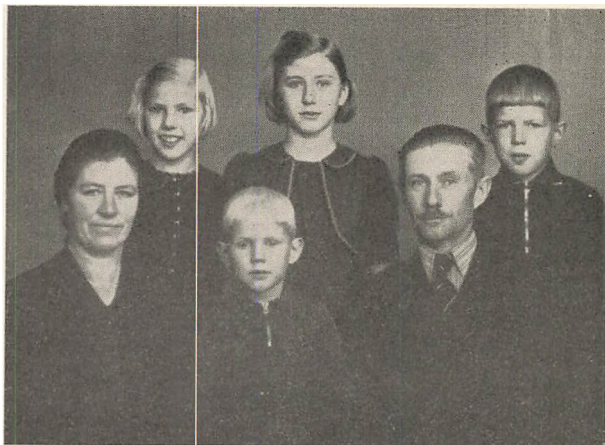
Staaende fra v.: Alfred L., Dagny L., Kirstine L., Valborg L., Peder L., Morten Nielsen, Frederik L., Jens Ladegaard og Niels L., Fem Børn staaende i Midten: Carlo L. (Niels L.s Søn), saa en lille Pige, som ikke hører Familien til, Anna og Maja L. (Frederik L.s Børn), Jenny Ladegaard. Siddende foran fra v.: Agnes L., Johanne Ladegaard (f. Lassen) med Kristian Ladegaard paa Skødet, Sine og Søren Lassen, Anine Nielsen (f. Lassen) med Arne Nielsen paa Skødet.

kun i 10 Aar, Ane Kirstine døde i 1908 og efterlod sig 4 Børn. — Samme Aar, den 20. Oktober, giftede Søren Peder Larsen sig 2den Gang med *Nielsine Faartoft*, født 10. April 1878 paa Mors.

Ejendommen i Bølling ved Skern blev solgt i 1916, da Børnene af 1ste Ægteskab var ved at naa Myndighedsalderen. Søren Peder flyttede da til Borrisegnen, hvor han efterhaanden ejede flere Ejendomme, bl. a. i Gravild, i Ejstrup ved Faster, i Sdr. Felding, og siden 1930 i Borris Kirkeby, hvor han døde; han blev begravet 2. Pinsedag den 29. Maj 1939.

Søren Peder Larsen blev som gammel Mand blind paa en ejendommelig Maade. Øjeæblerne og Synet fejlede ikke synderligt, men Øjenlaagenes Muskler eller Nerver slappedes, saa de altid var lukkede, skulde han se noget, maatte han aabne Øjenlaagene med Fingrene, naar han slap dem, faldt de til igen. — Ogsaa i 2det Ægteskab var der 4 Børn.

Børnene i 1ste Ægteskab:

Frederik Lassen
med Familie.

a.—1. *Christoffer Frederik Larsen*, født 29. Januar 1899. Gift den 12. April 1927 med *Kirstine Jensen*, født 25. April 1899. De bor i Nr. Vium, hvor de har Landejendom og har 3 Børn: 1. *Maren Larsen*, født 12. April 1928 — 2. *Ane Kirstine Larsen*, født 16. Oktober 1930 — og 3. *Niels Peder Larsen*, født 26. Maj 1935.

b.—2. *Johanne Larsen*, født 27. April 1900. Gift 27. Marts 1927 med *Jens Skov Ladegaard*, født 15. Maj 1900. Har Landejendom i Vester Nebel ved Kolding. — 2 Børn: *Jenny Ladegaard*, født 26. Januar 1929 — og *Kristian Ladegaard*, født 22. Juni 1932.

c.—3. *Niels Mathias Larsen*, født 23. Oktober 1902. Gift 16. November 1926 med *Thora Valborg Jensen*, født 9. Juli 1904. De har Landejendom, „Heldgaard“, i Borris. — 2 Børn: *Karlo Emil Larsen*, født 28. September 1927 og *Mariane Heldgaard Larsen*, født 23. December 1932.

d.—4. *Peder Larsen*, født 12. Oktober 1905. Gift den 13. November 1936 med *Ane Heldgaard Larsen*. — Hun er beslægtet med forannævnte Valborg Jensen i Heldgaard ved Borris. — De bor i Gravild ved Borris.

Børnene i 2det Ægteskab:

e.—5. *Aninna Kirstine Augusta Larsen*, født 28. April 1909. Gift 21. December 1930 med *Morten Nielsen*, født 3. August

1896. Han er Brøndgraver i Sdr. Felding. De har 1 Barn, Niels Arne Nielsen, født 8. September 1931.

f.—6. *Agnes Kristine Mathilde Larsen*, født 8. September 1913.

g.—7. *Alfred Kristian Aschou Larsen*, født 22. Juni 1916, og

Niels Lassen med Familie.

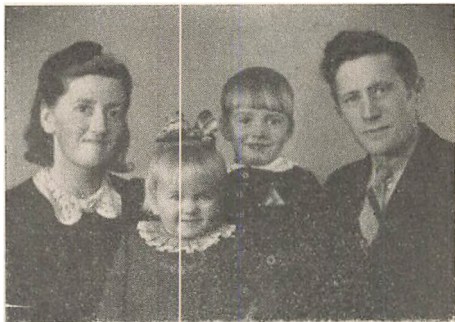
h.—8. *Dagny Metha Kirstine Larsen*, født 3. Februar 1920.

ASCHOU-SLÆGTEN

(*Table 8*)

IV. *Peder Aschou Nikolajsen*, født 31. August 1799 i Vilslev. Han var næst yngste Barn af Nikolaj Jæger Aschou og Maren Lauridsdatter og opkaldt efter Farfaderen, Peder Aschou, den gamle Degn fra Darum, — det var vel nok som Følge deraf, at Peder Aschou mest var kendt under Navnet „Per Degn“. — Han lærte, ligesom sine Brødre, Bygningshaandværket hjemme hos Faderen, ligesom han ogsaa fik noget Kendskab til Landbruget ved at hjælpe til med Arbejdet paa Ejendommen i Vilslev. Men for yderligere at dygtiggøre sig i Haandværket blev han sendt til København. — Den Gang var det en meget lang og besværlig Rejse; Jernbaner og Dampskibe var ukendte, og Rejsen maatte gøres til Fods og med Sejl- eller Robaade over Bælterne. — Af et Brev, dateret 4. Juli 1824, ses, at han har haft Arbejde hos en Snedkermester Knudsen, St. Kongensgade i København. — Han var en meget dygtig Snedker; nogle af hans Arbejder findes endnu og vidner om ualmindelig Dygtighed, bl. a. en Sykasse, som findes hos Fru Johanné Billeschou i Esbjerg, et Par Skabe hos Gaardejerske Hansine Hansen i Vilslev, samt flere andre Genstande andre Stedre hos Slægtninge.

Efter at han havde aflagt Svendep prøve i København, havde

Peder Lassen med Familie.

han lidt Penge i Behold, for dem lod han sig male hos en Portrætmaler i København. Fotografering var jo ukendt den Gang. — Dette Portrætmaleri findes endnu hos Sønnen, Vilhelm Aschous Enke i Holsted By. Billedet er dog saa medtaget, at der ikke har kunnet fremstilles et

blot nogenlunde Billede efter det. Ligesom den førømtalte Broder, Hans Aschou, havde Peder Aschou ved Siden af at passe sit Haandværk dygtiggjort sig ved at søge boglig Uddannelse, han gik for at være en veloplyst Mand, hvad han sikkert ogsaa var efter den Tids Almuesoplysning. — Han arbejdede i flere Aar udelukkende ved Haandværket, indtil han 42 Aar gammel giftede sig, den 6. November 1841, med *Else Margrethe Pedersdatter* fra Plougstrup, hun var meget ung, kun 21 Aar gammel. Hendes Fader var Skræder i Plougstrup, og ifølge Jernved Sogns Kirkebog var hans Navn Peder Pedersen-Skriver. Det sidst vedføjede Navn er ubestemt, det kan læses baade som Skriver og som det tyske Schneider (Skræder). — Ved sit Giftermaal blev Peder Aschou Gaardmand i Plougstrup, men om han har faaet Gaarden med Konen, eller om han har købt den, vides ikke. — Han var jo først og fremmest Haandværker, men ukendt med Landbruget var han heller ikke, han havde deltaget i Ejendommens Drift i Barndomshjemmet i Vilslev. Nogen dygtig Landmand blev han aldrig, det vedblev at være Haandværket, der overvejende lagde Beslag paa hans Interesse.

Der fortælles om ham, at han var et noget iltert Mandfolk med en egenraadig Karakter, han havde særegne Meninger om mange Ting; saaledes vilde han ikke have sin Gaards Bygninger forsikrede mod Brandskade, da han vidste, at de ikke brændte, naar det ikke var Guds Vilje. Alligevel brændte Gaardens Bygninger. En Dag de slagtede et Svin og var i Færd med at smelte Fedtet, gik der Ild i dette, og hele Gaarden nedbrændte til Grunden. Peder Aschou maatte ud at tigge „Til Braand“, som det

Maren Aschou.

A. P. Andersen.

Marie Andersen.

kaldtes, d. v. s. bede andre Folk om økonomisk Hjælp til Opførelse af nye Bygninger, hvad den Gang var ret almindeligt.

Dels dette Uheld, dels hans mindre Dygtighed som Landmand, maaske ogsaa noget hans egenraadige Karakter, samt de daarlige Tider for Landbruget, der døg var begyndt at bedres efter Statsbankerotten, bevirkede, at hans økonomiske Forhold gik tilbage. Han solgte af den Grund Gaarden omkring 1870 til Jacob Bondesen, men han og Else Margrethe betingede sig Ophold paa Gaarden, hvor han foruden Bolig ogsaa skulde have Værksted saa længe, de levede. Men allerede 5 Aar efter, den 25. Juni 1875, døde Else Margrethe, 54 Aar gammel, og 3 Aar efter hende døde Peder Acshou ogsaa, den 24. August 1878, 79 Aar gammel, de er begravede paa Jernved Kirkegaard.

Peder Aschou Nikolajsen og Else Margrethe Pedersdatter havde i Ægteskabet 9 Børn, der alle er født i Plougstrup:

1. *Nikolaj Pedersen Aschou*, født 22. Maj 1843 og død 20. December 18?? i Plougstrup. — Ugift.

2. *Maren Pedersen Aschou*, født 7. Februar 1845. — Død 2. Maj 1926 i Brørup. — Gift med *Hans Peder Andersen*, Fiering. Han var Smed, Gaardejer og Teglværksejer. Han blev begravet 16. April 1909 i Brørup. De havde 1 Barn:

A.—1. *Anders Peder Andersen*, født 16. Juli 1881 i Fiering, Brørup Sogn. Kom 1903 i Ribe Kathedralskole, tog først Realksamen med 2 Sprog og derefter i Sommeren 1900 Mat.-nat. Artium. Samme Aar indskrevet ved Københavns Universitet, hvor-

fra han tog theologisk Embedseksamen, Sommeren 1910, overtog senere Embedet i Blaaehøj-Filskov Pastorat, hvor han var Præst til sin Død. — I 1912, da han fik sit Embede, blev han gift med *Maria Henriette Boertmann Mohr Voss*, født 7. Juli 1880 paa Sjælland, Datter af Mejeriejer J. Henrik Boertmann Mohr Voss og Hustru, Kirstine, født Christensen, fra Gerskov paa Nordfyn. Hun var en begavet og dygtig Kvinde, der havde en betroet Stilling hos Firmaet Hornung og Møller indtil sit ret sene Giftermaal. — De unge Præstefolk kom kun til at virke i Præsteembedet i 8 Aar, de døde i en tidlig Alder og meget hurtigt efter hinanden. Præstefruen paadrog sig en heftig Hjernebetændelse og døde Julenat 1919, 39 Aar gammel. 4 Maaneder efter fulgte Præsten sin Hustru i Graven, han fik Gigtfeber, der slog sig paa Hjærtet, og døde ret pludseligt den 25. April 1920, 38 Aar gammel. — A. P. Andersen fik et særdeles godt Eftermæle af sin Menighed. — De efterlod sig 2 Smaabørn paa 6 og 3 Aar, der begge kom i Pleje hos deres Morbroder, Dyrlæge Børge Voss i Rynkeby ved Kerteminde paa Fyn. Kort efter fik de hans Efternavn uden dog at være Adoptivbørn:

a.—1. *Hans Peter Henrik Arne Boertmann Voss*, født 15. Juli 1913. Student fra Odense Kathedralskole 1931, Cand. mag. i Tysk og Dansk fra Københavns Universitet 1939. Oprettede i 1940 Vanløse Sprogkursus, som han nu leder samtidig med, at han underviser paa forskellige Skoler og Kursus. — Han er en litterær Begavelse, og en Afhandling: „Nordisk Orientering i nyere tysk Literatur“, et Studie over H. F. Bluncks historiske Romaner, er udgivet paa Tysk. — Ligeledes arbejder han som Kritiker ved forskellige Tidsskrifter. — Arne Voss er gift 16. Maj 1937 med *Alla Sigfusson* fra Nordfjord i Island. Hun er født 2. Juni 1912 som Datter af en Købmand. Viet i Rynkeby. — Ingen Børn. Bor Jernbaneallé, Vanløse.

b.—2. *Ulla Margit Boertmann Voss*,*) født 12. Januar 1917. Har gaaet paa Th. Langs Gymnasium i Silkeborg, senere uddannet som Reklametegnerske paa Tegne- og Kunstindustri-

*) Datteren henviser til, at der i Ribe Stifts-Tidende for 4. Maj 1820 har staaet Artikel „in memoriam“ over hendes Fader af hans Ven og Kammerat P. P. Jørgensen.

skolen for Kvinder i København. Gift 9. Oktober 1938 med Dyrslæge *P. Kjærulff Rasmussen* fra Odense, født 12. April 1910. Søn af Snedkermester *H. P. Rasmussen*. Vielsen fandt Sted i Rynkeby. 1 Søn:

1. *Jens Peter Kjærulff Voss Rasmussen*, født 5. Januar 1942. — Dyrslæge *Kjærulff* har Praksis i Dan-nemare paa Lolland.

Peder Kjærulff med Familie.

3. *Maria Pedersen Aschou*, født 18. Marts 1847 — Gift 6. November 1876 i Hunderup Kirke med *Jakob Thomsen Langballe*, født 4. Juli 1852 i Darum, Søn af *Kjæld Kristensen Langballe* paa *Kjærgaardsmark*. De boede i *Jedsted*, og her døde *Maria Aschou* ret pludselig. Hun havde et lille Barn, der laa i *Vuggen*, en Dag havde hun bøjet sig ned over *Barnet* og givet det *Die* i *Vuggen*, da hun rejste sig op, sank hun pludselig sammen og var død. Et *Hjerteslag* havde gjort *Ende* paa hendes *Liv*. Hun døde den 3. December 1879, 32½ Aar gammel. Hun er begravet paa *Vilslev Kirkegaard*. — *Sønnen*:

A.—1. *Peder Nikolaj Aschou Langballe*, født 28. Juni 1878 i *Jedsted*. — Han rejste til *Amerika*, da han blev voksen. Siden har man vist næppe haft *Forbindelse* hverken med ham eller *Faderen*.

4. *Christian Pedersen Aschou*, født 7. Oktober 1849. Boede paa *Mejlby Mark* i *Lintrup Sogn*, hvor han havde en *Landejendom*. Han var 2 Gange gift; hans første *Kone* hed *Ingeborg Hagensen*. Hans anden *Kone* hed *Kirstine Held*, hun var født i *Sverrig* den 19. Maj 1854. Hun havde været gift før og var *Enke*. der havde flere *Børn* i sit første *Ægteskab*. En *Datter*, *Anna*, der blev gift med *Hans Peder Lyst*, arvede *Ejendommen* paa *Mejlby Mark* efter *Christian Aschou*, men denne *Ejendom* solgte de og

Arne Voss.

Karen Aschou.

Louis Bagger.

flyttede til Villebøl. Her boede han hos Hans Peder Lyst og Anna i mange Aar som Enkemand, og her døde han den 11. September 1940, 91 Aar gammel, begge hans Hustruer var da forlængst døde. — Han havde ingen Børn selv i nogen af sine Ægteskaber.

5. *Frederikke Pedersen Aschou*, født 2. Maj 1852 og død den 27. Februar 1861 af Difteritis, 9 Aar gl., i Plougstrup.

6. *Hans Vilhelm Aschou*, født 3. April 1855. Gift 1. April 1886 med *Karen Christensen* fra Holsted, hvor hun er født 22. December 1860. — Vilhelm Aschou var Snedker og Murer i Holsted By, hvor han selv ejede et 2 Etages Hus. — Hos de 2 gamle Folk fandtes en betydelig Del sjældent Arvegods efter de gamle Stamforældre, Nikolaj Jæger Aschou og Maren Lauridsdatter fra Vilslev, samt efter flere af Slægtsmedlemmerne; blandt disse især efter Farbroderen Hans Aschou i Vilslev. Endog Birkedommerens fine Uniform, hans trekantede Hat, samt en Del af hans Vaaben — Sabler og Pistoler og en lille Brevsamling, der indeholdt en Del gamle Oplysninger om Familien, der er benyttet til disse Slægtsoptegnelser. — Vilhelm Aschou endte brat sine Dage ved et Ulykkestilfælde. En Morgen, han skulde paa Arbejde, sprang han paa sin Cykle ved Gavlen af sit Hus og red ud paa Gaden, i det samme kom en Bil, som han ikke havde set, i stærk Fart og kørte ham ned. Sammenstødet havde Døden til Følge, den 6. September 1929. I Ægteskabet er der 2 Børn:

A.—1. *Peder Nikolaj Aschou*, født 5. Juni 1886 i Holsted. Gift 24. September 1910 med *Kathrine Hermansen* fra Vejen. Pe-

Peter Nikolaj Aschou med Familie.

Fra v. st.: P. N. Aschou, Kathrine A. (f. Hermansen), Valdem. Vagner, og Bodil Maria (f. Aschou).

Siddende: Vilh. Aschoue, Karen A. (f. Christensen).

4 Børn: Frederikke, Anker, Bartholine og Karen.

der Aschou har Plads paa Margarinefabriken „Alfa“ i Vejen. De har 2 Børn: 1. Anker Aschou, født 29. Juni 1913 i Vejen og 2. Bartholine Aschou, født 11. Juni 1915 i Vejen.

A.—2. *Bodil Maria Aschou*, født 8. Marts 1888 i Holsted. Gift 27. Maj 1910 med *Valdemar Vagner*, født 11. Februar 1885. Staldforpagter paa Brørup Afholdshotel. De har 2 Børn: 1. *Frederikke Aschou Vagner*, født 4. Oktober 1911 i Brørup. 2. *Karen Aschou Vagner*, født 28. September 1913 i Brørup.

7. *Karen Kirstine Pedersen Aschou*, født 14. Maj 1857. Gift med S. Bagger. Pensionatsindehaver i Odense. Karen Kirstine døde 21. Marts 1909. Søren Bagger overlevede hende i flere Aar men er død nu — 1934. De har 2 Børn:

A.—1. *Louis Bagger*, Adjunkt i København.

B.—2. *Gudrun Bagger*. Gift. Hendes Mand er Dyrlæge, vistnok paa Viborgeggen? De har et Barn.

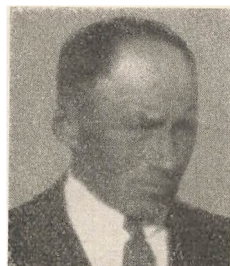
8. *Louise Pedersen Aschou*, født 9. November 1860, og død 25. Juni 1894. Ugift.

Gudrun Bagger.

Louise Pedersen Aschou.

Hans Aschou.

9. *Frederik Pedersen Aschou*, født 24. Marts 1864. Gift 1891. med *Bodil Godskesen* fra Knorborg i Hygum Sogn, født 13. Oktober 1866. De har boet i Villebøl og Kalvslund. *Frederik Aschou* døde 26. Juni 1898, kun 34 Aar gl., medens hans Enke, *Bodil Godskesen*, er levende endnu 1942. I Ægteskabet er der 3 Børn:

A.—1. *Hans Aschou*, født 21. December 1891. Han er Hus-ejer i Kalvslund. Gift 24. Marts 1939 med *Ingeborg Karoline Hansen*, født 11. Oktober 1908 i Lintrup Sogn. De har et Barn: *Maria Magdalene Aschou*, født 19. Januar 1941 i Kalvslund.

B.—2. *Else Aschou*, født 15. April 1893 i Aabølling, Føvling Sogn. Gift 26. September 1914 i Malt Kirke med *Carl Hynkemejer*, født 27. Juni 1887 i Maltbæk, Malt Sogn, Søn af *Heinrich Simon Wilhelm Hynkemejer* og *Birgitte Petrine Elisabeth*, f. *Kristensen*. De har 4 Børn:

a.—1. *Tonny Hynkemejer*, født 8. Juni 1915 i Tobøl, Føvling S. Gift 23. Maj 1941 i Bastrup, Vamdrup Sogn, med *Carsten An-*

Ingeborg Aschou.

Carl Hynkemejer.

Else Hynkemejer.

Laurids Sørensen
med Familie.

dersen, f. 10. Oktober 1910 i Hvidding, Landmand, de har et Barn; en Datter, født 26. September 1942.

b.—2. *Aage Hynkemejer*, født 1. September 1916 i Maltbæk. Gift 30. November 1941 med *Inger Iversen*, født 19. September 1919 i Graasten. De har 1 Barn: 1 Søn, født 13. Maj 1942 i København.

c.—3. *Svend Hynkemejer*, født 14. Juni 1921 i Maltbæk.

d.—4. *Simon Hynkemejer*, født 5. Februar 1926 i Maltbæk.

C.—3. *Louise Aschou*, født 20. Oktober 1896. Gift 30. Maj 1920 med Vognmand, Chauffør *Laurids Kristian Sørensen* i Kalvslund, født 22. August 1896 i Hostrup-Haderup, Skive. Har 8 Børn:

a.—1. *Bodil Caroline Sørensen*, født 30. September 1920 i Obbekær. Er nu — 1942 — gift og boer i Esbjerg.

b.—2. *Ninna Jensine Sørensen*, født 3. Maj 1922 i Obbekær. Er gift. Boer ved Trojelsknæ ved Ribe.

c.—3. *Jens Bøgeskov Sørensen*, født 6. Februar 1925 i Kalvslund.

d.—4. *Ernst Aschou Sørensen*, født 31. Januar 1928 i Kalvslund.

c.—5. *Rosæ Aschou Sørensen*, født 29. Oktober 1929 i Kalvslund.

f.—6. *Frederik Aschou Sørensen*, født 12. Juli 1931 i Kalvslund.

g.—7. *Anton Aschou Sørensen*, født 8. Februar 1933 i Tobøl.

h.—8. *Hans Aschou Sørensen*, født 2. November 1939 i Kalvslund.

RESUME

Aschoulægten er som et fremmed Frø skyllet op paa den fattige, vestjydske Jord med det barske Klima; den kunde gro her i Vilslev, men trives kunde den ikke, en Zirbusk mellem sejge, knudrede Ege, der pyntede, men som ikke kom til at gøre sig gældende. Et Sekel holdt den sig i Byen, saa forsvandt den til andre Egne og andre Voksevilkaar. En underlig omtumlet, rodløs Tilværelse indtil den ved Skæbnens Spil søgte at slaa Rod i Vilslev, hvilket altsaa for en Tid lykkedes; nu spredes Slægten vidt om i Verden, nogle finder Vokseplads og gaar fremad, andre stagnerer, det er Livets Gang. Stærkest staar vel de Slægter, som har Rod i Jorden, staar fast med begge Ben i den danske Muld og ikke viger langt bort fra, hvad de har faaet i Arv og Eje. De knudrede, stærke Ege synes at staa i Livets Storme, mens de smaa og sartere Vækster staar i Stampe, til de finder en lunere og mere beskyttet Groplads.

Maren Lauridsdatter kom fra Østjylland, var af Møllerslægt, opvokset til Konfirmationsalderen i et Gaardmandshjem i Uldum og efter Flugten over Heden optaget i den adelige Familie paa Kjærgaard, hvor hun selvfølgelig er blevet noget paavirket af Omgangstonen i disse Kredse. Senere gift med Birkedommer Larsen og derved omplantet til Vilslev mellem denne Byes hoveripligtige Fæstebønder. Tilsidst gift med Haandværkeren, Nikolaj Jæger Aschou, Søn af Studenten, Degnen i Darum. Alle sammen var de fremmede Folk, og ingen af dem var Bønder.

Nikolaj og Maren, der begge baade ved deres Opdragelse og Omgang med Kredse, der laa udenfor den egentlige Bondestand, var vidt forskellige fra de andre af Byens Folk, de kom til at leve iblandt, de var dem overlegne i Dannelsen, men underlegne i grovkornet Selvvurdering, og dog blev det saadan, at de vandt alles Agtelse. Maren og Nikolaj var pæne og agtværdige Folk, der passede sig selv og holdt sig fjernt fra Sladder og Misundelse og den Slags, som gerne trives i de lavere Samfundskredse.

Uagtet Nikolaj var Haandværker af Profession, og at han lod alle sine Sønner lære Haandværket, ser det dog ud til, at Landejendommen har lagt mest Beslag paa hans Interesse. Ejendommen gav jo først og fremmest Husly og Føde, og det blev Hjemmet, hvortil hele Familien følte sig knyttet. Ogsaa Sønnen, der blev dygtige Haandværkere, søgte hver især, da de blev selvstændige at knytte Landbrug til Haandværket ligesom Faderen, men Landbruget blev dog alle Dage kun Bierhvervet, Haandværket var Hovederhvervet. Flere af de gamle Gaarde i Vilslev har de helt eller delvis ombygget, og disse bærer godt nok Vidnesbyrd om deres Duelighed. Mange af deres Efterkommere tog Arven op og blev Haandværkere, men langt de fleste blev dog ved at have et lille Landbrug ved Siden af.

Kun en Gren af Slægten blev Landbrugere med Liv og Sjæl, men dertil maa Aarsagen søges uden for Aschouslægten, det stammer sandsynligt fra den ældste Hans Hansen, der begyndte som Skoleholder i Darum, men som i Aaret 1781 giftede sig ind i Gaarden Matr. Nr. 8 i Vilslev. Han var i Besiddelse af en betydelig Del Energi og Dygtighed, der kan spores som Arv i den Gren af Slægten, der nedstammer fra ham. Hans Søn, „gamle Hans Hansen“, blev jo gift med Maren og Nikolaj Aschous Datter, „Mette“, og det er ikke alene der paa Gaarden, hvor den sidste Ætling her i Vilslev baade efter ham og Aschouslægten nu hersker, at dette er Tilfældet, men det mærkes længere ud i Slægten. Ogsaa hos andre Medlemmer af denne Slægtsgren, som er gaaet over i andet Erhverv, spores tydeligt denne nedarvede Energi og Dygtighed.

Nu findes, som før nævnt, denne stærkt forgrenede Slægt spredt rundt omkring baade i Danmark og i Udlandet, og de indtager mange forskellige Livsstillinger; Størsteparten er vel nok

Haandværkere og Bønder, men der er baade Jurister, Præster og Degne, Videnskabsmænd og Kunstnere, Møllere og Teglværks-ejere, Industridrivende og Handlende, Officerer og Statsfunktionærer, Kontorfolk og Arbejdere, Maskinister, Forretningsførere, Chauffører, Brøndgravere, Slagtere, Fabriksarbejdere, men mærkeligt nok ingen Fiskere, uagtet de i flere Generationer har boet ved godt Fiskevand — Vesterhavet, Kongeaaen og Sneumaa, hvor Fiskeri har været dyrket baade som Erhverv og som Sport i umindelige Tider af de fleste Beboere.

Aschoulægten kan ikke, som saa mange andre Slægter, karakteriseres som Bondeslægt, Præsteslægt, Møllerslægt eller lignende, den maa vel nærmest kaldes en Haandværkerslægt, men repræsenterer dog alt muligt andet ogsaa; den har heller ikke Rod i nogen Egn, hvor man kan sige, den hører hjemme, den er kommet alle Vegne fra, men dog har den en Rod i det lille Birkedommerhjem — Matr. Nr. 50 i Vilslev, — der vil Tankerne kunde mødes og samles om de to prægtige gamle, der danner Slægtens Midtpunkt. Det gamle Hjem gemmer endnu synlige Minder baade i Hus og Have fra den Tid, da det var Marens, Nikolajs og Børnenes Hjem.

Nikolaj Aschou havde 2 Brødre, den ene hed Sylvester Aschou, han bistod sin Fader med Lærergerningen i Darum. — Den anden hed Ulderik Adolf Aschou, han var ugift og opholdt sig mest hos Broderen, Nikolaj Aschou, i Vilslev, hvor han døde den 21. November 1816, 47 Aar gl. — Han var Kræmmer, d. v. s. han gik rundt og forhandlede — Kram = Varer.

Til Slut skal anføres et Brev fra Nikolaj Aschou til Sønnen, Peder, mens han var i København, det fortæller lidt om et og andet og giver et lille Indblik i hans Skrive- og Tænkemaade.

Adressen — Til Peder Aschou, som er hos Snedkermester Knudsen boende i Store Kongensgade i Nr. 255 i Baggaarden i Kjøbenhavn er/Kjøbenhavn — med Lejlighed.

Kjære Søn!

„Ved denne Lejlighed kan jeg ikke lade af at melde dig til, dog er vi alle i god Stand, og det samme haaber jeg fra dig igjen, det glæder mig, at du er fornøjet der, som du er. Hvad min Skrivelse angaar, har jeg ikke stort at melde dig til. Men jeg haaber at Tale med dig endnu en Gang. — Michel Jensens Datter, Mette, hun

har faaet en Søn ved Garymejer, den er død, — nu skal hun jo have Jes Peder paa Alsbro. Hun er allerede derovre, der er bleven udlyst for dem, men det staar ved det samme, de har været mange Gange i Retten, dem og Garymejer, men de har ingen Vej kommen, men det er bleven opsat nu i lang Tid. — Nu skal hendes Broder Laust til Frederits at Lære, han rejste den 3. Juli. Nu ikke videre denne Gang, en flittig Hilsen fra os alle, vi ønsker dig en glad og fornøjet Sommer med Helbred og Sundhed, behøver du noget, da maa du skrive til mig derom. — Levvel det ønsker jeg af mit Hjerter — jeg er din Fader til min død.

Vilslev, den 4. Juli 1824.

Nikolaj Aschou.“

Endskønt han i dette Brev til sin Søn omtaler en Familiebegivenhed, der har været en ypperlig Kilde til Sladder, ytrer han intet om sin Mening selv, — han er diskret. — I en gammel Bibel har han anført følgende:

„Anno 1791, den 3die December, kom jeg i Ægteskab med den meget — og dydsirede Enke Maren Lauridsdatter her i Vilslev.“
— Man mindes de forudgaaende Begivenheder og tænker — —

I samme Bibel, — der nu findes hos Enkefru Kirstine Rasmussen i Gørding, — har baade hans Søn og hans Sønesøn nedskrevet Citater om Stormfloden — saa der har vi alle tre Generationers Haandskrift:

„Den 20de og 21. August havde vi den store Vandflod 1845.

Lars Larsen, Vilslev.“

„Den 23. og 24. August havde vi den meget store Vandflod 1860.

Christoffer Fr. Larsen.“

PERSONREGISTER

over

ASCHOU-SLÆGTEN

	Side		Side
A		B	
Andersen, A. P.	109	Bager, Ellen	77
— Arne	93	— Willy Chr.	77
— Carsten	114	Bagger, Gudrun	113
— H. P.	109	— Louis	113
— Irene D.	93	— S.	113
— Jannik	93	Billeschou, Andreas	88
— Metha	93	— Grethe	88
— Tage	93	— Inge	88
Aschou, Anker	113	— Kirsten M.	88
— Bartholine	113	— Martin	88
— Bodil M.	113	Buchholtz, Frank	91
— Cecilie M.	95	— Xenia	91
— Chr. P.	111	Buchwald, F. F.	101
— Else	114	C	
— Frederik P.	114	Christensen, Karen	112
— Frederikke P.	112	— Minna	70
— Hans	114	Colmer, Chr. P.	86
— Hans V.	112	D	
— Karen K. P.	113	Degerbøl, Magnus A.	90
— Lars L.	104	— Birgit	91
— Louise	115	— Jens Th.	91
— Louise P.	113	— Peter S.	90
— Maren P.	109	F	
— Marie M.	114	Faartoft, Nielsine	105
— Marie P.	111	Fedderson, Karen	71
— Nikolaj Jæger (1763) ...	55	G	
— Nikolaj Jæger (1855) ...	68	Gammelgaard, Anne Margr.	102
— Nikolaj L.	95	Gjerlufsen, Minna	100
— Nikolaj P.	109	Godskesen, Bodil	114
— Peder N.	112		
Askov, Ane Else	101		

	Side		Side
H			
Hageman, Dagny	81	Hole, Birthe.....	87
Hagensen, Ingeborg	111	Hynkemejer, Aage.....	115
Haldorsen, Edith K.	84	— Carl.....	114
— Lilly	84	— Simon	115
— Magda N.	84	— Svend.....	115
— Magnus Th.	84	— Tonny	114
— Viggo.....	83	Højer, Alfred.....	74
Hansdatter, Maren Fr. (1830)	65	I	
— Maren Fr.	77	Iversen, Inger	115
Hansen, Ane Kirst.	72	J	
— Agnethe	69	Jacobsen, Helga	71
— Alma	70	— Frands	71
— Andreas	69	— Vagn	71
— Anne Margr.....	69	Jensen, Anders	98
— Anna M. K.	102	— Ane K.	104
— Anne Sofie	60	— Ane M. K.	100
— Arne A.	102	— Anne	100
— Charles.....	69	— Anton	100
— Else M. A.	103	— Anton M.	100
— Gunnar R.	69	— Askov	100
— Hans (1756)	61	— Cecilie Askov	99
— Hans (1800).....	60	— Dagny	91
— Hans (1833).....	65	— Ditlef	94
— Hans P. (1857)	101	— Elisabeth	83
— Hans (1867).....	94	— Erik	100
— Hansine	94	— Gertrude	100
— H. P. (1923)	102	— Gertrude M.	100
— Helga	70	— Hans (1842)	95
— Hilmar	69	— Hans (1917).....	99
— Ida	99	— Jens H. (1862)	90
— Inga M.	69	— Jens H. (1880)	98
— Ingeborg K.	114	— Karoline	79
— Jens.....	74	— Kirstine	106
— Johan A.	102	— Kirstine M.	97
— Kirsten A.	103	— Knud	100
— Kirsten M.	94	— Kristian	100
— Maren K. M.	101	— Kristen N.	99
— Maria	98	— Mads	101
— Mette M.	93	— Magna	101
— Nikolaj A.	102	— Magne (1916)	98
— Søren	101	— Magne (1922)	100
— Terman.....	60	— Metha M.	94
Held, Kirstine	111	— Nikolaj L.	98
Hermansen, Kathrine	112		

	Side		Side
Jensen, Peder	99	Ladegaard, Kristian	106
— Rudolf	94	Langballe, Jacob Th.	111
— Søren A.	90	— P. N. A.	111
— Søren L.	98	Larsen, Ane H.	106
— Thora V.	106	— Ane Kirst.	106
— Tove	99	— Aninna K. A.	106
— Wanita	100	— Agnes K. M.	107
Johansen, Kristine	84	— Alfred, K. A.	107
— Magda M.	102	— Christoffer Fr. (1787)	55
Jürgensen, Ellen K.	91	— Christoffer Fr. (1829)	103
		— Christoffer Fr. (1899)	106
		— Dagny M. K.	107
K		— Hans M.	77
Kristiansen, Arne.	76	— Johanne.	106
— Hans	76	— Karlo E.	106
— Karl A.	76	— Lars.	52
— Kristian	76	— Maren (1870)	74
Kristensen, Ane Marie	79	— Maren (1928)	106
— Bent	83	— Maria H.	106
— Dagmar A.	83	— Niels M.	106
— Gerda K.	83	— N. P.	106
— Grethe	84	— Nikolaj A.	66
— Hans H.	82	— Peder	106
— Herdis E.	83	— Søren P.	104
— Johanne Cl.	72	Lauridsdatter, Maren	53
— Laurids S.	82	Lauridsen, Petra.	73
— Magnus	82	Lassen, Ane K.	69
— Maren B.	82	— Anna S. M.	71
— Niels.	81	— Erna	71
— P. G.	94	— Hans (1889)	71
— Sigfred V.	84	— Hans (1934)	73
— Søren	82	— Hansemine	71
— Sørine K.	83	— Holger	72
— Viktor	83	— Karen Am.	73
Knudsen, Kirstine	93	— Kristian.	73
— Marie	94	— Lars H.	72
— Mathea	94	— Laurids H.	73
— Peder	93	— Laust H.	68
Krøplin, Helmuth	74	— Laust O.	73
— Vilhelm	74	— Mads Hansen	71
— Villy	74	— Marie.	71
		— Martin.	71
L		— Niels Vald.	71
Ladegaard, Jenny	106	— Preben L.	73
— Jens S.	106		

	Side		Side
Lassen, Svend Høgsbro	72	Olesen, Karl S.	83
Lydgisen, Bothilde	76	— Knud E.	83
		— Kristian E.	83
		— N. K.	83
M			
Madsdatter, Essi Kathr.	60		
— Maren A.	68		
Madsen, Anna S. P. U.	74		
— Clara	74		
— Kathrine	75		
— Maria	74		
— Nikolaj P.	74		
— Peder M.	74		
Martinsen, Arne D.	88		
— Hansine K. N.	86		
— Hans Kr.	84		
— Hans Kr.	88		
— Ingeborg	88		
— Johanne M.	88		
— Karen M.	88		
— Sonja J.	88		
— Søren P.	87		
Mathiasen, Alfred	99		
— Carlo	99		
Mortensdatter, Ane Else	65		
Møller, Robert	70		
N			
Nielsdatter, Anna	67		
Nielsen, Hazel	75		
— Kirstine (1893)	80		
— Kirstine	98		
— Maren	71		
— Morten	106		
— Niels A.	107		
Nikolajsdatter, Anna S. M.	60		
Nikolajsen, Hans A.	66		
— Lars L.	65		
— Peder A.	107		
Nikolajsdatter, Mette	60		
Nissen, Oktavia	75		
O			
Olesen, Christian	83		
— Dagny R.	83		
— Edith S.	83		

P

Pedersdatter, Else M.	108
Pedersen, Hanne	103
Petersen, Cecilie J.	101
— Hans Th.	100
— Karen J.	101
— Marius N.	76
— Peder Kr.	101
Poulsdatter, Pouline M.	74
Poulsen, Johanne	70
— Søren	77

R

Rasmussen, Anna Askov	97
— Hans Askov	97
— J. P.	111
— Knud	97
— P. Kj.	111
Rosenbæk, Kristiane	75
Ravnholdt, Klara	98
Ris, Georg	100
— Gertrude	100
— Hans	100
— Jack	100

S

Scharnowsky, Maria	90
Severinsen, Boe	76
— Ejnar	75
— Enevold V.	76
— Frode A.	77
— Grethe	75
— Hans	75
— Herdis	77
— Ib Riber	75
— Ingeborg	76
— James	76
— Kathrine (1930)	75
— Kathrine	76
— Maria	76

	Side		Side
Severinsen, Nanna	76	Sørensen, Poul Kr.	79
— Robert	76	— Povl Kr. H.	81
— Theodor	75	— Rosa A.	116
— Thorkild	75		
— Thygeline K.	76	T	
Smidt, Anna	99	Termansen, Peder	104
Sørensen, Ane M.	95	Thomsen, Alfred	76
— Anton A.	116	— Jens	94
— Bodil	115	— Kirstine M.	72
— Carl M.	80	Thude, Maren S.	91
— Enevold L.	80	Thun, Ida E.	70
— Ernst A.	115	— John	70
— Frederik A.	116	— Kjeld	70
— Hans A.	116	— Sigurd Fl.	70
— Hans H.	78	— Valdemar	70
— Ingrid Marie	80	— Verner Andr.	70
— Jens B.	115		
— Johanne	84	V	
— Karen	81	Vagner, Fr. Aschou	113
— Karen E. H.	81	— Karen A.	113
— Knud H.	81	— Valdemar	113
— Laurids Kr.	115	Voss, H. P.	110
— Mette	88	— Maria	110
— Ninna J.	115	— Ulla	110

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	5
Indledning.....	7
Øster Snede-Slægten	23
Et Eventyr.....	23
200 Aar efter	36
Navnekluden	42
Birkedommer Lars Larsen	51
Aschou-Slægten – Maren Lauridsdatter	55
Tavle 1: Nikolaj Jæger Aschou	55
» 2: Maren Aschou Madsdatter	68
» 3: Nikolaj Peder Madsen	74
» 4: Maren Frøsig Hansdatter	77
» 5: Hans Hansen	91
» 6: Nikolaj Larsen Aschou.....	95
» 7: Christoffer Fr. Larsen	103
» 8: Peder Aschou Nikolajsen.....	107
Resume	116

Slægtstavler.

Øster Snede-Slægten.
Gøgemølle og Uldum.

Oluff Møller, Gøgemølle, Øster Snede Sog
med Maren Jensdatter, død $7/_{10}$ 1750 i C
kendes ikke.

-
- I. *Karen Olesdatter*, døbt i Ø. Snede Kirke 14.
Søndag efter Trinitatis 1724. — Hun var i mange
Aar paa Kjærgaard som Husjomfru hos Fru Mar-
grethe Rosenørn, Enke efter sal. Oberstl. Chri-
stoffer Frederich Gersdorff. — Karen var, saavidt
vides, ugift, og er antagelig død paa Kjærgaard
og begravet paa Hunderup eller Vilslev Kirke-
gaard.
- II. *Bodil Olesdatter*,
 $6/_{2}$ 1774, 46 Aar g
med Peder Pedersen
ved Vejle. Han er
Snede 10. Søndag
3 Mdr. gl. — Har
Navnet Peder Møl
nævnes han saaled

-
1. *Oluf Møller Pedersen*,
* i December 1765, †
som Barn.
2. Et Pigebarn, † som
Barn.
3. *Mathias Pedersen*,
3. Søndag i Adv
1770.

NB.: En omfattende S
nævnte Drenges
Nørvang Herre
kivet i Viborg.

-
1. *Anna Lauridsdat-
ter*, døbt i Uldum
Kirke 1755.
2. *Hans Lauridsen*, d.
i Uldum Kirke i
Fasten 1757, †
som Barn.
3. *Hans Lauridsen*, d.
i Uldum Kirke 1758,
† som Barn.
- 4.
7. *Hans Lauridsen*, d.
i Uldum 1765.
8. *Ole Lauridsen*, d.
i Uldum Kirke 5.
Søndag efter Paa-
ske 1768, † som
Barn.
9. *Mads Lauridsen*, d.
i Uldum Kirke 3.
Søndag i Advent
1770.

Af de 9 Børn er de 4 døde som smaa. De øvrige 5 —

Se Mar

1. S. efter Trinitatis 1772, 80 Aar gl. Gift
le. De øvrige Dage for Fødsel, Ægteskab

g begravet i Ø. Snede
(copuleret) $^{19}/_3$ 1765
Immølle i Grejsdalen
37 og begravet i Ø.
tatis 1777, 40 Aar og
id i Ø. Snede under
ia i Kirkebogen be

III. *Mette Olesdatter*, døbt i Ø. Snede Kirke 14.
Søndag efter Trin. 1731. Begravet i Uldum 8. Søn-
dag efter Trin. ($^9/_8$ 1772) 40 Aar gl. Gift $^3/_4$ 1754
med Gaardmand Laurids Hansen i Uldum. —
Sikre Oplysninger om hans Alder, Herkomst og
hvor han er bleven af, har ikke, trods indgaende
Eftersøgning været af finde.

9 Børn:

Peder Pedersen, døbt
19. Søndag efter Trin.
Aarstal mangler.

etning for de to sidst-
nmende 1777 findes i
eprotokol i Landsar

Lauridsdatter, døbt i Ul-
60, † i Vilslev 16. Au-
0, 60 Aar gl. Gift 1. Gang
7 med Birkedommer Lars
Vilslev. Han er født $^{13}/_3$
ægravet $^{22}/_4$ 1791 i Vilslev.
Gang $^3/_12$ 1791 med Niko-
r Aschou. Han er døbt i
Kirke 16. Søndag efter Trin.
 $^{27}/_9$ 1834 i Vilslev.

*Fortsat — se Birkedommer
og Aschou-Slægten.*

5. *Ole Lauridsen*, d.
i Uldum 1762, †
som Barn.

6. *Lisbeth Lauridsdat-
ter*, døbt i Uldum
Kirke 2. Paaskedag
 $^{1}/_4$ 1763, † $^{20}/_2$
1832, 69 Aar gl., i
Vilslev. Gift $^{11}/_5$
1792 med Michel
Jensen i Vilslev.
Han er * 1760
og † $^2/_5$ 1825,
66 Aar gl.

*Fortsat — se Vilslev-
Slægten.*

1aren, Lisbeth, Hans og Mads — var alle levende 1786.
neklud.

Birkedommer- og Aschou-Slægten.

Tavle 1.

Mare
døbt i
† i Vilslev

1. Gang gift med Birkedommer Lars Larsen i Vilslev $^{25}/_5$ 1787
Han er ansat i Hunderup Birk $^{10}/_{10}$ 1781 og begravet i Vilslev
 $^{22}/_4$ 1791, 48 Aar og 6 Uger gl.

1 Barn:

Christoffer Frederik Larsen, født i Vilslev $^{27}/_7$ 1787, døbt i Vilslev Kirke under Vakancen af Hr. Niels Lang i Jerne. Fadder var: Hr. Kammerjunker Gersdorff og hans Frue bar ham, Frk Thosenius, Hr. Schnipp, Gredstedbro, og Poul Lang af Vilslev Præstegaard. — Barnet døde faa Uger gl.

I. *Anna Sofia Magdalene Nikolajsdatter*, * $^{20}/_9$ 1792 i Vilslev, † i Lintrup. Gift $^{21}/_6$ 1823 med Mads Pedersen i Mejlby, Lintrup Sogn, han var da 23 Aar gl. — Altsaa født 1800.

3 Børn:

1. *Maren Aschou Madsdatter*, * $^{28}/_9$ 1824. Gift $^{13}/_2$ 1851 med Laust Hansen Larsen i Ø. Vedsted. — Hun døde $^{12}/_{12}$ 1901 i Ø. Vedsted.

Fortsat — se Tavle 2.

2. *Nikolaj Peder Madsen*, * $^{13}/_4$ 1828. Gift $^{6}/_{11}$ 1860 med Pouline Marie Poulsdatter fra Lintrup. Han døde $^{13}/_4$ 1895, begravet i Hygum.

Fortsat — se Tavle 3.

3. *Isse Kathrine Madsdatter*, *(?) Gift med Terman Hansen, Ribe.

II. *Mette Nikolajsdatter*, * $^{27}/_5$ 1795, † $^{10}/_3$ 1873 i Vilslev. G. $^{1}/_{11}$ 1828 med H. Hansen, Gdr. i Vilslev. Han er * $^{13}/_4$ 1797 og † $^{21}/_3$ 1880 i Vilslev.

3 Børn:

1. *Maren Frøsig Hansdatter*, * $^{16}/_6$ 1830, † $^{27}/_2$ 1909. Gift $^{6}/_9$ 1851 med Gdr. Søren Poulsen i Terpager.

Se Tavle 4.

2. *Hans Hansen*, Gdr. i Vilslev, * $^{16}/_2$ 1833, † $^{15}/_1$ 1889. Gift $^{20}/_6$ 1863 med Maren Sørensdatter Thude i Vilslev.

Se Tavle 5.

3. *Karen Hansdatter*, * $^{15}/_3$ 1835, † $^{5}/_1$ 1849 i Vilslev 13 Aar og 10 Mdr. gl.

III. *Lai*
* $^{10}/_3$
 $^{4}/_{12}$
Mort
* $^{31}/_1$
Vilslev

5 Dren
net Mc
Ejlert
smaa.

1. *Nikk*
 $^{4}/_1$ 1
 $^{15}/_{12}$
Søre

2. *Chri*
* $^{6}/_6$
 $^{21}/_4$
derslev

Isdatter,
Kirke 1760,
320, 60 Aar gl.

2. Gang gift med Nikolaj Jæger Aschou fra Darum den $\frac{3}{12}$
1791. — Han er døbt i Darum Kirke 16. Søndag efter Trin.
1763, † i Vilslev $\frac{27}{9}$ 1834.

5 Børn:

en Nikolajsen,
† $\frac{5}{8}$ 1860. Gift
med Ane Else
str (Kroman)
† $\frac{14}{4}$ 1874 i

IV. Peder Aschou Nikolajsen, * $\frac{31}{8}$
1799 i Vilslev, † $\frac{24}{8}$ 1878 i Ploug-
strup, 78 Aar gl. Gift $\frac{6}{11}$ 1841 med
Else Margrethe Pedersdatter i Ploug-
strup * 1821 og † $\frac{25}{6}$ 1875, 54
Aar gl.

V. Hans Aschou Ni-
kolajsen, * $\frac{20}{6}$ 1804
i Vilslev, † $\frac{26}{11}$ i
1886 i Vilslev. Gift
 $\frac{16}{12}$ 1854 med Anna
Nielsdatter, * 1811
i Darum, † $\frac{12}{5}$ 1892
i Vilslev.

Børn:

9 Børn:

3 med Nav-
et med Navnet
døde som

Aschou Larsen, *
† $\frac{22}{10}$ 1909. Gift
med Ane Marie
Tornum.

Se Tavle 6.

Frederik Larsen,
† $\frac{10}{5}$ 1865. Gift
med Hanne Pe-
terslund.

Se Tavle 7.

1. Nikolaj Peder Aschou, * $\frac{22}{5}$ 1843,
† $\frac{20}{12}$ 18(?), ugift.

2. Maren Pedersen Aschou, * $\frac{7}{2}$ 1845,
† $\frac{21}{5}$ 1926 i Brørup. Gift m. Hans
Peder Andersen i Fiering.

3. Marie Pedersen Aschou, * $\frac{18}{3}$ 1847,
† i Decbr. 1879. Gift m. Jacob
Thomsen Langballe i Jedsted.

4. Christian Pedersen Aschou, * $\frac{7}{10}$
1849, † $\frac{11}{9}$ 1940 i Villebøl. Gift
2 Gange.

5. Frederikke Pedersen Aschou, * $\frac{2}{5}$
1852, † $\frac{27}{2}$ 1861.

6. Hans Vilhelm Aschou, * $\frac{3}{4}$ 1855 i
Plougstrup, † $\frac{6}{9}$ 1929 i Holsted.
Gift m. Karen Christensen.

7. Karen Kirstine Pedersen Aschou,
* $\frac{14}{5}$ 1857, † $\frac{21}{3}$ 1909 i Odense.
Gift m. S. Bagger i Odense.

8. Louise Pedersen Aschou, * $\frac{9}{11}$ 1860,
† $\frac{25}{6}$ 1894. Ugift.

9. Frederik Pedersen Aschou, * $\frac{24}{3}$
1864, † $\frac{26}{6}$ 1898. Gift m. Bodil
Godskesen.

Se Tavle 8.

1 Barn:

1. Nikolaj Jæger As-
chou, * $\frac{4}{9}$ 1855 i
Vilslev, † $\frac{14}{12}$ 1907
i Vilslev. Ugift.

Aschou-Slægten.

Tavle 2.

1. *Maren Aschou Madsdal*
† $^{12}/_{12}$ 1901 i Ø. Veds
Gaardejer Laust Hanse
strup, † $^{18}/_{1}$ 1867 i Ø.

A¹) *Ane Kirstine Lassen*, * $^{20}/_{3}$ 1851
i Ø. Vedsted. Gift $^{16}/_{7}$ 1872 med
Købmand Andreas Hansen, Tor-
vet, Ribe, * $^{21}/_{12}$ 1837 i Sejstrup,
† $^{24}/_{1}$ 1919 i Ribe.

4 Børn:

a 1) *Hilmar Hansen*, * $^{4}/_{11}$ 1874 i Ribe.
Gift $^{21}/_{9}$ 1902 med Anna Mar-
grethe Hansen, * $^{30}/_{7}$ 1874 i Ribe.
3 Børn: 1. Gunnar Rejnholdt
Hansen, * $^{12}/_{1}$ 1905 i Ribe, † $^{15}/_{11}$
1929 i Aarhus. 2. Inga Margre-
the Hansen, * $^{25}/_{1}$ 1906 i Ribe. 3.
Agnete Hansen, * $^{15}/_{8}$ 1911 i Ribe.

b 2) *Charles Hansen*, * $^{16}/_{6}$ 1876 i Ribe.
Postrevisor i Kbhvn. — Ugift.

c 3) *Helga Hansen*, * $^{3}/_{5}$ 1878 i Ribe.
Gift $^{5}/_{6}$ 1902 med Valdemar Thun,
Postmester i Ribe, * $^{19}/_{8}$ 1870 i
Skive, † $^{11}/_{3}$ 1941 i Ribe. 3 Børn:
1. Ida Elisabeth Thun, * $^{7}/_{4}$ 1904
i Ribe, gift $^{10}/_{7}$ 1934 med Lærer
Robert Møller, Kbhvn. 2. Sigurd
Flemming Thun, * $^{31}/_{8}$ 1906 i Ribe.
3. Verner Andreas Thun, * $^{7}/_{5}$
1911.

d 4) *Alma Hansen*, * $^{12}/_{7}$ 1880 i Ribe.

B²) *Anne Sofie
Magdalene
Lassen*, * $^{17}/_{3}$
1853 i Ø.
Vedsted, †
i Ribe.
Ugift.

C³) *Mads Hans*
* $^{29}/_{1}$ 1856
1933 i V. V
med Maren
i Baungaar
1930 i V. V

a 1) *Hans Lass*
Vedsted, †

b 2) *Hansemine*
V. Vedsted
Frands Jak
Sogn, Fyn.
2 Børn: 1
 $^{23}/_{9}$ 1925. 2
1928.

c 3) *Maria Las*
Vedsted. —

d 4) *Niels Valc*
1894 i V. V
med Karen
1 Barn: Er

e 5) *Martin La*
Vedsted. C
Thomsen, I
1 Barn: S
* $^{27}/_{12}$ 1924

1824 i Mejlby, Lintrup Sogn,
13/2 1851 med Enkemand og
i Ø. Vedsted, * 1801 i Lu-

n, V. Vedsted,
sted, † 12/7
Gift 12/10 1888
n, * 21/7 1856
vslund, † 12/5

D⁴) *Lars Hansen Lassen*, Sejstrup, * 16/1
1859 i Ø. Vedsted. Gift 15/6 1897
med Ane Kirstine Hansen, * 14/3
1868 i Tjæreborg, † 10/6 1938 i
Sejstrup.

E⁵) *Kristian Lassen*, *
8/3 1862 i Ø. Ved-
sted. Rejste til
Vestindien. —
Forsvunden.

3 Børn:

1

a 1) *Holger Lassen*, Raahede, * 6/10
1898 i Sejstrup. Gift 18/11 1867 med
Johanne Clausine Kristensen, *
7/6 1906 i Sejstrup. 2 Børn: Kri-
stian Lassen, * 25/2 1931. 2. Hans
Lassen, * 1/5 1934.

b 2) *Laurids Hansen Larsen*, * 21/11
1900 i Sejstrup. Gift 16/4 1931
med Petra Lauridsen, * 27/11 1905
i Sejstrup. 1 Barn: Preben Lau-
ridsen Lassen, * 14/10 1931.

c 3) *Karen Amalie Lassen*, * 30/8 1906
i Sejstrup.

F⁶) *Laust Olesen Las-*
sen, * 13/2 1865 i
Ø. Vedsted, †
28/4 1870 s. St.

1/4 1889 i V.
1891.

* 18/3 1891 i
1/8 1924 med
Lørup, Gislev
: * 18/11 1893.
Jakobsen, *
Jakobsen, * 30/4

1/1 1893 i V.

assen, * 13/4
Gift 13/4 1923
n, * 23/5 1892.
n, * 8/5 1926.

4/5 1895 i V.
1924 m. Maria
ge, * 9/6 1903.
gsbro Lassen,

Aschou-Slægten.

Tavle 6.

1. *Nikolaj Larsen Aschou*, Vi
1909 i Gørding. Gift $15/1$
Tornum, * $24/12$ 1836 i T.

2

A 1) *Cecilie Maria Aschou*, * $12/1$ 1857 i Vilslev, † $27/4$ 1936 i Gørding. Gift 2
med Hans Jensen, Risagergaard, Gørding Sogn, * $13/3$ 1842 i Tornum (Gørding Sogn, Sdrj. ?), † $5/8$ 1927 i Gørding.

9 Børn:

a 1) *Kirstine Maria Jensen*, * $16/1$ 1879 i Gørding. Gift $22/10$ 1902 med Mand
handler Knud Rasmussen i Gørding, * $25/12$ 1872 i Nr. Lyndelse, Fyn, † $17/$
Gørding. — 2 Børn: 1. Anna Aschou Rasmussen, * $23/2$ 1904. Gift i U
med Georg Schuman fra Silkeborg. — Ingen Børn. 2. Hans Aschou Rasmussen,
* $1/8$ 1906 i Gørding.

b 2) *Jens Hansen Jensen*, * $13/4$ 1880 i Gørding. Gift i U. S. A. med Klara Rasmussen.
2 Børn: Tvillinger. * $2/3$ 1916 i Californien, Magna og Anders Jensen.

c 3) *Nikolaj Larsen Jensen*, * $22/12$ 1881 i Gørding. Gift i U. S. A. — 2 Børn

d 4) *Søren Larsen Jensen*, * $1/4$ 1883 i Gørding. Gift 1. Gang med Kirstine
fra Tangegaard v. Gørding, hun døde $10/6$ 1914. — 2 Børn. 1. Kristen
Jensen, * $1/9$ 1911. 2. Cecilie Aschou Jensen, * $8/4$ 1913 i Gørding. Gift 2
 $1/4$ 1916 med Ida Hansen, * $10/8$ 1882. — 10 Børn: 1. Hans, 2. Peter, 3. Karsten,
4 og 5 Tvillingsøstre Anna og Magna, 6. Anton, 7. Nikolaj Aschou, 8.
9. Kirsten, 10. død udøbt.

e 5) *Anton Marinus Jensen*, * $22/2$ 1885 i Gørding. Gift i U. S. A. med Ninn
lufsen, * i Vejrup. — 2 Børn: Gertrude og Joanita Jensen, fødte i U. S.

f 6) *Gertrude Marie Jensen*, * $7/1$ 1887 i Gørding. Gift i U. S. A. med Hans
Holsted. — 3 Børn: Jack, Georg og Gertrude Ris.

g 7) *Ane Maria Kirstine Jensen*, * $26/4$ 1889 i Gørding. Gift $21/11$ 1912 med
Hans Thorvald Petersen, * $23/2$ 1891 i Loberia, Argentina. — 3 Børn: 1.
Petersen, * $17/8$ 1913. 2. Cecilia Maria Petersen, * $21/4$ 1918. 3. Peder
Petersen, * $4/9$ 1921. Alle fødte i Gørding.

h 8) *Mads Jensen*, * $21/5$ 1891, † $3/4$ Aar gl. i Gørding.

i 9) *Magna Jensen*, * $2/6$ 1894, † $3/4$ Aar gl. i Gørding.

* $4/1$ 1825 i Vilslev, † $22/10$
med Ane Maria Sørensen,
, † $26/6$ 1920 i Gørding.

B²) *Ane Else Laura Aschou*, * $16/4$ 1868 i Vilslev, † $26/7$ 1941
i Gørding. Gift $8/5$ 1897 med Hans Peder Hansen, Gørding,
* $8/5$ 1857 i Jernvedlund, † 1935 i Gørding.

4 Børn:

a 1) *Maren Kirstine Magdalene Hansen*, * $17/9$ 1897 i Gørding.

b 2) *Søren Hansen*, * $12/9$ 1899 i Gørding. Gift $24/9$ 1921 med
Magda Madsine Johansen, * $12/5$ 1901 paa Varho. — 3 Børn:
1. *Hans Peter Hansen*, * $8/10$ 1923. 2. *Johan Aschou Han-*
sen, * $21/11$ 1924. 3. *Arne Aschou Hansen*, * $23/9$ 1929. Alle
fødte i Esbjerg.

c 3) *Anne Marie Kirstine Hansen*, * $17/11$ 1901 i Gørding. —
Rejst til U. S. A.

d 4) *Nikolaj Aschou Hansen*, * $16/9$ 1906 i Gørding. Gift $4/9$ 1932
i Bramminge med *Ane Margrethe Gammelgaard*, Frisvad
Mølle, * $17/2$ 1908. — 2 Børn: 1. *Else Marie Hansen*, * $24/12$
1933. 2. *Kirsten Hansen*, * $1/10$ 1936 i Esbjerg.

Aschou-Slægten.

Tavle 7.

2. *Christoffer Frederik Lat
Vilslev.* Gift $21/4$ 1860
hun var da 17 Aar gl.

A¹⁾ *Lars Larsen Aschou.* * $4/8$
1861, † 1864, 3 Aar gl.

B²⁾ *Søren*
1864 i

Gift 1. Gang $31/3$ 1898 med Ane Kirstine
Jensen, * $8/4$ 1871, † 1908 i Skjern.

4 Børn:

1

a 1) *Christoffer Frederik Larsen,* * $29/1$ 1899. Gift $12/4$ 1927 med Kirstine
Jensen, * $25/4$ 1899. — 3 Børn: 1. Maren Larsen, * $12/4$ 1928. 2. Ane
Kirstine Larsen, * $10/10$ 1930. 3. Niels Peter Larsen, * $26/5$ 1933 i Nr.
Vium.

b 2) *Johanne Larsen,* * $27/4$ 1900. Gift $27/3$ 1927 med Jens Skov Ladegaard,
* $15/5$ 1900. — 2 Børn: 1. Jenny Ladegaard, * $26/1$ 1929. 2 Kristian
Ladegaard, * $22/6$ 1932 i Vester Nebel v. Kolding.

c 3) *Niels Mathias Larsen,* * $23/10$ 1902. Gift $10/11$ 1926 med Thora Valborg
Jensen, * $9/7$ 1904. — 2 Børn: 1. Karlo Emil Larsen, * $28/9$ 1927. 2.
Mariane Helgaard Larsen, * $23/12$ 1932 i Borris.

d 4) *Peder Larsen,* * $12/10$ 1905. Gift $13/11$ 1936 med Ane Helgaard Larsen.

ev, * $\frac{6}{6}$ 1829, † $\frac{10}{5}$ 1865 i
ne Pedersen fra Hjortlund;
1843.

arsen, * $\frac{14}{5}$

Gift 2. Gang $\frac{20}{10}$ 1908 med Nielsine Faar-
toft, * $\frac{19}{4}$ 1878 paa Mors.

4 Børn:

|

e 5) *Anina Kirstine Augusta Larsen*, * $\frac{28}{4}$ 1909. Gift $\frac{21}{12}$ 1930 med Mor-
ten Nielsen, * $\frac{3}{8}$ 1896. — 1 Barn: Niels Arne Nielsen, * $\frac{8}{9}$ 1931 i
Sdr. Felding,

f 6) *Agnes Kristine Mathilde Larsen*, * $\frac{8}{9}$ 1913.

g 7) *Alfred Kristian Ascou Larsen*, * $\frac{22}{6}$ 1916.

h 8) *Dagny Metha Kristine Larsen*, * $\frac{3}{2}$ 1920.

Aschou-Slægten.

Tavle 8.

IV. *Peter Aschou Nikolajsen*
† ²⁴/₈ 1878 i Plougstrup
grethe Pedersdatter, * 18.

9 Børn (Alle 1

1) *Nikolaj Peder Aschou*,
* ²²/₅ 1843, † ²⁰/₁₂ 18?
i Plougstrup. Ugift.

2) *Maren Pedersen Aschou*,
* ⁷/₂ 1845, † ²/₅ 1926 i
Brørup. Gift med Hans
Peder Andersen, Fiering.
Begravet ¹⁶/₄ 1909 i Brørup.

1 Barn:

A¹) *Anders Peder Andersen*,
* ¹⁶/₇ 1881 i Fie-
ring, Brørup Sogn, †
²⁵/₄ 1920 i Blaaahøj.
Gift 1912? med Maria
Henriette Boertmann
Mohr Voss, * ⁷/₇ 1880
paa Sjælland, † ²⁵/₁₂
1919 i Blaaahøj.

2 Børn:

a 1) *Anne Andersen*, * ¹⁵/₇
1913.

b 2) *Ulla Andersen*, * ¹²/₁
1917.

3) *Maria Pedersen Aschou*,
* ¹⁸/₃ 1847, † ³/₁₂ 1879
i Jedsted. Gift ⁶/₁₁ 1876
i Hunderup Kirke med
Jacob Thomsen Lang-
balle, * ⁴/₇ 1852 i Darum.

1 Søn:

A¹) *Peder Nikolaj Aschou*
Langballe, * ²⁸/₆ 1878
i Jedsted.

4) *Kristian Pedersen*
Aschou, * ⁷/₁₀ 1849,
† ¹¹/₉ 1940. Gift
1. Gang med In-
geborg Hagensen.
Gift 2. Gang med
Enke Kirstine
Held, * ¹⁹/₅ 1854
i Sverige. — Ingen
Børn.

5) *Frederikke Peder-
sen Aschou*, * ²/₅
1852, † ²⁷/₂ 1861 i
Plougstrup.

6) *Hans Vilhelm Ascho*
1855, † ⁶/₉ 1929 i l
Gift ¹/₄ 1886 med
Christensen, * ²²/₁₂ 1

2 Børn:

A¹) *Peder Nikolaj Asch.*
1886 i Holsted. (C
1910 med Kathrine I
sen.

2 Børn:

a 1) *Anker Aschou*, * ²⁹/₆

b 2) *Bartholine Aschou*,
1915 i Vejen.

B²) *Bodil Maria Ascho*
1888 i Holsted. (C
1910 med Valdemar
* ¹¹/₂ 1885.

2 Børn:

a 1) *Frederikke Ashou*
* ⁴/₁₀ 1911 og

b 2) *Karen Aschou Va*
²⁸/₉ 1913 i Brørup.

trup, * $31/8$ 1799 i Vilslev,
 $6/11$ 1841 med Else Mar-
 $25/6$ 1875 i Plougstrup.

Plougstrup):

7) *Karen Kirstine Pedersen Aschou*, * $14/5$ 1857, † $21/3$ 1909. Gift med S. Bager, Pensionatsindehaver i Odense.

2 Børn:

A¹) *Louis Bager*, Adjunkt i København.

B²) *Gudrun Bager*, gift med en Dyr- læge i Viborg. — 1 Barn.

8) *Louise Pedersen Aschou*, * $9/11$ 1860, † $25/6$ 1894. Ugift.

9) *Frederik Pedersen Aschou*, * $24/3$ 1864, † $26/6$ 1898. Gift 1891 med Bodil Godskesen fra Knorborg, * $13/10$ 1866.

3 Børn:

A¹) *Hans Aschou*, * $21/12$ 1891 i Kalvslund. Gift $24/3$ 1939 med Ingeborg Karoline Hansen, * $11/10$ 1908 i Lintrup. 1 Barn: *Marie Magdalene*, * $19/1$ 1941 i Kalvslund.

B²) *Else Aschou*, * $15/4$ 1893. Gift $26/9$ 1914 i Malt med Carl Hynkemejer, * $27/6$ 1887 i Maltbæk. Møllermester paa Sønderkov Mølle

4 Børn:

a 1) *Tonny Hynkemejer*, * $8/6$ 1915 i Tobøl.

b 2) *Aage Hynkemejer*, * $1/9$ 1916 i Maltbæk.

c 3) *Svend Hynkemejer*, * $14/6$ 1921 i Maltbæk.

d 4) *Simon Hynkemejer*, * $5/2$ 1926 i Maltbæk.

C³) *Louise Aschou*, * $20/10$ 1896. Gift $30/5$ 1920 med Vognmand Laurids Kristian Sørensen i Kalvslund. * $22/8$ 1896 i Hostrup-Haderup v. Skive.

8 Børn:

a 1) *Bodil Caroline Sørensen*, * $30/9$ 1920 i Ob- bekær.

b 2) *Ninna Jensine Sørensen*, * $3/5$ 1922 i Obbekær.

c 3) *Iens Bøgeskov Sørensen*, * $6/2$ 1925 i Kalvslund.

d 4) *Ernst Aschou Sørensen*, * $31/2$ 1928 i Kalvslund.

e 5) *Rosa Aschou Sørensen*, * $20/10$ 1929 i Kalvslund.

f 6) *Frederik Aschou Sørensen*, * $12/7$ 1931 i Kalvslund.

g 7) *Anton Aschou Sørensen*, * $8/2$ 1933 i Tobøl.

h 8) *Hans Aschou Sørensen*, * $2/11$ 1939 i Kalvslund.

Aschou-Slægten.

Tavle 3.

2. *Nikolaj Peder Madsen*, I
13/4 1895, begravet i Hy
Marie Poulsdatter, * 18/2
vet i Kalvslund.

A¹⁾ *Peder Møller Madsen*,
Baungaard, * 9/4 1863,
† 5/9 1925. Gift 3/4
1894 med *Maren Lar-*
sen, Brangstrup, Fyn,
† 9/4 1913.

2 Børn:

a 1) *Maria Madsen*, * 28/8
1898. Gift 1921 med
Alfred Højer fra Kol-
ding. Har 2 Børn 1934.

b 2) *Clare Madsen*, * 23/2
1900. Gift Juli 1922
med *Jens Hansen* i
Harreby. Har 2 Børn
1934.

B²⁾ *Anne Sofia Poulina Ul-*
rikke Madsen, * 23/7
1865 i Baungaard. Gift
1889 med *Vilhelm*
Krøplin, Oversergent,
Grænsegendarm, bor i
Magdeburg.

2 Børn:

a 1) *Helmuth Krøplin*, Læ-
rer i Magdeburg.

b 2) *Villy Krøplin*, ansat v.
Skattevæsenet i Mag-
deburg.

C³⁾ *Kathrine Ma-*
Severinsen, *

a 1) *Theodor Sev-*
med *Kristian*
Severinsen, *
ved Varde.

b 2) *Ejner Severi*
Aarhus, * 13/
Aarhus.

c 3) *Thorkild Sev*
S. A. med H

d 4) *Maria Severi*
Alslev, * 13/2
Hans Kristian
derup ved V

e 5) *Enevold Vem*
Bothilde Lyd
rup. — 1 Bar

f 6) *Thygeline Ki*
med *Alfred*

g 7) *Nanna Sever*
Nørum Peter

h 8) *Ingeborg Sev*
Marius Larse

i 9) *Frode Ascho*

j 10) *Herdis Kathr*

k 11) Et Pigebarr

l 12) Et Drengeb

d, * $13/4$ 1828 i Mejlby, †
gift $6/11$ 1860 med Poulina
Lintrup, † $14/5$ 1877, begra-

$2/12$ 1867 i Baungaard. Gift $3/11$ 1889 med Hans
1 paa Gørdinglund.

12 Børn:

1

* $28/12$ 1889 i Starup v. Gørding. Gift $14/2$ 1924
sæk fra Varde, * $8/12$ 1905. — 2 Børn: Kathrine
J og Grethe Severinsen, * $10/2$ 1932 i Lunderup

$9/6$ 1892. Gift $10/6$ 1914 med Oktavia Nissen fra
— 1 Barn: Ib Riber Severinsen, * $12/10$ 1924 i

* $12/5$ 1894, † $12/4$ 1932 i U. S. A. Gift 1922 i U.
slen. — 4 Børn.

$23/8$ 1896. Gift $20/4$ 1923 med Kristian Kristiansen,
— 3 Børn: Karl Andreas Kristiansen, * $6/4$ 1925,
 $10/9$ 1928 og Arne Kristiansen, * $7/4$ 1931 i Lun-

nsen, * $7/8$ 1900 i Starup. Gift $1/5$ 1929 med
i Stenderup, * $6/2$ 1901 i Højer, † $3/12$ 1930 i Starup
Severinsen, * $28/11$ 1930 i Starup ved Gørding.

nsen, * $14/11$ 1903 i Starup. Gift $12/11$ 1933
fra Vejrup, * $10/6$ 1905.

$12/12$ 1908 i Starup. Gift $6/11$ 1930 med Marius
Silkeborgengen.

* $28/5$ 1910 i Starup. Gift $26/1$ 1930 med Hans
1902 i Darum. — 1 Barn.

nsen, * $23/9$ 1912 i Starup.

nsen, * $17/6$ 1914 i Starup.

født.

lødfødt.

D⁴) *Poul Madsen*, † som
Barn, knapt 1 Aar
gl.

E⁵) *Poulina Magdalene
Madsen*, † som
Barn.

F⁶) *Poulina Magdalene
Madsen*, døde ogsaa
som lille Barn.

Aschou-Slægten.

Tavle 4.

1. *Maren Frøsig Hansdatter*,
i Esbjerg. Gift $\frac{6}{9}$ 1851 med
1829, † $\frac{19}{5}$ 1903 i Terpage

6

A¹) *Karen Sørensen*, † som lille
Barn.

B²) *Hans Hansen Sørensen*, *
 $\frac{19}{12}$ 1853, † 19 Aar gl.

C³) *Poul Kristian Sørensen*, *
 $\frac{25}{8}$ 1855 i Terpager. Gift
 $\frac{14}{11}$ 1883 med Karoline Jen-
sen fra Mulvad, * $\frac{9}{7}$ 1859,
† $\frac{12}{2}$ 1887. Gift 2. Gang
 $\frac{6}{4}$ 1889 med Ane Maria
Kristensen fra Jedsted, * $\frac{3}{2}$
1859, † $\frac{24}{8}$ 1933.

4 Børn:

|

I 1. Ægteskab 1 Barn:

a 1) *Jens Sørensen*, † 1 Aar gl.

I 2. Ægteskab 3 Børn:

b 2) Det første Barn døde ca. $\frac{1}{2}$
Aar gl.

c 3) *Carl Martinus Sørensen*, *
 $\frac{19}{12}$ 1891 i Terpager. Gift
 $\frac{6}{7}$ 1915 med Kirstine Niel-
sen, * $\frac{22}{9}$ 1893 i St. Darum.
1 Barn: Inger Marie Søren-
sen, * $\frac{24}{12}$ 1916 i Terpager.

d 4) *Enevold Laurids Sørensen*, *
 $\frac{18}{3}$ 1894 i Terpager. Gift
 $\frac{19}{5}$ 1923 med Dagny Hage-
man fra Albøge v. Grenaa,
* $\frac{14}{3}$ 1901. — 3 Børn: 1. Poul
Kristian Hageman Sørensen,
* $\frac{27}{5}$ 1924 i Sdr. Sejerslev,
Sdrj. 2. Karen Elisabeth
Hageman Sørensen, * $\frac{25}{3}$
1929 i Ring v. Brædstrup.
3. Knud Hageman Sørensen,
* $\frac{30}{5}$ 1931 i Ring v. Bræd-
strup.

D⁴) *Karen Sørensen*, Esbjerg, * $\frac{11}{7}$ 1857
ager, † $\frac{30}{9}$ 1923 i Esbjerg. Gift $\frac{20}{4}$ 18
Niels Christensen fra Gammelby, * $\frac{25}{1}$
† $\frac{4}{1}$ 1924 i Esbjerg.

6 Børn:

|

a 1) *Hans Hansen Christensen*, * $\frac{31}{12}$ 1877
Sogn, † 1919 i Horsens. — Var gift
2 Sønner.

b 2) *Maren Birtha Christensen*, * $\frac{3}{4}$ 1880
melby. — Rejste til U. S. A.

c 3) *Laurids Søren Christensen*, * $\frac{5}{6}$ 1882
melby. Gift $\frac{18}{3}$ 1911 med Elisabeth Je-
 $\frac{7}{11}$ 1887. — 4 Børn: 1. Viktor Christe-
 $\frac{12}{6}$ 1912. 2. Gerda Christensen, * $\frac{17}{1}$
3. Herdis Christensen, * $\frac{17}{1}$ 1925. 4.
Christensen, * $\frac{29}{11}$ 1928.

d 4) *Sørine Kristine Christensen*, * $\frac{3}{3}$ 1885
melby. Gift $\frac{21}{9}$ 1911 med Christian
Karstoft v. Rønbjerg St., * $\frac{21}{9}$ 1865,
6 Børn: 1. Niels Christian Olesen, * $\frac{24}{2}$
2. Karl Sigvald Olesen, * $\frac{4}{1}$ 1914. 3.
Emil Olesen, * $\frac{27}{7}$ 1915. 4. Edith Selr-
sen, * $\frac{23}{1}$ 1917. 5. Dagny Ruth Olese-
1918. 6. Kristian Erling Olesen, * $\frac{14}{11}$

e 5) *Dagmar Agnes Christensen*, * $\frac{9}{2}$ 1891
melby. Gift med Viggo Haldorsen, * $\frac{2}{2}$
i København, † $\frac{1}{9}$ 1929 i Esbjerg. —
1. Magnus Theodor Haldorsen, * $\frac{13}{7}$ 1911.
Edith Karen Haldorsen, * $\frac{5}{11}$ 1911. 3.
Nielsine Haldorsen, * $\frac{5}{11}$ 1913. 4. Lill
Haldorsen, * $\frac{31}{8}$ 1918. Alle fødte i E:

f 6) *Sigfred Valdemar Christensen*, * $\frac{16}{4}$
Allerup, † $\frac{26}{4}$ 1928 i Esbjerg. Gift m-
stine Johansen, * $\frac{6}{6}$ 1895 i Holsted,
i Esbjerg. — 1 Barn: Grethe Christensen
1921 i Esbjerg.

30 i Vilslev, † 27/2 1909
Poulsen i Terpager, * 24/10

E 5) *Johanne Sørensen, Esbjerg*, * 15/8 1859 i Terpager, † 21/5 1933 i Esbjerg. Gift 7/11 1884 med Hans Christian Martinsen fra Omme, * 4/9 1857, † 15/6 1904.

3 Børn:

a 1) *Hansine Kristine Nielsine Martinsen*, * 29/10 1885 i Gammelby v. Esbjerg. Gift 9/9 1914 med Maskinmester Kristian P. Colmar fra Aalborg, * 20/3 1886, † 20/1 1920 i Valpariso, Sydamerika. — Ingen Børn.

b 2) *Søren Poulsen Martinsen*, * 2/4 1887 i Gammelby. Gift 10/4 1917 med Birthe Hole, * 19/2 1893 i Bergen, Norge, hvor de boer. — 5 Børn: 1. Arne Danner Martinsen, * 20/12 1917 i Kbhvn. 2. Ingeborg Martinsen, * 30/12 1918 i Kbhvn. 3. Sonja Johanne Martinsen, * 29/7 1920 i Kbhvn. 4. Hans Christian Martinsen, * 10/6 1925 i Bergen. 5. Karen Margrethe Martinsen, * 5/4 1930 i Bergen.

c 3) *Johanne Marie Martinsen*, * 18/1 1889 i Gammelby. Gift 15/4 1921 med Martin Billeschou fra Vejle, * 20/5 1892. — 4 Børn: 1. Kirsten Marie Billeschou, * 7/1 1922 i Vejle. 2. Inge Billeschou, * 9/9 1923 i Esbjerg. 3. Andreas Billeschou, * 30/12 1924. 4. Grethe Johanne Billeschou, * 17/1 1927 i Esbjerg.

F 6) *Mette Sørensen*, „Helenesminde“, * 22/8 1863 i Terpager v. Bramminge. Gift 7/10 1888 med Jens Hansen Jensen, Vorup v. Randers, * 22/8 1862.

4 Børn:

a 1) *Peter Sigfred Degerbøl*, * 21/7 1889 i Sjørring. Gift med Marie Scharnowsky, * 28/6 1882 i Holstebro. Lærer i Kbhvn. — Ingen Børn.

b 2) *Søren August Jensen*, * 5/10 1891 i Sjørring, Thy., Gdr., „Helenesminde“, Seest Sogn.

c 3) *Magnus Anton Degerbøl*, * 8/7 1895 i Sjørring, Dr. phil., Amanuensis ved zoologisk Museum, Kbhvn. Gift med Ellen Karberg Jürgensen, * 3/1 1896 i Svenstrup, Als. 2 Børn: 1. Jens Thorkild Degerbøl, * 21/2 1926. 2. Birgit Jytte Degerbøl, * 27/7 1929.

d 4) *Dagny Jensen*, * 22/5 1902 i Snedsted. Gift 15/10 1933 med Frank Villiam Jersdorff Buchholtz, Tandtekniker, * 22/12 1906 i Strib. — 1 Barn: Xenia Rigmor Wiktorina Jersdorff Buchholtz, * 1/8 1934.

Aschou-Slægten.

Tavle 5.

2. *Hans Hansen, Vilslev, * 16*
Gift $\frac{20}{6}$ 1863 med Maren
 $\frac{15}{5}$ 1832 og død $\frac{23}{8}$ 1917

4

A¹) *Mette Maria Hansen, Vilslev, * $\frac{9}{4}$ 1864,*
† $\frac{10}{10}$ 1893. Gift $\frac{2}{4}$ 1887 med Gdr.
Peder Knudsen i Vilslev, * $\frac{24}{1}$ 1853,
† 1928 i Vilslev.

B²) *Hans Hansen, * $\frac{28}{2}$ 1867,*
5 Uger gl.

3 Børn:

|

a 1) *Kirstine Knudsen, * $\frac{12}{12}$ 1887 i Vilslev. Gift*
 $\frac{28}{4}$ 1914 med Jannik Andersen, Jedsted, * $\frac{26}{7}$
1885 i Varming, Seem Sogn. — 4 Børn: 1.
Tage Andersen, * $\frac{25}{12}$ 1914. 2. Arne Ander-
sen, * $\frac{27}{9}$ 1916. 3. Metha Maren Andersen,
* $\frac{2}{1}$ 1919. 4. Irene Dorthea Andersen, * $\frac{4}{9}$
1920. Alle fødte i Jedsted.

b 2) *Maria Knudsen, **
 $\frac{21}{4}$ 1924 med Lær
ved Lemvig, * $\frac{16}{1}$.
Ingen Børn.

i og død 15/1 1889 i Vilslev.
sdatter Thude i Vilslev, *
ev.

C³) *Kirsten Marie Hansen*, * 25/7 1869, † 7/6
1909. Gift 30/10 1907 med *Jens Thomsen*,
Jedsted, * 20/9 1858 i *Apterp, Sdrj.*, †
10/6 1932 i *Vilslev*.

D⁴) *Hansine Hansen*,
Vilslev, * 19/6 1873.
Ugift.

Ingen Børn.

889 i *Vilslev*. Gift
i. *Kristensen, Dybe*
i *Vinderup*. —

c 3) *Mathea Knudsen*, * 14/10 1891 i *Vilslev*. Gift
6/4 1913 med *Ditlef Jensen, Jedsted*, * 13/8 1894.
3 Børn: 1. *Metha Maria Jensen*, * 13/6 1913 i
Vilslev Sogn. 2. *Rudolf Jensen*, * 1926 i *Ho-*
strup Sogn, † i *Januar 1927*, 10 Mdr. gl. paa
Atlantehavet. 3. *Rudolf Jensen*, * i *August*
1927 i *Arizona, U. S. A.*